

Innhold

Innledning	3
Om økonomiplanen	4
Økonomiplanen i kommunens plansystem	4
Arbeidet med økonomiplanen	5
Status kommuneøkonomi og tjenestetilbud	5
De siste års regnskapsresultat	5
Prognose inneværende år	5
Tjenestetilbudet	5
Rammebetingelser og økonomisk handlingsrom	6
Demografi – befolkningsprognose	6
Kommuneproposisjonen	7
Avvikling av asylmottak	7
Vurdering av inntektssiden	7
Handlingsregler	8
Frie økonomiske reserver	8
Lånegjeld	8
Årlig driftsresultat	9
Lønns- og prisvekst	9
Pensjonskostnader	9
Renteutvikling	9
Utfordringer synliggjort i siste årsberetning	9
Kommuneplanens samfunnsdel	10
Investeringer	12
Kommentarer til investeringsprosjektene	14
Tjenesteenhetene	19
Folkevalgte og rådmannen	20
Fellesposter	23
Fellestjenesten	25
Kultur	29
Barnehagene	35
Skolesektoren	39
Ringebu skole	41
Fåvang skole	43
Ringebu ungdomsskole	45
Helse- og omsorgssektoren	48
Helse og mestring	50

Hjemmebaserte tjenester	54
Linåkertunet	58
NAV	61
Plan og teknisk	63
MGRS (internregnskap)	67
MGBV (internregnskap)	69

Innledning

Økonomiplanen er handlingsplan til Kommuneplanens samfunnsdel. Mye er i gang av realisering av mål og strategier fra samfunnsdelen. Kommunestyret har gjennom forrige økonomiplan og nye vedtak gjennom 2016 besluttet igangsetting av flere store og viktige investeringer som får betydning for kommunens tjenestetilbud. Dette gjelder særlig:

- Etablering av omsorgssenter for enslige mindreårige flyktninger.
- Bygging av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, som også innebærer utvidelse av antall boenheter og i tillegg en avlastningsbolig.
- Ombygging av Jernbanegata 4 i Ringeby til nytt bibliotek og innovasjonssenter for næringslivet i kommunen.
- Bygging av omkjøringsveg som flomvoll rundt industriområdet i Fåvang.

Økonomiplanen har dermed en tydelig satsing innen omsorg, næringsliv og samfunnssikkerhet og beredskap.

Det nye bofellesskapet for mennesker med nedsatt funksjonsevne er utvilsomt den største satsingen i økonomiplanperioden. Bofellesskapet representerer et stort løft for denne brukergruppen og tilsvarende et stort løft økonomisk. Satsingen innebærer betydelige investeringer (37 mill. kr) og vil i tillegg medføre økt behov for bemanning som må fases inn fra midten av 2018, med årlige driftsutgifter på ca. 3,8 mill. kr (inkl. avlastningsbolig). Denne innfasingen vil bli krevende økonomisk. Rammebetingelser gir ikke rom for nye driftstiltak. Dermed må dekning finnes innenfor tjenesteenhetenes budsjetter eller gjennom økte inntekter. Utfordringen er størst fra 2019 og videre.

Satsingen på digitale ferdigheter og ressurser på ungdomsskolen vurderes som et løft i forhold til å holde tritt med samfunnsutviklingen og gi elevene godt grunnlag for å mestre framtidig voksen- og yrkesliv. Samfunnet er i stadig utvikling. Hva framtida vil bringe er vanskelig å forutsi, men en kan med sikkerhet si at både arbeidslivet og livet som samfunnsborger stiller, og vil stille, stadig høyere krav til det å mestre digitale ferdigheter på alle nivå.

Ringeby statlige asylmottak avvikles fra 01.12.2016. Det medfører tapte inntekter for kommunen og påvirker tjenestetilbudet både for helsetjenester, grunnskole og læringssenteret (voksenopplæring).

Økonomiske rammer fra staten strammes inn og gir ikke rom for videreføring av dagens driftsnivå. For kommunen innebærer det at aktivitet og tjenestenivå må tilpasses de økonomiske rammene. Tjenesteenhetene ble i økonomiplanprosessen utfordret på å synliggjøre konsekvenser av 3 % reduksjon i rammene. Etter at alle tiltak er vurdert reduseres rammene i ulik grad innen de ulike sektorer og tjenesteenheter.

Tilpasning til strammere økonomiske rammer er utfordrende og vil måtte få noen merkbare konsekvenser, men generelt opprettholdes et godt tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Bruk av handlingsregler for kommunens økonomi er videreført for å sikre at kommunen har tilstrekkelige reserver, at lånegjeld holdes på et forsvarlig nivå og at driftsnivået ligger på et nivå som ikke forringer kommunens verdier over tid.

For å kunne opprettholde tjenestetilbudet i størst mulig grad, må kommunen også vurdere inntektssiden i budsjettet nøye.

Investeringsiltak er synliggjort gjennom en 12-års investeringsplan. I tillegg til nevnte satsing innen omsorg og næring, har boliger, veger og nødvendig infrastruktur innen vann og avløp høy prioritet i starten av investeringsplanen, mens skolebygg er synliggjort med store investeringsbehov mot slutten. Skolebyggene er kjøvet noe ut i tid i forhold til tidligere økonomiplan, som konsekvens av store investeringer tidligere i økonomiplanperioden og redusert krav til årlige overskudd. Mindre årlige overskudd gir mindre sparing og dermed mindre egenkapital til store investeringer i skolebygg.

Fremdrift i utbygging av ny E6 gjennom kommunen vil fortsatt være styrende for gjennomføring av en rekke tiltak, særlig knyttet til vannforsyning og avløpsbehandling.

Endringer i inntektssystemet, gjeldende fra 2017, er nå kjent. Utredningsarbeidet i kommunene, knyttet til kommunereformen, er gjennomført. Ringebu deltok i utredninger både i region Sør-Gudbrandsdal og region Midt-Gudbrandsdal. Konklusjon av begge utredninger er at det ikke blir noen frivillig sammenslåing med andre kommuner nå. Kommunestyrevedtakene er sendt fylkesmannen, som har vurdert om vedtakene er i tråd med målene for reformen og har gitt en tilrådning om kommunestrukturen i fylket, slik stortingsflertallet har bedt om. Departementet vil på bakgrunn av tilrådingen forberede en proposisjon for Stortinget, som legges frem våren 2017. Regjeringen vil også følge opp Innst. 333 S (2014-2015) om nye oppgaver til større kommuner og forslag om redusert statlig detaljstyring. Dette vil også legges frem for Stortinget våren 2017.

Om økonomiplanen

Kommuneloven § 44 inneholder bestemmelser om økonomiplan:

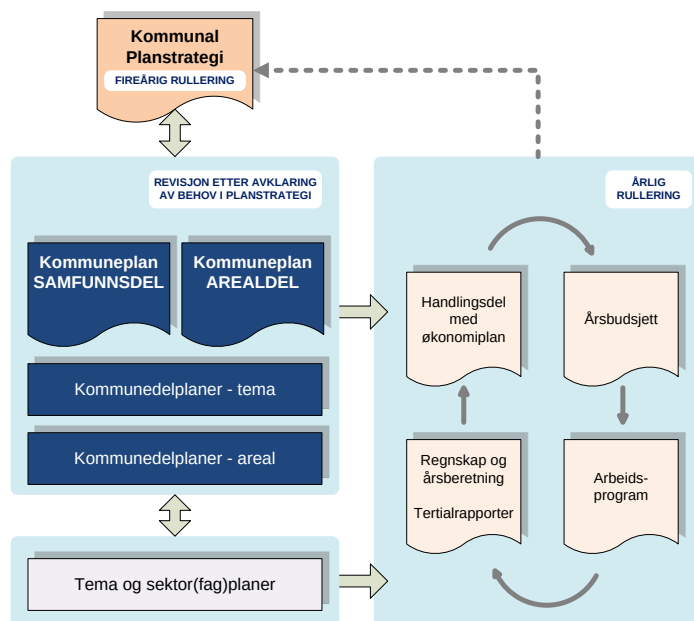
1. Kommunestyret og fylkestinget skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.
2. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår.
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.

4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år økonomiplanen omfatter anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jf. § 46 nr. 6.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. Ved parlamentarisk styreform skal rådet avgj innstilling som nevnt.
7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret eller fylkestinget. Dette gjelder likevel ikke ved innstilling som gjelder endringer i økonomiplanen.
8. Økonomiplanen og endringer i denne oversendes departementet til orientering.

Økonomiplanen i kommunens plansystem

Kommuneplanens langsiktige del består av en samfunnsdel og en arealdel.

Kommuneplanens kortsiktige del består av økonomiplan (handlingsdel) og årsbudsjett.

Arbeidet med økonomiplanen

Økonomiplanarbeidet startet med dialogkonferanse 07.06.2016, der kommunestyret, rådmannsledelsen, tjenesteledere og økonomirådgivere deltok. Her ble også innspill fra brukerrådene gjennomgått.

Formannskapet ga i sine møter 01.09.2016 og 07.09.2016 styringssignaler etter gjennomgang av foreløpig status i det administrative arbeidet. Rådmannen ble bedt om å utarbeide en skisse til økonomiplan i tråd med formannskapets signaler, som oversendes de faste utvalgene for innspill til formannskapets saldering og innstilling til kommunestyret.

Utgangspunktet for administrasjonens arbeid med utkast til økonomiplan har vært årsbudsjettet for 2016 (dagens tjenestetilbud) og vedtatte tiltak fra gjeldende økonomiplan. Strammere rammebetingelser medførte at tjenesteenhetene ble utfordret på reduksjon i sine økonomiske rammer med 3 % fra 2016. Det samme gjelder interkommunale samarbeid som har Ringeby kommune som vertskommune.

Formannskapet foretok saldering av økonomiplanen i sitt møte 27.09.2016 og avla innstilling overfor kommunestyret 11.10.2016.

Status kommuneøkonomi og tjenestetilbud

For utfyllende informasjon om kommunens økonomiske status og tjenestetilbud henvises til årsberetningen, som i tråd med plansystemet gir en årlig statusbeskrivelse.

De siste års regnskapsresultat

Etter fire år med økonomisk resultat langt over landssnittet ble resultatet for 2013 (1,2 % av driftsinntektene) og 2014 (0,4 %) lavere enn anbefalt nivå. Det lave resultatet i 2013 skyldtes i stor grad engangskostnader (utgifter til flom/ekstremvær, større vedlikeholdsoppgaver og advokatbistand i enkeltsaker). Både i 2013 og 2014 opplevde kommunen en svikt i netto skatteinngang/inntektsutjevning i kombinasjon med

økende pensjonsutgifter. I 2015 ble netto driftsresultat 4,6 % av driftsinntektene, noe som er godt over både landssnitt og anbefalt minstenivå. Det gode resultatet skyldtes i hovedsak pensjonsutgifter, som ble betydelig lavere enn budsjettet. Kommunen opplevde også en positiv utvikling i netto skatteinngang/inntektsutjevning. Tjenesteenhetene samlet hadde også et betydelig mindreforbruk. Som følge av signaler tidlig på året om mulig svikt i skatteinntekter og fortsatt høye pensjonsutgifter ble det foretatt reduksjoner i tjenesteenhetenes rammer og vist stor forsiktighet i pengebruk gjennom året.

Alt i alt har kommunen hatt positivt netto driftsresultat i sju år på rad, fem av disse bedre enn landssnittet og anbefalt minstenivå. Det innebærer at kommunen har styrket sin likviditet og oppsparte midler (fond) betydelig. Drøyt halvparten av fondsbeholdningen skal imidlertid utgiftsføres over de kommende sju år, knyttet til utjevningsordning pensjon.

Prognose inneværende år

Etter 1. tertial 2016 lå tjenesteenhetene an til et merforbruk på drøyt 2,5 mill. kr. Imidlertid ble lønnsoppgjøret for 2016 ca. 1 mill. kr lavere enn budsjettet og nye pensjonsprognoser viste en besparelse på 5,7 mill. kr i forhold til budsjettet. Totalt sett er dermed prognosene for 2016 gode ved utgangen av 1. tertial.

Rapportering etter 2. tertial i 2016 viser at prognosene fra 1. tertial i store trekk står ved lag og at det forventes at tjenesteenhetene samlet vil holde sine rammer, selv etter at reduserte pensjonsanslag er trukket ut fra enhetenes rammer.

Tjenestetilbudet

Administrative kostnader er lave i Ringeby kommune, sammenlignet med landet. Kommunebarometeret rangerer kommunen som nr 11 (av 428), målt på administrative kostnader. Administrasjonen utfordres i økonomiplanperioden på å ta i bruk nye IKT-verktøy knyttet til avvikling av valg (elektronisk manntall og maskinell stemmetelling) og elektroniske reiseregninger. I tillegg tas det ut gevinst i form av nye, rimeligere innkjøpsavtaler.

Det er prioritert å opprettholde gode rammevilkår for lag, foreninger, nærmiljøanlegg, idrett og ungdomsarbeid. Disse områdene er derfor skjermet fra reduksjoner.

Innen oppvekstsektoren er det justert ressursbehov som følge av endret elevtall. I tillegg reduseres bemanningen med ca. 1,5 årsverk. Innen barnehagene reduseres kommunens utgifter til private barnehager som følge av lavere barnetall i de laveste aldersgruppene (familiebarnehagene). Lavere barnetall i de kommunale barnehagene muliggjør også fremtidig reduksjon i antall avdelinger.

Innen Helse og omsorg har det siden 2012/2013 vært jobbet aktivt med omorganisering og tilpasning av tjenestetilbudet til målgruppene. I løpet av 2016 vil det bli foretatt en fornyet analyse av hvordan kommunen har klart å tilpasse tjenestetilbudet til behovet. I økonomiplanperioden vil det skje en rekke endringer innen sektoren. Utgifter til legevakt og kommunesamarbeid innen Helseregion Sør-Gudbrandsdal vil øke. I tillegg vil det i statsbudsjettet for 2017 komme krav til at kommunene skal ha et tilbud om kommunale akutte døgnplasser (KAD) innen psykisk helse. Kommunen oppretter omsorgssenter for enslige mindreårige flyktninger fra 2017. Kjøkkentjenesten endres noe, ved at det i større grad tas i bruk for håndprodusert mat. Den største endringen i økonomiplanperioden er satsingen på nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, inkl. en avlastningsbolig. Ringebru har forholdsvis mange unge voksne som er på tur ut fra barndomshjemmet til egen bolig. Utvidet kapasitet innebærer et betydelig løft økonomisk, som må fases inn fra midten av 2018. Helårseffekt representerer økte kostnader på ca. 3,8 mill. kr, det aller meste knyttet til bemanning. Det vil være midlertidig ledighet med 8 plasser ved Linåkertunet HDO, dels som følge av mindre behov og dels som følge av fleksibilitet og tilpasning i andre deler av tjenestetilbudet.

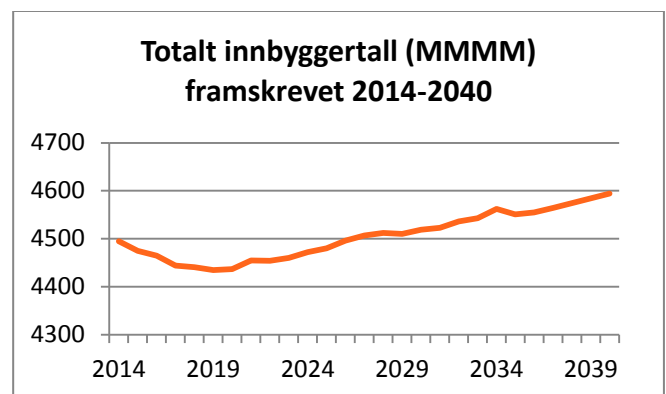
Innen NAV vil språk- og arbeidstreningstiltak skje i egen regi (videreføring av den såkalte «Ringebrumodellen»). I tillegg intensiveres flyktninge- og integreringsarbeid som følge av økt årlig bosetting fra 2015 og videre.

Innen Plan og teknisk øker forvaltning, drift og vedlikehold av bygg og anlegg som følge av store investeringsprosjekter i perioden 2016-2018. Det forutsettes noe besparelser knyttet til drift og vedlikehold av veger og bygg. Ressursene på plansiden er under press og bemanningen økes derfor med ett årsverk, tilbake til 2015-nivå. Videre er boligtiltak gitt høy prioritet.

Rammebetingelser og økonomisk handlingsrom

Demografi – befolkningsprognose

Prognose for befolkningsutvikling kan gi en pekepinn på tjenestetilbudet kommunen må legge til rette for. Statistisk sentralbyrå (SSB) oppdaterte sine befolkningsprognoser i 2014. Her vises utdrag for Ringebru kommune basert på prognosen middels nasjonal vekst (MMMM):

Det totale innbyggertallet for Ringebru faller fra 4.495 innbyggere i 2014 til 4.435 på det laveste i 2019. Deretter stiger innbyggertallet relativt jevnt opp mot 4.600 innbyggere i 2040.

Aldersgruppen 0-5 år er på sitt høyeste i 2014, med 259 barn. Barnetallet faller til ca. 240 barn i 2017 og ligger deretter relativt jevnt rundt 240-245. Barnetallet er på sitt laveste i slutten av perioden med 232 barn.

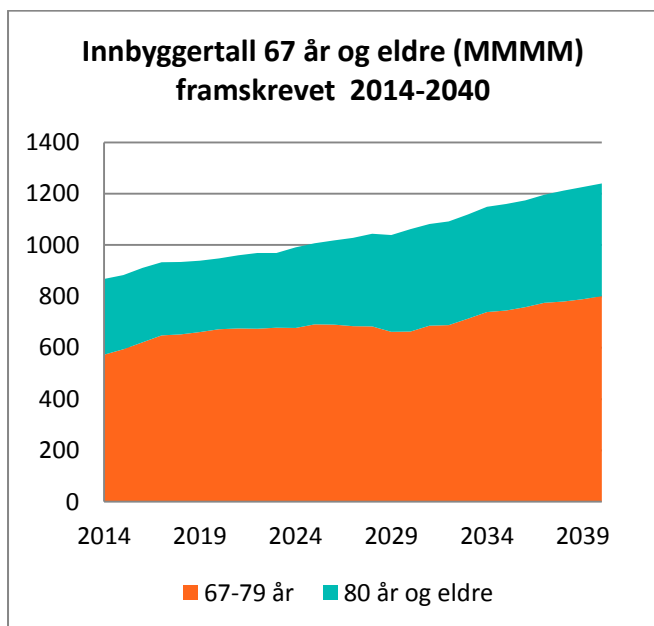
Aldersgruppen 6-15 år er også på sitt høyeste i 2014 med 483 personer. Dette faller til 464 personer i 2017 og ligger deretter i intervallet 470-480 personer videre i hele perioden.

Aldersgruppen 16-24 år er også på sitt høyeste i 2014 med 483 personer. Antallet faller til 413 i år 2025 og ligger deretter relativt stabilt rundt 420 personer.

Aldersgruppen 25-66 år er også på sitt høyeste i 2014 med 2.402 personer. Dette faller til ca. 2.340 rundt 2017 og ligger relativt stabilt fram til år 2030. Deretter faller antallet ned til 2.220 personer i år 2040.

Aldersgruppen 67-79 år er på sitt laveste i 2014 med 573 personer og stiger til snaut 700 personer i 2025. Deretter ligger antallet i underkant av 700 fram til år 2033. Derfra stiger antallet til 800 personer i år 2040.

Aldersgruppen 80 år og eldre viser en nedgang fra 295 personer i 2014 til 276 personer i år 2020. Deretter stiger antallet raskt til 400 personer i år 2030 og videre til 440 personer i år 2040.

Samlet vokser antallet personer i alderen 67 år og eldre med 43 % i perioden 2014-2040, mens de yngre aldersgruppene samlet reduseres med 7,5 %.

Det må presiseres at disse tallene er basert på prognoser/framskrivningsmodeller og at det er til dels betydelig usikkerhet knyttet til prognosene.

Kommunens attraktivitet vil kunne ha stor betydning for utvikling i folketallet.

Kommuneproposisjonen

Kommuneproposisjonen 2017 ble publisert i mai 2016. Det var størst spenning knyttet til virkningene av nytt inntektssystem for kommunene fra 2017. For Ringeby kommune medfører det nye inntektssystemet et økonomisk tap på ca. 0,8 mill. kr. Fortsatt er det flere endringer som ikke har kjent økonomisk virkning for kommunene, bl.a. kravet til øyeblikkelig hjelp innen psykisk helse, som ikke vil bli kjent før statsbudsjettet legges fram i oktober.

Avvikling av asylmottak

Ringeby statlige asylmottak (ca. 100 plasser) avvikles fra 01.12.2016. Dette innebærer et netto økonomisk tap for kommunen, beregnet til drøyt 1 mill. kr netto (etter nedbemanning i tjenesteenhetene).

Vurdering av inntektssiden

Kommunens inntekter danner grunnlaget for de tjenestene kommunen kan yte.

Brukerbetalinger

Rene brukerbetalinger for kommunale tjenester utgjør ca. 3 % av de samlede driftsinntektene. De satsene kommunen selv kan fastsette er forutsatt økt med 2 % fra 2016 til 2017. Noen satser er gitt en særskilt vurdering og noen fastsettes av staten.

Andre salgs- og leieinntekter

Disse utgjør ca. 13 % av de samlede driftsinntektene og kommer hovedsakelig fra selvkostområder som for eksempel vann og avløp. Disse inntektene skal dekke utgifter kommunen har og gir derfor ikke noe bidrag til finansiering av øvrig kommunal drift. Kommunale avgifter til vann og avløp forutsettes økt med inntil 5 % årlig i perioden. Investeringer innen sektoren påvirker avgiftsgrunnlaget. Renovasjonsavgift til husholdninger har midlertidig vært satt ned med inntil 20 % i perioden 2014-2016. Bakgrunnen for dette er enighet mellom midtdalskommunene å innføre felles avgiftsområde fra 2016. Kommunenes opparbeidede selvkostfond innen husholdningsrenovasjon må derfor brukes opp. Det er forutsatt at alle selvkostområder skal ha full inndekning (alle utgiftene dekkes av inntektene, evt. ved bruk av tidligere innkrevde midler som er plassert på bundne fond). Husleieinntekter er økt i tråd med forventet økning i konsumprisindeks.

Overføringer med krav til motytelse

Disse utgjør ca. 8 % av de samlede driftsinntektene og dreier seg i stor grad om refusjoner for tjenester som kommunen yter (kostnadsdekning).

Rammetilskudd

Rammetilskudd fra staten utgjør ca. 42 % av driftsinntektene og blir tildelt gjennom inntektssystemet. Tilskuddsanslaget for

økonomiplanperioden er hentet fra prognosemodell utarbeidet av KS og baserer seg på kommuneproposisjonen.

Andre statlige overføringer

Disse utgjør 3 % av de samlede driftsinntektene. En stor del av disse inntektene er knyttet til mottak av flyktninger og asylmottaket og vil dermed bli noe redusert i forhold til tidligere.

Skatt på inntekt og formue

Disse utgjør ca. 25 % av de samlede driftsinntektene. Både i 2013 og 2014 opplevde kommunene svikt i skatteinntang i forhold til statens prognoser. Når skattesvikten (i forhold til statens prognoser) gjelder hele landet, vil ikke kommunene få kompensert dette med mindre staten tilleggsbevilger penger til kommunene. Dersom skattesvikt bare gjelder kommunen lokalt, vil svikt bli kompensert gjennom inntektsutjevning i inntektssystemet.

I tråd med senere års praksis er det fra administrasjonen lagt inn 1 mill. kr i reduserte skatteinntekter i forhold til prognosemodell fra KS (egenvurdering) med bakgrunn i erfaringene fra 2013 og 2014.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten utgjør 5 % av de samlede driftsinntektene. Det ligger et betydelig inntekspotensiale i eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer som i budsjettet for 2016 har en skattesats på 3,7 ‰ og et bunnfradrag på kr 200.000. Samlet utgjør eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer ca. 21,7 mill. kr (maksimal sats er 7 ‰, kan økes med maksimalt 2 ‰ pr. år). Eiendomsskatt for næringsseiendommer ligger på maksimal sats med 7 ‰.

Renteinntekter, utbytte og eieruttak

Årlig utbytte fra energiselskaper utgjør ca. 8,4 mill. kr i starten av økonomiplanperioden, men vil gradvis bli redusert med snaut 0,6 mill. kr (lavere utbytte fra Eidsiva energi). 13 % av utbytte fra kraftselskaper avsettes til utviklingsfond og 7 % til fond for kulturbasert næringsutvikling. Renteinntekter på utlån til energiselskaper utgjør ca. 1,3 mill. kr og er relatert til eierskapet i Eidsiva energi. Renteinntekter av bankinnskudd er i underkant av 2 mill. kr.

Handlingsregler

I forbindelse med budsjettarbeidet for 2010 ble det innført handlingsregler for budsjettarbeidet som skal bidra til at kommunens økonomiske situasjon styrkes og handlingsrommet økes. Handlingsreglene fokuserer på tre sentrale elementer:

- Frie økonomiske reserver (disposisjonsfond)
- Lånegjeld
- Årlig driftsresultat (netto driftsresultat)

Frie økonomiske reserver

Kommunens økonomiske soliditet og evne til å takle uforutsette hendelser vil i stor grad avhenge av de frie økonomiske reserver som kommunen har til rådighet. Slike reserver er i hovedsak definert som disposisjonsfond.

Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål.

I løpet av perioden 2009-2013 ble disposisjonsfondet styrket med 40,7 mill. kr. Ved utgangen av 2015 utgjør disposisjonsfondet 12,2 % av driftsinntektene, som må karakteriseres som tilfredsstillende. Dette nivået har vært et viktig mål for kommunen.

Anbefaling/norm som fylkesmannen opererer med er 10 % for å ha en "brukbar" fondsbeholdning.

Handlingsregel knyttet til disposisjonsfondets størrelse innebærer at dagens nivå skal opprettholdes. Det vil i neste omgang innebære at kommunen ikke bygger opp større fond til økt egenfinansiering av fremtidige investeringer i skolebygg.

Handlingsregel nr. 1:

Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter.

Handlingsregelen er overholdt i økonomiplanen.

Lånegjeld

Høy lånegjeld vil gjøre kommunen sårbar for renteøkninger. Selv om det brukes virkemidler som rentebinding for å redusere renterisiko vil betjening av lånegjeld legge beslag på betydelige midler i driftsbudsjettet og dermed redusere kommunens handlingsrom.

Samlet lånegjeld utgjør 374,8 mill. kr ved utgangen av 2015. Kommunen har satt som mål at lånegjeld, korrigert for lån til selvkostformål og videreutlån til andre, maksimalt skal utgjøre 70 % av driftsinntektene. Ved utgangen av 2015 utgjør korrigert lånegjeld 65 % av driftsinntektene.

Fylkesmannen opererer med et måltall på maksimalt 70 % av driftsinntektene (ikke korrigert for selvkost og utlån), men sier samtidig at dette er avhengig av hvor mye av lånegjelden som betjenes av andre.

Handlingsregel nr. 2:

Korrigert lånegjeld, brutto lånegjeld fratrukket selvkostområder og videreutlån, skal utgjøre maksimalt 70 % av brutto driftsinntekter.

Investeringsnivået i økonomiplanperioden vil øke lånegjelden til et nivå helt på grensen av, eller så vidt over handlingsregelen, avhengig av fremdrift.

Årlig driftsresultat

Økonomisk handlingsrom skapes først og fremst gjennom årlige driftsoverskudd. Disse kan avsettes som reserve, inngå som egenfinansiering av investeringer eller brukes til nye tiltak.

Kommunen har flere år med gode overskudd (netto driftsresultat bedre enn 4 %) bak seg i perioden 2009-2012. I 2013 og 2014 har netto driftsresultat vært fallende og utgjorde 0,4 % av driftsinntektene i 2014. I 2015 ble netto driftsresultat 4,6 %. Positivt netto driftsresultat har gjort det mulig å bygge opp igjen disposisjonsfond på tilfredsstillende nivå. Det er allikevel en stor utfordring å holde driftsutgiftene nede på et nivå som står i forhold til de inntektene kommunen har. Alternativt kan kommunen vurdere å utnytte mulighetene for økte inntekter.

Etter at flere systemendringer trådte i kraft fra 2015 har teknisk beregningsutvalg justert ned norm/anbefaling for netto driftsresultat fra 3 % til 1,75 % årlig. Det er vurdert som hensiktsmessig å ha anbefalt nivå som målsetting.

Formannskapet har for økonomiplanperioden 2017-2020 senket ambisjonsnivået for netto driftsresultat til 1 % av driftsinntektene i oppdraget som er gitt rådmannen.

Handlingsregel nr. 3:

Netto driftsresultat skal utgjøre minimum 1 % av brutto driftsinntekter årlig.

Handlingsregelen er overholdt for økonomiplanperioden samlet.

Lønns- og prisvekst

Økonomiplanen opererer med faste 2017-kroner i hele 4-års perioden. Lønns- og prisvekst vil derfor være begrenset til en oppjustering til 2017-nivå.

For 2017-oppgjøret er prognose fra SSB lagt til grunn med 2,5% (<http://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/forsiktig-konjunkturoppgang-forst-i-2017>).

For utgiftspostene i budsjettet er prognose for vekst i konsumprisindeksen (KPI) fra SSB lagt til grunn. Denne prognosen tilsier en prisvekst på 2 % fra 2016-nivå (samme kilde som over).

Pensjonskostnader

Sats for KLP (arbeidsgivers andel) er redusert til 17,0 % etter signaler fra KLP. Endelig kostnad avhenger både av lønnsoppgjør og selskapets avkastning i finansmarkedet. Sats for SPK er satt til 10,25% i tråd med brev fra SPK.

Renteutvikling

Renteprognose fra SSB (samme kilde som over) viser en forventet pengemarkedsrente på ca. 0,7 % i 2016, stigende til 1,1 % i 2018. I økonomiplanen er de nye renteprognosene lagt til grunn, med et påslag på 1 %. Påslaget er høyere enn tidligere år, basert på at kommunens långivere tar større margin overfor kommunene enn tidligere.

Utfordringer synliggjort i siste årsberetning

I kommuneplanens samfunnsdel er det synliggjort satsingsområder og strategier som vil innvirke på prioriteringer i kommende års budsjetter.

Regnskapsresultatene for 2015 er svært godt, men det er lite av innsparingene utover budsjetterte tiltak som vil gi varig effekt i budsjettssammenheng.

Innen flere tjenesteenheter budsjetteres det med refusjon sykelønn, men ikke tilsvarende lønn til vikarer. Dette er en praksis som gradvis har gått seg til over mange år og som det er ønskelig å endre. Fra 2016 starter en flerårig nedtrapping.

Effektiv utnyttelse av samarbeidsordningene i Helseregion Sør-Gudbrandsdal må fortsatt ha stort fokus.

Stort etterslep knyttet til investeringer innen Plan og teknisk gjør det naturlig å prioritere nye tiltak nøye. Kommunen har i flere år utsatt låneopptak til investeringer med bakgrunn i forsinket framdrift og har generelt lav gjennomføringsgrad, selv om mye også avhenger av eksterne (slik som avklaring/oppstart ny E6 Ringeby-Frya).

Det historisk lave rentenivået aktualiserer ekstraordinær nedbetaling av lån og/eller økt egenfinansiering av investeringer.

Innretning av styringssystemet gjør det ønskelig med innføring av ordning med overførbare bevilgninger (at en tjenesteenhet skal ta med seg over-/underskudd til neste år). Forutsetning for praktisering av ordningen det enkelte år er at kommunens totale resultatsituasjon tillater det. Slike ordninger vil være med å heve bevisstheten rundt økonomistyring og åpne for mer langsiktig planlegging av ressursbruk innen den enkelte enhet, men reiser også en rekke spørsmål om avgrensninger og unntak (hva kan tjenesteenheten påvirke og ikke – kriterier for hva som skal overføres).

Fond for premieavvik pensjon vil trolig tappes med 2-3 mill. kr årlig framover. For å kunne opprettholde nivået på disposisjonsfond må det fortsatt avsettes nye fondsmidler årlig.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 17.06.2014 (Ksak 40/14). Denne

inneholder viktige verdier (raus, solid, spenstig), samt mål og strategier for prioriterte satsingsområder (bo, leve, arbeide) fram mot år 2026.

Samfunnsdelen inneholder strategiske veivalg i utviklingen av lokalsamfunnet og kommunale tjenester og er førende for økonomiplanen (handlingsplanen).

I en situasjon med reduserte økonomiske rammer vil prioritering av tiltak være spesielt viktig. Skjerming av tjenester er en måte å prioritere på. Samtidig må det foretas reduksjoner i en eller flere tjenester for å finne rom til ønsket ny satsing på andre. Samfunnsdelen inneholder mange mål og strategier. Under er gjengitt noen av de satsingene som er mest tydelig prioritert i denne økonomiplanen:

Innen satsingsområdet «Bo» legges det til rette for at Ringeby skal ha et variert botilbud. Økonomiplanen inneholder satsing med tomter for boligbygging, sentralt beliggende leiligheter med universell utforming/livsløpsstandard og oppfølging av boligpolitisk handlingsplan.

Innen satsingsområdet «Leve» er det prioritert å opprettholde gode rammevilkår for lag, foreninger, nærmiljøanlegg, idrett og ungdomsarbeid. Disse områdene er derfor skjermet fra reduksjoner. Det forutsettes fortsatt full barnehagedekning, men det åpnes for tildeling av plass i annen krets enn bosted for å kunne utnytte personalressursen best mulig mellom barnehagene. Skolene er oppført med investeringer i skolebygg i slutten av den 12-årige investeringsplanen. Disse er noe skjøvet ut i tid, med bakgrunn i lavere oppsparing av egenfinansiering og store investeringer for øvrig, særlig tidlig i økonomiplanperioden. Satsingen på digitale ferdigheter og ressurser på ungdomsskolen vurderes som et løft i forhold til å holde tritt med samfunnsutviklingen og gi elevene godt grunnlag for å mestre framtidig voksen- og yrkesliv. Trafikksikkerhetstiltak er innarbeidet med årlige investeringsbeløp. Vannforsyning og gode avløpsløsninger er ivarettatt i investeringsplanen, med store endringer som følge av forestående E6-utbygging. Omsorgstilbudet tuftes på en

«omsorgstrapp» med tildeling av tjenester ut fra kartlagte behov og med et tjenestetilbud som i størst mulig grad ivaretar den enkeltes egenomsorg. En særlig stor satsing i denne økonomiplanperioden er bygging av bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette representerer et betydelig løft for de som er brukere i dag og en utvidelse av antall boenheter. Bofellesskapet vil også ha en avlastningsbolig. Økonomisk er det en utfordring å finne dekning for økte driftsutgifter (bemanning) ved bofellesskapet.

Innen satsingsområdet «Arbeide» er det forutsatt videreutviklet et tilbud med språk- og arbeidstrening for arbeidsinnvandrere. Tilbudet forutsettes nå å skje i egenregi. Årlige avsetninger av kraftinntekter til Utviklingsfond og Fond for kulturbasert næringsutvikling gir økonomiske virkemidler inn mot satsinger innen næringslivet. Pågående arbeid med kommuneplanens arealdel vil sikre tilgjengelige næringsarealer. Tettstedsutvikling fortsetter med ytterligere tiltak i investeringsplanen, samtidig som Bolyst- og Landsbyutviklingsprosjektet fortsetter helt inn i 2017. Det nye innovasjonssenteret i Ringebu representerer en betydelig satsing inn mot næringslivet. Omkjøringsveg som flomvoll i Fåvang er prioritert med betydelige investeringsbeløp. Tiltaket vil sikre store verdier for næringslivet mot flom, øke trafiksikkerheten i sentrum og være et viktig bidrag til økt samfunnssikkerhet og beredskap.

Investeringer

(tall i hele 1.000 kr)						
Prosjekt	2017	2018	2019	2020	2021-2024	2025-2028
IKT:						
Gjeldende økonomiplan:						
Nye servere i datanettverk	130	130	130	130	520	520
Nye Office-lisenser	800				800	800
Datafiber Fåvang RA - Fåvang barnehage		400				
Nye:						
Ny plattform brukere (erstatning VDI)	1 000					
Individuell plan (nytt system Helse/omsorg)	120					
SUM IKT	2 050	530	130	130	1 320	1 320
KOMMUNAL TJENESTEYTING:						
Gjeldende økonomiplan:						
Investeringer Kirkelig Fellesråd				150		
Radontiltak		200				
Nytt Bofelleskap FH Hageskogen	20 000	17 000				
Ombygging og brannsikring omsorgsboliger og eldrese	2 000	5 000				
Tak Linåkertunet bygg A og B		5 000				
Tilrettelegging produksjonslokaler JOBA		4 000				
Servicebygg vaktmestere, renholdere og driftsoperatører			3 000			
Opprusting av kartverket	140	140	140	140	560	560
Kaupanger, bygningsmessige arbeider			1 000	5 000		
Ringebu ungdomsskole, tak, sv.hall, bygn.m. arbeider	5 000					
Helsestasjon for ungdom		3 000				
Ny barneskole						91 000
Ringebu skole						43 000
Utkjøp leasingbiler (4 vaktmesterbiler)	300					
Ringebuhallen, heis tribune med tilpasninger	800					
Garasje og andre utbedringer v/ Ringebu brannstasjon	1 000					
Tilrettelegging arkiv, publikumsmottak og barnevern			2 000			
Rehabilitering/ombygging kantine		500				
Ringebu prestegard, driftsbygning	200	1 800				
Sentrumsnære livsløpsboliger (8 leiligh.) Ringebu				15 000		
Sentrumsnære livsløpsboliger (8 leiligh.) Fåvang	500		14 500			
Nye:						
Solskjerming Fåvang skole	300					
Nytt gjerde Ringebu skole (nytt område)	200					
Opparbeiding av uteområdet Fåvang Barnehage		200				
Utkjøp leasingbiler (helse og omsorg)	1 370					
SUM KOMMUNAL TJENESTEYTING	31 810	36 840	20 640	20 290	560	134 560
VEG / INFRASTRUKTUR:						
Gjeldende økonomiplan:						
Veger	1 000		1 000			
Trafikksikkerhetsplan tiltak	200	200	200	200	800	800
Veg forbi Fåvang renseanlegg	15 000	15 000				
Hovedplan veg	500					
Gatebelysning	1 200	1 200				
SUM VEG / INFRASTRUKTUR	17 900	16 400	1 200	200	800	800

(tall i hele 1.000 kr)						
Prosjekt	2017	2018	2019	2020	2021-2024	2025-2028
BOLIG- OG NÆRINGSAREAL:						
Gjeldende økonomiplan:						
Boligområder Ringeby		3 000	5 000	5 000	6 000	6 000
Boligområder Fåvang					2 000	
Grunnerverv og infrastruktur Frya		1 000	1 000	1 000	3 000	3 000
SUM BOLIG- OG NÆRINGSAREAL	0	4 000	6 000	6 000	11 000	9 000
TETTSTEDSUTVIKLING:						
Gjeldende økonomiplan:						
Sentrumsutvikling Ringeby					5 000	4 000
Sentrumsutvikling Fåvang	2 675					5 000
SUM TETTSTEDSUTVIKLING	2 675	0	0	0	5 000	9 000
SELVFINANSIERENDE TILTAK:						
Gjeldende økonomiplan:						
EPC-kontrakt, ENØK-tiltak	12 000	10 127				
SUM SELVFINANSIERENDE TILTAK	12 000	10 127	0	0	0	0
SELVKOSTOMRÅDER (VANN OG AVLØP):						
Gjeldende økonomiplan:						
Driftsovervåking	300					
Ringeby RA nedleggelse, overføringsledning Frya RA				11 400	11 400	
Nytt vannverk Ringeby (tilskudd eksterne)	1 000					
VA-anlegg i forbindelse med sentrumsforskjønning		3 000	3 000			
Standardheving, ringnett, forsyningssikkerhet VA		3 000			6 000	6 000
Overføringsledning Nordheim/Gunstadskogen						10 000
Venabygdsfjellet vannforsyning	5 000		10 000			
SUM SELVKOSTOMRÅDER	6 300	6 000	13 000	11 400	17 400	16 000
OPPSUMMERT:						
IKT	2 050	530	130	130	1 320	1 320
KOMMUNAL TJENESTEYTING	31 810	36 840	20 640	20 290	560	134 560
VEG / INFRASTRUKTUR	17 900	16 400	1 200	200	800	800
BOLIG- OG NÆRINGSAREAL	0	4 000	6 000	6 000	11 000	9 000
TETTSTEDSUTVIKLING	2 675	0	0	0	5 000	9 000
SELVFINANSIERENDE TILTAK	12 000	10 127	0	0	0	0
SELVKOSTOMRÅDER	6 300	6 000	13 000	11 400	17 400	16 000
SUM TOTALT	72 735	73 897	40 970	38 020	36 080	170 680
FINANSIERING:						
Tilskudd tilrettelagte boliger Hageskogen	-8 000	-8 500				
Tilskudd Livsløpsboliger			-6 750	-6 750		
Tilskudd trafikksikkerhetstiltak	-100	-100	-100	-100	-400	-400
Tilskudd veg forbi Fåvang RA	-15 000	-5 000				
Ekstern finansiering vannverk	-1 000					
Ekstern finansiering vannforsyning Kvitfjell						
Lånefinansiering	-48 635	-60 297	-34 120	-31 170	-35 680	-170 280
SUM FINANSIERING	-72 735	-73 897	-40 970	-38 020	-36 080	-170 680
LÅNEOPPTAK SOM BELASTER KOMMUNAL DRIFT	-31 335	-44 170	-21 120	-19 770	-18 280	-154 280

Kommentarer til investeringsprosjektene

Nye servere i datanettverk (IKT):

IKT-verktøy blir stadig viktigere og mer kritiske for utførelsen av kommunale tjenester. Teknologi og programvare er i stadig utvikling og åpner nye muligheter for bedret funksjonalitet, større effektivitet, større fleksibilitet og ikke minst bedret sikkerhet. Gjeldende IKT handlingsplan inneholder flere tiltak som dekkes gjennom denne bevilgningen, spesielt overgang til ny brukerplattform som åpner for mer fleksibel bruk av mobile enheter, enklere driftsmiljø og som samtidig ivaretar økte krav til sikkerhet. Det er av vesentlig betydning å ha en langsiktighet og forutsigbarhet i disse investeringene, ettersom kommunens IKT-verktøy stadig integreres tettere med hverandre (endring i ett system eller i teknologi får konsekvenser for andre systemer).

Nye Office-lisenser (IKT):

Kommunen benytter Microsoft Office som kontorstøtteverktøy (e-post, tekstbehandling, regneark m.m.). Office er tett integrert med nesten alle kommunens fagsystemer (som f.eks. saksbehandlersystemet). Det kreves derfor et minimum av oppgraderingstakt for Office-pakken, slik at alle systemene skal fungere sammen til en hver tid. Det legges opp til en hovedoppgradering hvert 5. år (neste i 2017), noe som anses som et minimum. Det ideelle ville trolig vært 3-års intervall.

Datafiber Fåvang renseanlegg – Fåvang barnehage (IKT):

Fåvang barnehage er den eneste større kommunale arbeidsplass som ikke har fremtidsrettet datakommunikasjonsløsning. Ingen leverandør kan i dag tilby fibertilknytning til barnehagen. I IKT handlingsplan for 2014-2016 er det skissert å legge kommunal datafiber til barnehagen i 2016. I økonomiplanen foreslås prosjektet forskjøvet til 2018. Kostnad med fiberkabel er beregnet til kr 400.000. Prosjektet avhenger imidlertid av at det er lagt trekkerør for slik datafiber på strekningen Fåvang renseanlegg til Moheimsflata, noe som først kan realiseres ved utbygging av vann- og avløpsanlegg, gangveg e.l. på strekningen. Slike anlegg er ikke planlagt i planperioden. Alternativt må derfor kommunen søke å løse utbygging gjennom anleggsbidrag til leverandør som er villig til å stå for utbygging og bære størstedelen av kostnaden. Å grave

egen fibertrasè på hele strekningen har en antatt kostnad på 1,8 mill. kr dersom dette ikke kan gjennomføres i kombinasjon med andre prosjekter, noe som anses å ikke være regningssvarende for kommunen alene.

Ny plattform brukere - erstatning VDI (IKT)

Dagens løsning for virtuelle PC'er (Citrix ViAB) fases ut, og erstattes av Xendesktop fra samme leverandør. Vi vil få mulighet til å oppgradere våre eksisterende lisenser til nye xendesktop lisenser, men vil få et behov for å supplere med noe ny maskinvare, da Xendesktop fungerer noe annerledes, og er avhengig av annen maskinvare enn vi har i dagens løsning.

Plattform for klienter er svært viktig for god utnyttelse av våre IKT systemer, og må til enhver tid holdes oppgradert og funksjonell, samt utvides og holdes vedlike i takt med at kravene til bruk og brukere øker. En del klient maskinvare (tynnklienter) begynner å bli gammelt, og modent for utskifting. Særlig innen helse og omsorg er behovet for utskifting økende.

Individuell plan - nytt IKT system (Helse/omsorg)

Innen flere tjenesteenheter (barnevern, tildelingskontor, NAV) stilles det krav til utarbeidelse av individuell plan for brukere. I dag har ikke kommunen noen felles utforming eller system for sikker arkivering av disse. Gjennomgang av norm for informasjonssikkerhet har vist at individuelle planer må underlegges de samme sikkerhetskrav som øvrige personopplysninger innen helse og omsorg.

Investeringer Kirkelig fellelsråd (Kultur)

Behov kr 150.000 til oppgradert dataløsning på Ungdomssenteret for driftsåret 2020.

Kirkelig fellelsråds begrunnelse for søknaden: Dataløsningen på Ungdomssenteret er gammel og har sine klare mangler og begrensninger i forhold til at 5 ansatte er knyttet opp mot dataløsningen.

Radontiltak (Plan og teknisk):

Målinger gjennomføres i kommunale bygg årlig. Tiltak gjennomføres ut fra resultater fra målinger. Prosjektet videreføres.

Nytt bofelleskap FH Hageskogen, K-sak 047/16 (Plan og teknisk/Helse og omsorg)

Det bygges nytt bofelleskap der det blant annet inkluderer 11 nye leiligheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, en avlastningsleilighet, kontor og fellesrom på tomte nord for dagens RES på Brettingen. Prosjektet skal prioriteres og har målsetting om oppstart i 2017 med ferdigstilling 2018. Dette vil gi 1,3 mill. kr i FDV-kostnader (forvaltning, drift og vedlikehold). Husleieinntekter på 1 mill. kr. Det er innkalkulert 20 % vaktmester og 35 % renholdstilling i FDV kostnadene.

Ombygging og brannsikring omsorgsboliger og eldresenteret, vanntåkeanlegg (Plan og teknisk/Helse og omsorg):

Kommunens frittliggende omsorgsboliger har ikke direktevarsling til brannvesenet. Disse boligene er svært utsatt for alvorlige hendelser ved brannutløp da mange av disse beboerne ikke kan rømme leiligheten ved egen hjelp. Flere branner i boliger i andre kommuner viser at disse boligene er svært utsatt, og det samme kan inntreffe hos oss. Et vanntåkeanlegg kan være et svært effektivt slokkemiddel i slike boliger. Kostnadsrammen har en total kostnadsramme på 9 mill. kr. Hvorav 5 mill. kr bevilges i 2017 og 4 mill. kr er bevilget tidligere.

Tiltaket er ment å dekke vanntåkeanlegg og garderobeanlegg i E-bygget ved Linåkertunet. Dette er en del av det gamle bygget, og det er derfor ikke vanntåkeanlegg her i dag. I tillegg er prosjektet utvidet til å omfatte heis og garderobe på Eldresenteret. Tiltakene vil bli gjennomført i 2017.

Tak Linåkertunet bygg A og B (Plan og teknisk/Helse og omsorg):

Tak inkl. tekking på Bygg A, B og E er ikke utbedret siden de ble oppført på hhv. 70- og 90-tallet. Lufteør og takhatter som ikke lenger er i drift etter nybygg/ombygging ligger «gjemt» i oppforede trectak på A og B-bygget. Lekkasjer og kondens har forekommet. Ny isolering og tekking vil dessuten gi betydelige besparelser til oppvarming. På E-bygget er det nylig oppdaget sprekker i papptekkingen.

Øvrige tak ved Linåkertunet er av nyere dato.

Tilrettelegging produksjon JOBA (Plan og teknisk/Hjemmebaserte tjenester):

Tilrettelegging av nye produksjonslokaler i tilknytning til Ringeby aktivitetssenter i 2018(flytting fra dagens lokaler i Raudhallen).

Servicebygg vaktmestere, renholdere og driftsoveratører (Plan og teknisk):

Utbygging av «Raudhallen» til servicebygg for samling av vaktmestertjenesten, uteseksjonen og renholdere. Ringeby renseanlegg planlegges nedlagt og uteseksjonen vil da ha behov for nytt tilholdssted. Samlokalisering er forventet å gi bedre koordinering og ressursutnyttelse. Prosjektet kommer ikke i gang før i 2018 (opprinnelig planlagt 2013). Bevilgningen (på totalt 4 mill. kr) forskyves derfor til 2018.

Opprusting av kartverket (Plan og teknisk):

Langsiktige samarbeidsprosjekter med andre aktører for felles oppdatering av kartverk.

Kaupanger, bygningsmessige arbeider (Plan og teknisk/Kultur):

Renovering av fellestoiletter i kjeller og rehabilitering av utvendig trapp. Toiletter er gamle og slitt. Trapp har løse heller og defekt varmekabel. Mangler ved trapp medfører risiko for alvorlige personskader.

Ringeby ungdomsskole, bygningsmessige arbeider og tiltak svømmehall (Plan og teknisk/Ringeby ungdomsskole):

Ihht UPT-108/13 skal tak isoleres og tekkes om. Med 32 grader i bassenget vil bassengduk spare mye energi og hindre avdamping til bygg og takkonstruksjon. Nylig ombygde garderober er universelt utformet, men bassengheis mangler. Mobil heisanordning er derfor inkludert i tiltaket. Tannklinikk var planlagt ombygd sammen med garderober men ble ikke utført. Ombygging av tannklinikken til blant annet helsestasjoner for ungdom er inkludert i prosjektet.

Ny barneskole (Plan og teknisk/Skole):

Investering i skolebygg. Det ble i 2014 bevilget midler til forstudie for å få fram fakta ved ulike alternativer. Premissene for en slik forstudie, for å få konkretisert arealbehov og bygningsmessige alternativer, må behandles politisk.

Ringeby skole, ombygging (Plan og teknisk/Ringeby skole):

Riving av Oppistugu, SFO og Gymsal og erstatte dette med et nytt bygg.

Utkjøp leasingbiler (Plan og teknisk):

Fire biler til vaktmestertjenesten i 2017 kjøpes ved utgått leasingavtale. Det er økonomisk å kjøpe bilene i stedet for å inngå ny leasingavtale. Bilene har lav km-stand og har lang levetid.

Ringebu hallen, heis tribune (Plan og teknisk/Kultur):

Adkomst til tribuner i hallen er ikke tilrettelagt for funksjonshemmede. Heis installeres og nødvendig platting med rekkverk i nordre ende av tribuner etableres i 2019.

Garasje og andre utbedringer ved Ringebu brannstasjon (Plan og teknisk):

Bygge carport for 5 feierbiler og utbedre setninger framfor brannstasjon. Dette er kostnadsregnet til 1 mill. kr og må utføres i 2017. Carport er kostnadsregnet til kr 800.000 og skal inngå i selvkostberegninga for feieavgifta. FDV for bygget er kr 22.000 pr. år.

Tilrettelegging arkiv, publikumsmottak og møterom barnevern (Plan og teknisk/Fellestjenesten/MGBV):

Felles funksjoner for publikum etableres i plan 1 i rådhuset (Vertskapstorg/Kommunetorg), samt møterom for barnevern utføres i 2018.

Rehabilitering/ombygging kantine (Plan og teknisk/Fellestjenesten)

Kommunens kantine er moden for en fornying. Det er kostbart å drive med vedlikehold av utstyr som kjøledisk etc. som er 15-20 år gammel, samt at tjenesteenheten har utfordringer med tilgjengeligheten på kjøkkenet som er i strid med forskrift. Det er viktig å tenke på at dette er en arbeidsplass hvor kommunen som arbeidsgiver har et ansvar for å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, jfr. AML kap. 1 §1. Kantinedrift stiller også strenge krav til internkontroll mat, jfr. Lov om matkontroll og mattrygghet og tilhørende forskrifter. Det er et ønske om å foreta en større oppgradering av kantina med ny kjøledisk og oppvaskmaskin, samt ny løsning for selvbetjening. Kantina er den «grønne lungen» på rådhuset og er viktig med hensyn til ansattes trivsel, det sosiale fellesskapet og for å sikre et godt arbeidsmiljø. Kantina ivaretar all møte - mat bestilling, både for administrasjonen, for politikere, lag og

foreninger som avholder møter på rådhuset og Kaupanger. Det vil også kunne bli en økt pågang fra bedrifter i det nye innovasjonssenteret, både mht møte - mat, men også som kantine for ansatte. Under kommunestyrebehandlingen ble investeringen forskjøvet fra 2017 til 2018 og redusert fra kr 1.000.000 til kr 500.000.

Ringebu Prestegard (Plan og teknisk/Kultur):

Istandsetting av låve for framtidig bruk. Første prioritet er sikkerhetstiltak, oppgradering og tetting av bygget. Ut over dette er istandsetting av fjøs til utstillingslokaler, tilrettelegging for Artists in Residence og bruk av kjeller som garasje og lager prioritert. Driftsbygningen er 100 år i 2018.

Sentrumsnære livsløpsboliger (Plan og teknisk):

Tiltak med bygging av sentrumsnære leiligheter i tettstedene. Oppfølging av boligpolitisk plan og Ksak 65/15 vedr. antall boenheter i Helse og omsorg: *«Kommunestyret ber rådmannen legge til rette for at sentrumsnære og samlokaliserte boliger med fellesareal for eldre blir bygd innen 2-3 år, for prioritering i økonomiplan og budsjett.»*

Forutsettes bygget med standard som gir rett til 45 % tilskudd gjennom Husbanken. Det er lagt inn likt mellom Ringebu og Fåvang i denne investeringsplanen, men endelig fordeling må skje etter vurdering av behov.

Solskjerming Fåvang Skole (Plan og teknisk/Fåvang skole):

Det er behov for solskjerming på Fåvang skole. Utføres i 2017.

Nytt gjerde Ringebu skole (Plan og teknisk/Ringebu skole)

Ringebu skole får utvidet sitt uteareal med i overkant av 2,7 mål. Dette medfører ekstra utgifter til inngjerding. Området ligger helt ute på kanten mot elvedalen og må sikres med 2m flettverksgjerde.

Opparbeiding av uteområdet Fåvang barnehage (Plan og teknisk/Barnehagene)

Fåvang barnehage har fått utvidet areal. Dette må opparbeides, tilpasset barnehagens behov.

Utkjøp Leasingbiler (Helse og omsorg)

Etter helhetlig vurdering av bilbehovet innen helse og omsorg, kjøpes det inn 1 ny tilpasset bil til JOBA, 1 leasingbil kjøpes ut til nytt Omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere, 2 leasingbiler kjøpes ut til Helse og mestring, og 1 bil kjøpes ut til Miljøterapitjenesten.

Veger (Plan og teknisk)

Det er et stort etterslep på vedlikehold av kommunale veger, midlene benyttes for å utbedre dette. Det er spesielt asfalterte veger og gater som har behov for vesentlige påkostninger.

Trafikksikkerhetsplan – tiltak (Plan og teknisk)

Prosjektet dekker egenkapital for søknad om midler til trafikksikkerhetstiltak fra Statens Vegvesen etter tiltaksliste i trafikksikkerhetsplan utarbeidet av Ringeby kommune.

Veg forbi Fåvang renseanlegg, K-sak 67/16 (Plan og teknisk)

Bygging av ny veg rundt renseanlegget på Fåvang jfr. Reguleringsplan for Fåvang. Vegen vil bli bygget som flomvoll som sikrer områdene på innsiden mot flomskader. Det har de siste årene blitt brukt betydelige midler på sikring ved bygging av midlertidig voll på E6 under flom. Kostnadsanslaget er justert opp til totalt 33 mill. kr, hvorav det er forutsatt at 23 mill. kr kan dekkes av eksterne aktører.

Hovedplan veg (Plan og teknisk)

Det er et ønske å få utarbeidd en hovedplan for veg der bæreevne og tilstand blir kartfestet med forslag til tiltaksplan.

Gatebelysning (Plan og teknisk):

Det kommer i 2017 nye regler om energieffektivisering samt måling av forbruk for gatelys. For å forberede for dette må det investeres i nye målepunkt for strømforbruk og utskifting av noen kvikksølvholdige armaturer.

Boligområder Ringeby

Som oppfølging av boligpolitisk plan må det tilrettelegges nye boligområder, fortrinnsvis sentrumsnært. Etter hvert som boligfeltet på Ulberg

fylles opp er det naturlig å planlegge nye områder, som Kvislen og områder ovenfor Vålejordet.

Boligområder Fåvang

Nye framtidige boligområder i Fåvang, etter at områder som Flyausa og Tromsnesmoen er utbygd.

Grunnerverv og infrastruktur Frya (Plan og teknisk/Frya Industrianlegg)

I arbeidet med ny arealplan for Ringeby kommune er det forventninger til utvidelse av industriområdet på Frya. Dersom kommunen skal ha tilgjengelige arealer i framtida, må det avsettes penger til grunnerverv og etablering av nødvendig infrastruktur.

Sentrumsutvikling Ringeby (Plan og teknisk):

Videreføring av sentrumsforskjønning i Ringeby. Eventuell utskifting av V/A-anlegg i samme prosjekt forutsettes innarbeidet i hhv. driftsbudsjettet som vedlikehold og investeringsbudsjettet for selvkostområder som standardheving.

Sentrumsutvikling Fåvang (Plan og teknisk):

Opparbeiding av parkeringsplass, takoverbygg og asfaltering på Fåvang i 2017.

EPC-kontrakt, K-sak 66/16 (Plan og teknisk):

Kommunen har inngått EPC-kontrakt (energisparkkontrakt) som garanterer energisparing. Tiltak i henhold til kontrakt vil være å anse som selvfinansierende. Bygg analyseres og tiltak gjennomføres.

Driftsovervåking (Plan og teknisk V/A):

Driftsovervåking for vann og avløp, trenger oppgradering og forbedringer for å gjøre det enklere å overvåke og oppdage hendelser, som lekkasjer. Dette vil bedre sikkerheten med tanke på både kvalitet og leveringsevne for vann og sikkerheten mot forurensning på grunn av avløpsutslipp.

Ringeby renseanlegg (RA), nedleggelse (Plan og teknisk V/A):

Avhenger av samarbeidet mellom kommunene og vedtak om utvidelse på Frya RA eller ikke. Renseanlegget i Ringeby er nedslitt og vurdert slik at det ikke bør påkostes. Det må bygges nytt eller overføres til Frya, som da vil trenge utvidelse.

Bevilgning på 22,8 mill. kr skyves ut i tid, til oppstart 2019, da det ikke anses som realistisk å komme i gang tidligere.

Nytt vannverk Ringeby (Plan og teknisk V/A):

Avhengig av valg av ny hovedvannkilde som Statens Vegvesen utreder i forbindelse med E6-utbygging. Arbeidet blir forsinket, slik at tidligere bevilgning er forskjøvet i tid.

V/A-anlegg i forbindelse med sentrumsutviklingsprosjekter (Plan og teknisk V/A):

Nødvendige tiltak for sentrumsutviklingsprosjektene mht V/A infrastruktur. Utskifting/utvidelse av anlegg under bakken må foretas før forskjøvning over bakken startes.

Standardheving, ringnett, forsyningssikkerhet V/A (Plan og teknisk V/A):

Løpende prosjekt for å sikre vannforsyningen og hindre forurensning samt heving av standard på ledningsnett og pumpestasjoner som har stort vedlikeholdsbehov.

Overføringsledning Nordheim/Gunstadskogen (Plan og teknisk V/A):

Ved å bygge vannledning mellom Gunstadskogen høydebasseng og Nordheim høydebasseng vil forsyningssikkerheten i Ringeby og på Frya forsterkes mye. Det vil også kunne bygges slik at det er mulig å få fler tilknytninger på strekningen. Dette er et prosjekt som er viktig uavhengig av hvor ny hovedvannkilde blir plassert.

Venabygdsfjellet, vannforsyning (Plan og teknisk V/A):

Jfr. rammeplan for vannforsyning Venabygdsfjellet er det behov for utvidelse av vannforsyningen, dette gjelder både og ledningsnett og vannkilde.

Tjenesteenhetene

Tjenesteenhetene tildeles følgende budsjettrammer:

Status, økonomiplan 2017-2020

	B-2016 (rev.)	ØP-2017	ØP-2018	ØP-2019	ØP-2020
Rådmannen og folkevalgte	13 114 900	13 146 200	12 817 600	13 147 800	12 737 600
Fellesposter	5 783 500	7 087 400	7 317 400	7 817 400	8 317 400
Fellestjenesten	9 542 000	9 528 200	9 120 000	9 120 000	9 120 000
Kultur	10 504 600	10 440 700	10 682 700	10 440 700	10 440 700
Barnehagene	23 153 800	23 089 800	22 944 800	22 762 200	22 579 700
Ringebu skole	12 602 800	12 382 900	12 382 900	12 382 900	12 382 900
Fåvang skole	14 035 600	14 604 900	14 854 000	14 854 000	14 854 000
Ringebu ungdomsskole	13 974 800	13 869 700	13 999 000	14 128 200	14 128 200
Helse og mestring	42 511 100	35 172 100	35 005 100	35 005 100	35 005 100
Linåkertunet	17 022 600	18 268 400	17 768 400	17 768 400	17 768 400
Hjemmebaserte tjenester	50 507 700	58 573 700	60 735 700	61 975 700	61 975 700
NAV	4 805 800	5 075 000	4 788 600	4 788 600	4 788 600
Plan og teknisk	27 877 500	27 887 200	25 957 800	26 149 100	26 149 100
Sum tj.enhetene	245 436 700	249 126 200	248 374 000	250 340 100	250 247 400
Selvkostområder	0	0	0	0	0
Interkommunale samarbeid	19 827 500	20 566 750	20 711 750	20 856 750	20 856 750
Skatt, rammetilsk., finans	-265 264 200	-274 538 500	-273 391 700	-276 641 400	-275 681 100
SUM (negativt tall = overskudd)	0	-4 845 550	-4 305 950	-5 444 550	-4 576 950
<u>Handlingsregel:</u>					
Mål overskudd (1,00% N.dr.res. over tid)		-4 743 000	-4 743 000	-4 743 000	-4 743 000
Manglende finansiering for å oppnå 1% netto dr.res.			437 050	-701 550	166 050

Folkevalgte og rådmannen

Administrativ og politisk ledelse, Strategi og utvikling (SU) og fellesposter for hele organisasjonen inngår i budsjettområdet.

En kommune er en folkevalgt styrt organisasjon og en lokaldemokratisk arena. Kommunestyret er øverste styringsorgan, og delegerer myndighet til andre organ. Kommunestyret er kommunens øverste arbeidsgiver. Rådmannens rolle er å forberede saker til politisk beslutning, og iverksette vedtak som blir fattet. Rådmannen er ansvarlig for hele kommunens virksomhet overfor kommunestyret, i henhold til myndighet i lov og etter myndighet delegert fra kommunestyret.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Politisk og administrativ ledelse
- Strategisk plan- og utviklingsarbeid
- Budsjett og økonomistyring
- Innkjøp
- Næringsarbeid
- Skolefaglig ansvar
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Utfordringsbildet

Kommunestyrets vedtak om Styring og ledelse og tildeling av KS sin utmerkelse for godt styresett i 2013 vil være retningsgivende for kommunalt fornyingsarbeid. Europarådets strategi for innovasjon og godt styresett på lokalt nivå setter fokus på de grunnleggende verdiene i europeisk demokrati og presiserer 12 prinsipper for godt demokratisk styresett, som for eksempel deltakelse, effektivitet, åpenhet og ansvarlighet.

Implementering av kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel vil være den sentrale oppgaven for folkevalgte og administrasjonen i økonomiplanperioden.

Rådmannens ledergruppe og SU har en sentral oppgave i forhold til å ta initiativ til, koordinere og være pådrivere til faglig utviklingsarbeid på tvers av, og opp mot de enkelte, tjenestedområder og utviklingsprosjekt med fokus på å realisere mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel.

(Formannskapet og rådmannens ledergruppe med Europarådets pris for godt styresett i 2013)

Tettstedsutvikling og å skape en forståelse for Ringebu som «det attraktive midtpunkt i Gudbrandsdalen» er prioritert område. Kommunestyret har vedtatt et bolystprosjekt (3-årig prosjekt som fullføres i 2017) og flere prosjekt knyttet til utvikling av landsbyen Ringebu og Fåvang sentrum. Det brukes ressurser til å delta i nettverk og på andre arenaer utenfor kommunen. Effekten av dette er at kommunen får positiv oppmerksomhet også utenfor egen region og har vist seg å være i god posisjon når det skal søkes om deltakelse i andre prosjekt.

Ny næringsplan ble vedtatt i 2015. Næringsfond og utviklingsfond er viktige virkemidler i kommunens satsing mot næringsliv og næringsetablering. Nytt innovasjonssenter settes i drift i årsskiftet 2016/2017. Her har kommunen en viktig rolle som pådriver for innovasjon, slik at dette blir noe mer enn et ordinært kontorfellesskap.

Arbeidet med å miljøsertifisere alle kommunale bygg er fullført i 2016, som en av ytterst få kommuner i Norge. Arbeidet må følges opp med re-sertifisering av det enkelte bygg hvert 3. år.

Deltakelse i innkjøps samarbeidet INNOFF med Oppland fylkeskommune og 5 andre nabokommuner fungerer fint og bidrar sterkt til flere og gode innkjøpsavtaler. Innkjøpsarbeidet er omfattende legger beslag på stadig større ressurser.

Folkevalgte og rådmannen

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		13 114 900	13 114 900	13 114 900	13 114 900
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
706	Fsak 31/16 Utbedring løypetraser Venabygdsfjellet	17Ø-00-001	0	0	0	0
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-265 900	-265 900	-265 900	-265 900
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
706	Stortingsvalg i 2017	17Ø-00-005	112 900			
706	Kommunevalg 2019	17Ø-00-006			263 500	
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegning	130 000	130 000	130 000	130 000
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	247 300	247 300	247 300	247 300
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	117 100	117 100	117 100	117 100
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		13 456 300	13 343 400	13 606 900	13 343 400
	3% utfordring utgjør		(403 700)	(400 300)	(408 200)	(400 300)
	Tiltak som innarbeides i budsjettramme:		2,3 %	3,9 %	3,4 %	4,5 %
	Økning budsjett kontrollutvalg og revisjon	KU-sak 18/17	15 500	15 500	15 500	15 500
	Bespargelse innkjøp - nye avtaler	17Ø-10-001	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
	Korreksjon tilskudd utviklingsfond (660)	17Ø-10-002	-59 400	-59 400	-59 400	-59 400
	Bortfall overføring til inv.regnskapet	17Ø-10-003	-389 000	-389 000	-389 000	-389 000
	Valg: elektronisk stemmetelling og avkryssing manntall	17Ø-10-004	66 700		66 700	
	Reduksjon næring	17Ø-10-005		-149 000	-149 000	-149 000
	Miljøsertifisering (re-sertifisering)		15 000	15 000	15 000	15 000
	Klimatiltak		80 000	80 000	80 000	
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		13 145 100	12 816 500	13 146 700	12 736 500
	Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:					
	Næring: WC- Kvittfjell - profilering kommune og lokalt næringsliv		100 000	100 000	100 000	100 000
	Næring: Entreprenørskap U-skolen, ungdomsbedrift UEO		50 000	50 000	50 000	50 000
	Næring: Gründer /etableringskonferanse		50 000	50 000	50 000	50 000
	Næring: Vertskapsrollen kurs		50 000	50 000	50 000	50 000

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2014 og er et godt grunnlag for prioriteringer framover. Arbeidet med kommuneplanens arealdel pågår for fullt og vil trolig fortsette inn i 2017 før den kan sluttbehandles.

Næringsplanen ble vedtatt i 2015. Etablering av innovasjonssenter er et viktig bidrag i næringsarbeidet. Kommunen har økonomiske

virkemidler til støtte for næringslivet i form av næringsfond og utviklingsfond. Utover dette er det ikke funnet rom for nye tiltak i tråd med handlingsplanen.

I økonomiplanperioden etableres ny omkjøringsveg i Fåvang, som flomvoll for å sikre viktige industriarbeidsplasser og økonomiske verdier. Dette er et prioritert tiltak i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse. I løpet av økonomiplanperioden skal både risiko- og sårbarhetsanalyser

(interkommunale og kommunale) og beredskapsplaner revideres.

Energi- og klimaplan ble vedtatt i 2015. Kommunen satser på energibesparende tiltak i egen drift, gjennom energisparekontrakter (EPC). Det er ikke funnet rom for dekning av utgifter til årlig arbeid med re-sertifisering Miljøfyrtårn for kommunale bygg og heller ikke tilskuddsordning for utskifting av gamle vedovner.

Administrative kostnader er lave i Ringeby kommune, sammenlignet med landet. Kommunebarometeret rangerer kommunen som nr 11 (av 428), målt på administrative kostnader. Administrasjonen utfordres i økonomiplanperioden på å ta i bruk nye IKT-verktøy knyttet til avvikling av valg (elektronisk manntall og maskinell stemmetelling) og elektroniske reiseregninger. I tillegg tas det ut gevinst i form av nye, rimeligere innkjøpsavtaler. Med små administrative ressurser er det en utfordring å holde tilstrekkelig fokus på strategisk arbeid, utvikling, prosjektstyring og koordinering, fordi den samme personellressursen i stor grad må ivareta driftsoppgaver.

Beskrivelse av tiltak

Utbedring løypetraseer Venabygdsfjellet, F-sak 31/16
Engangstilskudd for 2016 som ikke skal videreføres i økonomiplanperioden.

Stortingsvalg i 2017

Erfaringstall for kostnader knyttet til gjennomføring av stortingsvalg.

Kommunevalg 2019

Erfaringstall for kostnader knyttet til gjennomføring av kommunevalg.

Økning budsjett kontrollutvalg og revisjon

Kontrollutvalget har i sak 18/16 foreslått en økning i budsjettet for kontrollutvalg og revisjon ut over lønns- og prisvekst.

Besparelse innkjøp - nye avtaler

Nye innkjøpsavtaler for kontorrekvisita forventes å gi en besparelse på kr 40.000 årlig. Besparelsen vil være fordelt på hele organisasjonen, men synliggjøres her hvor innkjøpsarbeidet utføres.

Korreksjon tilskudd utviklingsfond (660)

Posten for tilskudd til private fra utviklingsfondet er prisjustert (maskinelt) ved utarbeidelse av budsjettgrunnlaget. Posten justeres ned igjen, slik at budsjettet tilskudd samsvarer med budsjettet bruk av fondet (med kr 1.550.000). Disse beløpene er bare anslag, det er konkrete saker/bevilgninger i årsbudsjett eller søknader som vil ligge til grunn for utbetalinger.

Bortfall overføring til inv.regnskapet

I forbindelse med etalering av infrastruktur for datanettverk i Ringeby og Fåvang (Wifi og fiberoptiske kabler), er dette budsjettområdet belastet med overføring til investeringsbudsjettet. Tas ut fra 2017.

Valg: elektronisk stemmetelling og avkryssing manntall

Ta i bruk nye IKT-verktøy knyttet til avvikling av valg (elektronisk manntall og maskinell stemmetelling). Reduserer bemanningsbehov/tellekorps og forenkler det administrative arbeidet med gjennomføring av valg.

Miljøsertifisering

Midler til årlig resertifisering av kommunale bygg (Miljøfyrtårn). Det legges opp til et samarbeid med bl.a. Oppland Fylkeskommune der partene gjensidig sertifiserer bygg.

Klimatiltak

Kr 80.000 til klimatiltak er for iverksettelse av disse tiltak i Energi- og klimaplanen:

- 50.000 utskifting vedovner (årlig)
- 30.000 tilskudd skogplanting (årlig)

Tilskudd til utskifting av vedovner (i størrelsesorden kr 3.000 for hver) vil dermed kunne gis til de 16-17 første som søker hvert år (ved praktisering slik Lillehammer kommune har lagt opp til for sin del).

Midler til klimatiltak vil kunne sette kommunen i posisjon til å få tildelt tilskudd fra andre, f.eks. Klimasatsmidler.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Det er ikke funnet rom for nye tiltak innen næringsarbeidet.

Fellesposter

Innen budsjettområdet fellesposter ligger utgiftsposter som er felles for flere tjenesteenheter, samt tidsbegrensede sektorovergrepene prosjekter.

I budsjettområdet inngår blant annet

- Frikjøp hovedtillitsvalgte
- Logoped
- Kontingent KS
- Skoleskyss
- Spesialundervisning private skoler
- Refusjoner knyttet til elever i fosterhjemsplassering andre kommuner
- Prosjektet Bolyst og Landsbyutvikling

Utfordringsbildet

De største variablene innen budsjettområdet er utgifter til skoleskyss, spesialundervisning private skoler og refusjoner knyttet til elever i fosterhjemsplassering i andre kommuner. Det føres løpende dialog med private skoler om tilrettelegging av undervisning, vurdert opp mot behovet for spesialundervisning.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Det 3-årige prosjektet knyttet til bolyst og landsbyutvikling fullføres i løpet av 2017 og har vært en viktig drivkraft i kommunens satsing og oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel, boligpolitisk plan og næringsplan.

Fellesposter

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		5 783 500	5 783 500	5 783 500	5 783 500
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
706	Fsak 20/16 - Tvist Statnett og tre LVK medl.kommuner	17Ø-00-002	0	0	0	0
706	Fsak 55/16 - Utvidet inntak av lærlinger. (Endr. Fin.)	17Ø-00-003	63 000	63 000	63 000	63 000
706	Ksak 17/16 - Bestillingsruiter, ikke fondsfinansiert fra 2017	17Ø-00-031	25 000	25 000	25 000	25 000
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-45 300	-45 300	-45 300	-45 300
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
706	Reduksjon budsjettet refusjon sykelønn (til fordeling)	17Ø-00-007	500 000	1 000 000	1 500 000	2 000 000
706	Bolystprosjekt (nedtrapping, kommunal andel)	17Ø-00-008	-107 400	-377 400	-377 400	-377 400
706	Fornyhet Devold-analyse i 2016	17Ø-00-009	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegning	50 500	50 500	50 500	50 500
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	73 400	73 400	73 400	73 400
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	96 600	96 600	96 600	96 600
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		6 339 300	6 569 300	7 069 300	7 569 300
	Tiltak som innarbeides i budsjettramme:					
	Avvikling asylmottak (tapt vertskommunetilskudd)		748 100	748 100	748 100	748 100
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		7 087 400	7 317 400	7 817 400	8 317 400

Beskrivelse av tiltak

Tvist Statnett og tre LVK medl.kommuner, F-sak 20/16
Engangsbevilgning i 2016, finansiert ved bruk av fondsmidler.

Utvidet inntak av lærlinger, F-sak 55/16

Utvidet inntak av lærlinger var finansiert ved bruk av fondsmidler ved innføring i 2016. Fra 2017 innarbeides tiltaket i ordinært driftsbudsjett.

Bestillingsruter, K-sak 17/16

Bestillingsruter var finansiert ved bruk av fondsmidler ved innføring i 2016. Fra 2017 innarbeides tiltaket i ordinært driftsbudsjett.

Bolystprosjekt (nedtrapping, kommunal andel)

Det 3-årige prosjektet knyttet til bolyst og landsbyutvikling fullføres i 2017.

Fornyet Devold-analyse i 2016

Engangsbevilgning for året 2016, som ikke skal videreføres i økonomiplanperioden. Analysen skal gi svar på om de siste års endringer i organisering og tjenestetilbud innen helse og omsorg har ført til en bedre ressursbruk i forhold til brukernes behov.

Avvikling asylmottak

Kommunen fikk fredag 26.08.2016 melding fra Utlendingsdirektoratet (UDI) om at Ringebu statlige mottak legges ned fra 01.12.2016. Mottaket, lokalisert på tidligere Ringebu hotell, ble i denne omgang startet 01.01.2013 og har 100 plasser.

Koa omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere på Kløverhagen ble ikke berørt av UDIs kutt i denne omgangen, men det er verdt å ta med seg at UDI har varslet at det kan bli aktuelt med ytterligere nedgang i antall asylplasser i løpet av høsten 2016.

Avvikling av asylmottaket får konsekvens for mange budsjettområder, noen direkte og andre indirekte:

- Fellesposter: bortfall av vertskommunetilskudd med kr 748.100 årlig.
- Barnehagene: bortfall av frikjøp en plass som asylmottaket har hatt til rådighet (gir samtidig en ledig plass som kan tildeles til andre).
- Grunnskole: kommunen har mottatt særtilskudd til opplæring.
- Ringebu læringscenter: vil miste mange elever og bemanningen reduseres med 1,7 årsverk,

tilsvarende kr 983.100 årlig. Læringscenteret vil også miste statstilskudd til norskopplæring med anslagsvis 1,5 mill. kr.

- Helsestasjon: bemanning helsesøster reduseres med 0,8 årsverk.
- Rammetilskudd: asylsøkere som får innvilget opphold blir registrert i folkeregisteret med kommunen som bostedskommune, inntil endelig bosetting i annen kommune skjer. I så måte påvirkes kommunens folketall, som gir grunnlag beregning av rammetilskudd fra staten. Antallet er variabelt og det er ikke mulig å gi noe konkret tall for hva dette vil utgjøre i økonomisk tap for kommunen.

Fellestjenesten

Fellestjenesten skal være en kompetent stabs- og støttefunksjon og yte service for innbyggere, politikere, rådmann, tjenesteenheter og ansatte i kommunen.

Fellestjenesten skal spille tjenesteenhetene gode og bidra til at de kan fokusere på sine primæroppgaver.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Lønn og personal
- Økonomi og kontrollerfunksjon
- Salg, skjenke- og serveringsbevillinger
- IKT drift og brukerstøtte
- Politisk sekretariat
- Sentralbord, mottak og arkiv
- Skoleskyss
- Tilfeldig fakturering
- Kantine

Utfordringsbildet

Utfordringsbildet har ikke endret seg nevneverdig og det vil fortsatt være nødvendig å fokusere mer på elektroniske tjenester. Opprettelse av flere elektroniske tjenester kan være med å bidra til å imøtekomme innbyggernes ønske om en mer døgnåpen forvaltning, forventninger om kontakt i flere kanaler og kjappere respons. Det å invitere til dialog er omdømmebyggende.

Suksesskriterier for å lykkes med dette er fortsatt; mer fokus på digital kompetanse, tilgjengelige tjenester, oppdatert informasjon, elektroniske skjema, «oppetid», enkel pålogging, faglandets eierskap til web-tjenester, forståelse av forholdet mellom elektroniske tjenester og et fysisk mottak. Det er viktig at innbyggerne kan få løst sine oppgaver så raskt og effektivt som mulig og i første møtet med kommunen.

Det blir stadig større fokus på mobilitet og fleksibilitet, noe som preger måten man må bygge IKT-infrastrukturen på. Det er derfor viktig at det tilføres budsjettmidler for å kunne innføre ny teknologi løpende ettersom etterspørselen øker.

Den overordnede arbeidsgiverpolitikken er ferdigstilt og nå gjenstår implementeringen og at den settes ut i livet.

Personalavdelingen vil fortsatt avgi en del ressurser til opplæring, rådgivning og veiledning i

nærværarbeidet innen alle tjenesteenheter i organisasjonen.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

For Fellestjenestens del, vil dette være noe vanskelig å beskrive, da tjenesteenheten ikke direkte leverer tjenester til innbyggerne. Indirekte gjør tjenesteenheten dette, ved å sørge for avhjelpe tjenestelederne, slik at de kan fokusere på sine kjerneoppgaver. En tilnærming til dette vil være å se på intern brukerundersøkelse, som gir et innblikk i hvordan tjenesteenhetene, SU og rådmannen opplever leveransen av interne tjenester. Det vil være en god idé å bruke denne undersøkelsen som måle- og styringsverktøy på hva som er «godt nok». Ambisjonene til Fellestjenesten har vært å oppnå en grad av fornøydhet med tjenestene med et snitt på 5,6 av 6 mulig.

Fellestjenesten skal være med å bidra til at Ringebu har en velutviklet og tilpasset kommuneorganisasjon, ved å være en offensiv arbeidsgiver, en utviklingsorientert og innovativ organisasjon og ved å være et godt vertskap.

Fellestjenesten og personalavdelingen i særdeleshet, forholder seg til og følger opp, vedtatt overordnet arbeidsgiverpolitikk med tilhørende handlingsplan. Det er de som på rådmannens vegne sørger for oppfølging og forvaltning av arbeidsgiverpolitikken, slik at kommunen kan nå målsetningene som er satt der.

Fellestjenesten

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		9 542 000	9 542 000	9 542 000	9 542 000
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-240 200	-240 200	-240 200	-240 200
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
702	Vertskapstorg / kommunetorg - utviklingsprosjekt ikke realiserbart		0	0	0	0
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegning.	60 600	60 600	60 600	60 600
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	176 900	176 900	176 900	176 900
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	88 900	88 900	88 900	88 900
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		9 628 200	9 628 200	9 628 200	9 628 200
	3% utfordring utgjør		(288 800)	(288 800)	(288 800)	(288 800)
	Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		1,0 %	5,3 %	5,3 %	5,3 %
	Reduserte kostnader leide samband Eidsiva	17Ø-12-001	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
	Visma Travel / Xpense	17Ø-12-004	50 000	30 000	30 000	30 000
	Økte kostnader skjenkekontroll	17Ø-12-003	50 000	50 000	50 000	50 000
	Redusert bemanning publikumsmottak/sentralbord	17Ø-12-002		-388 200	-388 200	-388 200
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		9 528 200	9 120 000	9 120 000	9 120 000
	Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:					
	Gebyrøkning skjenking	I hovedsak statlig bestemt				
	Ny lisensieringsmodell for Microsoft (forprosjekt)		50 000			
	Utredning fremtidens kommunikasjonssystem (e-post, telefoni m.m.)		50 000			
	Webcruiter (rekrutteringsmodul ACOS)		34 000	57 000	57 000	57 000

Beskrivelse av tiltak

Reduserte kostnader leide samband Eidsiva

Det er varslet endrede priser på kommunens avtaler med Eidsiva bredbånd, med hensyn til dagens samarbeidsavtales klausul (punkt 3.11) som tilsier en mulighet for å endre priser dersom markedet endrer seg. Siden prolongering av avtalen gjeldende fra 2012, har markedsprisen endret seg og en justering vil medføre en reduksjon på årlige kostnader til leie av bredbånd på ca. kr 200.000.

Visma Expencc

Ansvar 114 IKT: Innkjøp av modul Visma Expencc - fagsystem / integrasjon til lønssystem HRM som gir brukere elektronisk reiseregning, som i neste omgang leveres direkte i lønssystem, og fjerner behovet for manuell registrering av slike lønnsbilag. Systemet kan også brukes på møtegodtgjørelse / utlegg for politikere, og vil være arbeidsbesparende for både møtesekretær og lønningsavdeling.

Økte kostnader skjenkekontroll

Ansvar 109 Skjenkesaker: På grunn av endringer i Alkoholforskriftens § 9-5 med virkning fra 1. januar 2016, som sier at kontroll av skjenkesteder skal gjennomføres med minst to kontrollører, noe som medfører økt årlig kostnad på art 1370 – driftsavtaler med private pålydende ca. kr 50.000.

Redusert bemanning publikumsmottak/sentralbord

Dersom Fellestjenesten skal redusere ytterligere på den økonomiske rammen, vil dette ikke være mulig uten at dette går på bekostning av årsverk / ansatte.

En reduksjon på 3 % tilsvarer ca. 0,4- 0,5 årsverk.

På bakgrunn av at budsjettet først blir behandlet i november / desember, og formkravene til en oppsigelse, vil dette kun få halvårs virkning for 2017.

Det vil være to alternativ til en så stor reduksjon ved Fellestjenesten, da tjenestene som utføres her er en stabs- / støttefunksjon for politikere, rådmann / SU og linja.

Det første alternativet er å redusere tilgjengeligheten. I interne brukerundersøkelser for Fellestjenesten skårer enheten høyt på tilgjengelighet. Dette vil endre seg, dersom bortimot et halvt årsverk forsvinner. Det er Fellestjenesten som bemanner sentralbord og tar i mot fysiske henvendelser på rådhuset. Dette er oppgaver som tjenesteenheten ikke lenger vil se seg i stand til å løse, med en redusert bemanning. En kartlegging utført i 2015 viser at anslagsvis 70 % av

henvendelsene på rådhuset gjelder saker til Plan og teknisk, og 20 % Midt-Gudbrandsdal regnskap og skatteoppkreverkontor. Oppgaver i forbindelse med å betjene sentralbord og ekspedisjon må da legges på disse to enhetene.

Det andre alternativet er å redusere åpningstiden på rådhuset, både fysisk og på telefonen fra 10.00 – 14.00, slik som NAV Ringebu og Sør-Fron kommune. Kommunen kan også velge å gå over til sentralbord med tastevalg-/ innvalgs-muligheter. Fellestjenesten vil ikke kunne betjene kommunes sentralbord, men kun håndtere henvendelser til egen enhet. Dette mener tjenesteleder at i enkelte tilfeller vil kunne medføre bedre service til publikum, da de blir satt direkte over til det fagområde / tjenesteenheten som de søker ved første kontakt med kommunen. Det vil selvsagt kreve mer av den enkelte tjenesteenhet med hensyn til å planlegge med ferie/fravær, og tilgjengelighet på telefonen.

Tjenestene / oppgavene som utføres i dagens førstelinje på rådhuset er i stor grad og først og fremst interne tjenester – som arkiv, journalføring av inn- og utgående post, skanning av dokument, frankering av post, o.l. Dette er oppgaver som ikke egner seg å kombinere med en vertskapsrolle. Arbeidet krever høy grad av nøyaktighet og slik det er per i dag, blir den ansatte avbrutt i sine oppgaver kontinuerlig. Dette skaper stress og bidrar ikke til å oppfylle kravet til en helsefremmende arbeidsplass. Konsekvensene ved å gjøre feil kan være svært uheldig for kommunen.

Dersom disse oppgavene flyttes vekk fra førstelinjetjenesten på rådhuset, vil det være meget sårbart med kun en ansatt i sentralbord / mottak, både mht sikkerhetsaspektet, men også ved ferie/sykefravær o.l. En rulleringsordning på alle ansatte i administrative stillinger på rådhuset(inklusive PT og MGRS), vil kunne løse denne utfordringen. Det vil kunne minke sårbarheten, øke kompetansen, øke servicegraden til publikum som da vil kunne få svar på sine spørsmål, og få foretatt enkel saksbehandling i første møte med kommunen.

Det er grunn til å nevne at allerede i dag, ser man at tjenesteenheten er sårbar med hensyn til sykefravær og ved ferieavvikling, da det er mange fagområder som dekkes og tjenesteenheten er få ansatte. Dette betyr at ikke alle kan ha kompetanse på alle områder. En reduksjon på ca. ett halvt årsverk, vil føre til enda større sårbarhet, økt belastning på de ansatte noe som kan medføre høyere sykefravær.

En reduksjon på ett halvt årsverk i Fellestjenesten vil gi en samlet besparelse på ca. kr 300.000 inklusive sosiale utgifter

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Økning bevillingsgebyr

Satsene for bevillingsgebyr er regulert i alkoholforskriften kapittel 6. Det faktureres pr. vareliter og det er salgs- og skjenkestedene som rapporterer inn hvor mye de har solgt. På mange steder er det lite salg, og det er derfor definert minimumsbeløp på bevillingsgebyr, som nå utgjør kr 1540 for salgssteder og kr 4800 for skjenkesteder. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere, og dette har vært gjort i Ringeby. I 2016 var minimumsbeløpene i Ringeby kr 850 på salg og kr 2500 på skjenking. Dersom man velger å bruke lovens satser på minimumsgebyr kan man få en inntekstøkning på ca. kr 30.000. Denne økningen vil få konsekvenser kun hos de minste stedene som har salgs- og skjenkebevilling i kommunen.

Nylisensieringsmodell for Microsoft (forprosjekt)

Microsoft programvare benyttes i alle ledd i kommunens IKT infrastruktur. Både som operativsystem på klienter og servere, kontorstøtteverktøy (Office) for ansatte og elever, samt forskjellige serverinstallasjoner, f.eks. databaser og e-post.

Å være riktig lisensiert til en hver tid er svært krevende, da regelverk omkring dette er svært komplisert.

Likevel er det viktig å være riktig, og ikke minst lovlig, lisensiert, da en lisensrevisjon kan bli svært kostbart, om dette ikke er iht. regelverk og vilkår for bruk.

Det er også svært hyppig frekvens på lansering av nye versjoner, som vil utløse store investeringsbehov med korte intervall, om kommunen ønsker å benytte det nyeste innen Microsoft programvare til enhver tid.

Ved å inngå avtale med Microsoft om leieavtale på lisenser vil en flytte kostnaden fra investering til drift, og få en relativt høy kostnad i programvarevedlikehold pr. år, men til gjengjeld blir det mye enklere å forholde seg til, og mulig å ta i bruk ny programvare uten å måtte kjøpe nye lisenser, og samtidig være riktig lisensiert iht. vilkår for bruk av programvaren. F.eks. ved en oppgradering av

Microsoft Office for samtlige brukere i kommunen, som vil utløse et investeringsbehov på omkring kr 800.000 (lagt inn for 2017 i øk plan). I tillegg kommer operativsystem lisenser, og serverprogramvare.

Utredning fremtidens kommunikasjonssystem

Telefonsentralen i rådhuset begynner å bli utdatert og man vil sannsynligvis måtte påregne større investeringer i oppgradering og vedlikehold av denne, om den fortsatt skal benyttes på samme måte som i dag. I tillegg til å være telefonsentral for rådhuset og administrasjonen, er også flere ytre enheter tilkoblet denne via ip-telefoni ettersom de mindre hussentralene har blitt faset ut. Det anbefales å gjøre et forprosjekt for å vurdere nye løsninger for kommunikasjon, som muligens kan erstatte dagens behov for fastlinjer og hussentral, men samtidig tilfredsstille behovet i eventuelle krise og beredskaps situasjoner. F.eks. moderne mobile løsninger, og Lync eller tilsvarende, men man må anta at investeringsbehov blir i størrelsesorden kr 1.000.000 uavhengig av hvilken løsning man kommer frem til.

Webcruiter

Rekrutteringsmodul som letter arbeidet med rekrutteringsprosessen. ACOS og Webcruiter har sammen utviklet en tett integrasjon som sikrer forskriftsmessig arkivering i WebSak samtidig som personalavdelingen får tilgang til Webcruiter sin markedsledende rekrutterings-løsning. Dette gjør at kommunen får det beste rekrutteringsverktøyet på markedet, samtidig som rekrutteringsprosessen spores og dokumenteres forskriftsmessig i WebSak.

Kultur

Tjenesteenheten har som mål å bidra til et godt og aktivt kulturtilbud i samsvar med økonomiske rammer og kommuneplanens samfunnsdel. Gi stabile, kvalitative og gode tjenester som er tilpassa brukernes behov og yte god service til brukerne.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Ringebu kulturskole
- Ringebu folkebibliotek
- Kultur og kirke, kulturkonsulent
- Ungdom og idrett, inkludert ungdomshus
- Ringebu skystasjon

Utfordringsbildet

Tjenesteenheten har et høyt aktivitetsnivå med produksjon av mange egne aktiviteter og arrangement. Gjennom sekretariatfunksjonen til Ringebu markedsforening har tjenesteenheten også hovedansvar for Fårikålfestivalen, Ringebudager og er delaktig i sommerens torghandel og småarrangement. Kulturenheten i Ringebu har en betydelig større andel av «egne» arrangement enn mange av de øvrige kommunene i Midt- og Sør- Gudbrandsdal. Arrangement og aktiviteter er Ringebu kommunes spydspiss og bygger opp under målene i kommuneplanens samfunnsdel (Leve); Ungdom og Kultur for folket. Med et såpass høyt aktivitetsnivå har tjenesteenheten utfordring med å utvikle og fornye arrangementene. Det er derfor viktig å ha fokus på utvikling av Fyrtårnarrangementene i stedet for å opprette flere nye arrangement i framtida.

Kulturskolen har et godt tilbud med et elevtall på ca. 180 elever (noe nedgang de 2 siste årene) og stabile lærere som gir et godt læringstilbud. Prosjektet «unge talenter» forventes videreført i 2017, et prosjekt som er retta mot elever som ønsker å gå lenger med sin musikkutvikling. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom kulturskolene i Midt-Gudbrandsdal og musikklinja på VVS og finansieres med midler fra Regionrådet i Midt-Gudbrandsdal, OFK og kulturskolene med kr 10.000 hver.

Kulturskolen har personalansvar for dirigenter til voksenkor og korps og dekker 30 % av personalkostnadene. Ringebu og Fåvang skolemusikk fikk mange nye medlemmer fra høsten 2014 og 2015, dette er gledelig, men den avtalte stillingsressursen som skolekorpset har med

kulturskolen er sprengt og medfører at skolekorpset selv har dekket kostnader på ca. kr 60.000 årlig for ekstrakostnader til aspirantopplæring.

Folkebibliotekene har på landsbasis nedgang i ordinært bokutlån, noe som til nå ikke har gitt stort utslag i Ringebu. Biblioteket har mange roller som skal fylles. Biblioteket er aktiv på arrangementsfronten med lesestunder og forfatterbesøk m.m. Etter planen skal biblioteket inn i nye lokaler fra sommeren 2017 og det er behov for økt personalressurs og aktivitetsmidler for å utvide åpningstider og arrangere aktuelle temamøter.

Skystasjonen er bygdas storstue med en god vertskapsfunksjon til besøkende og innbyggere. Produksjon av RingebuPosten tre ganger årlig er en god informasjonskilde til innbyggere og hytteinnbyggere og kan videreføres i økonomiplanperioden.

Ringebu kommune har et godt og velutviklet ungdomsarbeid, og varierte tilbud til ungdom. Ungdomshuset har hatt stor oppsving i besøkende på fredagskvelder høsten 2016, dette er gledelig, men det er behov for ekstra personalressurs da det er uforsvarlig med 1 person på jobb når det er samlet 40-60 ungdommer.

Kirkelig fellesråds driftstilskudd inkluderer justering for prisøkning og økte lønnskostnader som øvrige enheter. Ramme inkl. pris- og lønnsjustering kommer på kr 3.629.500. Forventet effektivisering på 3 % tilsvarer kr 108.900. Årlig driftstilskudd i økonomiplanperioden blir kr 3.496.600. Kr 250.000 i ekstra utstyr er innarbeidet i driftsbudsjettet i gjeldende økonomiplan for 2018. Det er ikke innarbeidet investeringsbevilgning i gjeldende ØP

2016-2019(Det er lagt inn som kuttiltak på kr 24.000 for å oppnå balanse i forhold til budsjettpost). Kirkelig Fellesråd har vedtatt sin ØP 2018-2020 og varsler at Ringeby kommunes forutsetning i forhold til driftsbudsjettet tas til etterretning. For driftsåret 2020 søkes det om kr 150.000 i 2020 til ny dataløsning i Ungdomssenteret. (Nærmere omtalt under avsnittet økonomiske behov som ikke er inkludert i ØP 2017-2020

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Innen kulturområdet er det kun bibliotekjeneste og kulturskole som er lovpålagt. Tjenestene på disse områdene ligger innenfor lovpålagt nivå.

Tjenestene på kulturområdet og til ungdom er «gode nok», men her er det alltid mer som kan utføres. Ungdomsarbeidet er utdypet under behov som ikke er inkludert i økonomiplanen. Høy aktivitet på arrangement har satt Ringeby på kartet. En stor del av positivt omdømme kan relateres til høy arrangementsaktivitet og ikke minst samarbeidsavtale med Ringeby markedsforening og stabilitet ved skysstasjonen.

Måloppnåelse i forhold til kommuneplanens samfunnsdel:

Satsningsområde bo - attraktive sentra:

Kulturs utøvelse av sekretærfunksjon for Ringeby markedsforening(RMF) gjør at RMF har kontinuerlig utvikling av aktiviteter og arrangement i sentrum.

Nytt bibliotek i nye spennende lokaler vil forsterke møteplassene i sentrum.

Satsningsområde bo - turstier og nettverk:

Arbeidet med tilrettelegging for nærturer ut fra tettstedene er godt i gang og merking av de første nærturene vil fullføres i løpet av 2017.

Det er ikke godt nok tilrettelagte turstier og anlegg med universell utforming i naturen.

Satsningsområde bo - arenavutvikling:

Ringeby har gode arenaer for kulturproduksjoner og arenaer til idrett samt at mange av arrangementene skjer utendørs og skaper aktivitet i sentrumsområdene

Satsningsområde leve - ungdom:

Ungdom sikres innflytelse i lokalsamfunnet gjennom et godt fungerende ungdomsråd.

Ringeby har et variert og godt fritidstilbud og MOT verdier utøves.

Satsningsområde leve - kultur for folket

Kulturskolen har et bredt tilbud

Frivillige lag og foreninger får kulturstøtte, som selvfølgelig kunne vært høyere, men det må også tas med at alle lag og foreninger har gratis leie av lokaler til øvelser og møter. Hvis forslag til kutt til lag og foreninger som er beskrevet under kuttiltak må gjennomføres fra 2017, vil Ringeby ligge godt under nabokommunene i overføringer. Kultur er alltid på tilbudssiden til lag og foreninger som igjen medfører stor deltakelse fra disse under f. eks. Fyrtårnarrangementene.

Det er god variasjon på kulturarrangementene og kvaliteten på Fyrtårnarrangementene har kontinuerlig utvikling, som følge av støtte til disse arrangementene fra Fond for kulturbasert næringsutvikling.

Kultur er sterkt involvert i masterplanarbeidet som foregår i området Ringeby prestegard og Ringeby stavkirke.

Arbeid med kulturminneplan fortsetter i 2017.

Nytt bibliotek blir en enda bedre møteplass og får aktiviteter som støtter opp om sentrumsfunksjonene.

Leve- Folkehelse

Kultur har et utstrakt samarbeid med helse på folkehelsearbeid, HSA og SLT arbeid

Kultur

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		10 504 600	10 504 600	10 504 600	10 504 600
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
706	Fsak 138/15 NM Saueklipping	17Ø-00-004	0	0	0	0
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-206 100	-206 100	-206 100	-206 100
702	Ksak 57/16 - Engangstilskudd oppussing skysstasjonen 2016	17Ø-00-037	(korrigeres kun i system)			
702	Ksak 57/16 - Engangsbevilgning påfyll kulturfond	17Ø-00-038	(korrigeres kun i system)			
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
706	Redusert volum elevtall kulturskole	17Ø-00-010	-28 700	-28 700	-28 700	-28 700
706	Kirkelig fellesråd - ekstra tilskudd til utstyr	17Ø-00-011		250 000		
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	54 600	54 600	54 600	54 600
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	155 700	155 700	155 700	155 700
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	167 400	167 400	167 400	167 400
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		10 647 500	10 897 500	10 647 500	10 647 500
	3% utfordring utgjør		(319 400)	(326 900)	(319 400)	(319 400)
	Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		1,9 %	2,0 %	1,9 %	1,9 %
	Tankeplass (2017 og 2018), finansiert ved utviklingsfond	egen k-sak	0	0	0	0
	Bortfall av tilskudd Opplandsarkivet m.m.	17Ø-13-001	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000
	Økt salg av annonser Ringebyposten	17Ø-13-002	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
	Bortfall undervisningstilbud dans/ballett i kulturskolen	17Ø-13-003	-85 300	-93 300	-85 300	-85 300
	Innsparing i tilskuddsramme til Kirkelig fellesråd	17Ø-13-004	-24 000	-24 000	-24 000	-24 000
	Tre-årig prosjekt Prestegarden (utviklingsfond)		0	0	0	0
	Bortfall billettsalg Ringeby Skysstasjon	17Ø-13-009	40 000	40 000	40 000	40 000
	Pluss- ungdomshus økt stillingsressurs	17Ø-13-006	32 500	32 500	32 500	32 500
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		10 440 700	10 682 700	10 440 700	10 440 700
	Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:					
	Reduksjon tilskudd idrett, lag og foreninger	17Ø-13-005	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
	Pluss-økt stillingsressurs skolekorps	17Ø-13-007	12 500	12 500	12 500	12 500
	Pluss-økt ressurs nytt bibliotek	17Ø-13-008	212 300	426 000	426 000	426 000

Beskrivelse av tiltak

NM Saueklipping

Innarbeidet i Fsak 138/15 - Engangstilskudd.

Oppussing skysstasjonen 2016

Innarbeidet i Ksak 57/16 – Engangstilskudd.

Påfyll kulturfond

Innarbeidet i Ksak 57/16 – Engangsbevilgning.

Redusert volum elevtall kulturskole

Mindre volum på tjeneste med bakgrunn i synkende barnetall.

Kirkelig fellesråd

Ekstra tilskudd til utstyr fra økonomiplan 2016-2019. Må vurderes flyttet til investeringsbudsjettet.

Tankeplass (2017 og 2018)

Finansiert ved utviklingsfond.

Bortfall av tilskudd Opplandsarkivet m.m.

Ramme reduseres med kr 20.000 i bortfall av kostnader til Opplandsarkivet, kostnader for Midtdalsarkivet er inkludert i kommunens overføring til Gudbrandsdalsmusea fra 2017. Kr 70.000 er justert som følge av dobbeltbudsjettering av utgifter. Tiltaket har ingen konsekvens for tjenestetilbudet.

Økt salg av annonser Ringebugposten

Det forventes høyere inntekter på salg av annonser i RingebugPosten og lavere utgiftspost på salg av togbilletter tilsvarende kr 80.000. Annonsepriser i RingebugPosten justeres ikke i forhold til prisøkning, da prisnivået på annonseplass har nådd sin smertegrense, det er bedre å øke antall solgte annonser. Tiltaket har ingen konsekvens for tjenestetilbudet.

Bortfall av undervisningstilbudet dans og prisøkning brukerbetaling

Undervisningstilbudet dans/ballett er tatt ut som undervisningstilbud fra høsten 2017 som følge av alt for få søkere til tilbudet, besparelse kr 44.000. Brukerbetaling er økt med 2 % ordinær prisøkning samt justert jfr. forventet budsjett tilsvarende kr 41.000. Tjenestetilbudet reduseres, men søkergruppa

på dans er sterkt redusert, dette kan ha sammenheng med godt tilbud på Loftet dansestudio.

Kutt Kirkelig fellesråd

Det er lagt inn kutttiltak på kr 24.000 for å oppnå balanse i forhold til budsjettpost. Total rammereduksjon for Kirkelig fellesråd på kr 108.900 vil vanskeliggjøre driften av tjenestene.

3-årig prosjektstilling til gjennomføring av masterplan i området Ringebu prestegard og Ringebu stavkirke

Økonomisk behov i ØP kr 247.500 i 2017, kr 330.000 i 2018, kr 330.000 i 2019 og kr 82500 i 2020. (Ringebu kommunes andel på 50% av prosjektkostnader)

Arbeidet med forprosjekt til masterplan er gjennomført i 2016, målet med masterplanarbeidet er å utvikle området i sin helhet og ikke minst sikre varig drift og utvikling av kunstnerisk innhold i Ringebu prestegard. For å ferdigstille masterplanarbeidet er det behov for 3-årig prosjektstilling i 100% i perioden 1.4.2017 -31.3.2020, prosjektstillingen er tenkt finansiert ved 50% kommunal andel, belastet Utviklingsfond med totalt kr 990.000 over 3 år og ekstern finansiering på tilsvarende beløp og tidsperiode.

Stiftelsen Ringebu prestegard (SRP) har drevet på frivillig basis siden oppstart, det er viktig å ta vare på den frivillige innsatsen også i framtida, men det er et klart behov for å sikre varig drift og inntekter i Ringebu prestegard. Forprosjekt til masterplan utdyper bl.a. driftsbygningens utviklingspotensial med bl.a utstilling av Kvasbøs kunstverk, keramikkverksted for å starte opp prosjekt med «Artists in residence» (gjestekunstnere) og annet. Potensialet er stort, men det er uoverkommelig for SRP å make nødvendig utvikling innenfor frivillig basis. Målet med masterplanprosjektet skal munne ut i økte inntekter som sikrer fast lønnet ledelse av SRP.

Bortfall billettsalg Ringebu skysstasjon

Ringebu kommune ble 23.09.2016 varslet om at billettsalg NSB skilles ut i eget selskap og at satsingsområde framover vil være elektronisk billettsalg via «App». Kommunens avtale om billettsalg ved Skysstasjonen vil dermed opphøre fra 01.01.2017.

Økt personalressurs ungdomshus

Det er behov for økt personalressurs tilsvarende 7 % stilling som utgjør kr 32.500 i personalkostnader årlig. Besøktallet på ungdomshuset har hatt en betydelig økning som følge av revitalisering og oppussing.

Ungdomshuset skal være en uhøytidelig møteplass for ungdom, en møteplass hvor involvering i kulturaktiviteter som skaper samhold og trivsel står i fokus og er en trygg arena for ikke formell læring. Det er stort fokus på holdningsskapende arbeid, særlig tiltak som retter seg mot rasisme, vold, netthets, mobbing og bruk av rusmidler. Det er viktig å styrke den arenaen som favner alle uten å stigmatisere. Særlig ungdom som vokser opp i familier med dårlig råd, deltar mindre på fritidsaktiviteter og har mindre sosial omgang med venner enn annen ungdom, derfor kan ungdomshuset være en fin mulighet til delta i kulturaktiviteter som ikke koster noe.

Ringebu ungdomshus skal også være en arena hvor ungdom kan få informasjon om ulike instanser for råd og hjelp til ungdomsspørsmål som seksualitet, rus, netthets med mere.

I disse tider med stort trykk på sosial omgang på nettet skal Ringebu ungdomshus være et sted du kan møte venner «live». Besøktallet på fredager varierer fra 30 til 60 ungdommer noen ganger også flere (opp til 90). For at tilbudet skal være forsvarlig i forhold til trygghet og innhold må det være minimum to voksne ungdomsarbeidere til stede under åpningstiden.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Reduksjon tilskudd lag og foreninger

Reduksjon driftstilskudd til Ringebu allianseidrettslag på kr 20.000 fra kr 80.000 til kr 60.000. Redusert fra kr 100.000 til kr 80.000 i ØP 2014. Tiltaket vil berøre idrettslagets økonomi sterkt og gå utover drift av lagene, de har allerede signalisert at de har vanskeligheter med å finansiere dagens drift. Tiltakene berører kommuneplanens samfunnsdel 2.4.2 «legge til rette for variert fritidstilbud til ungdommen». Det blir vanskeligere for idrettslaget å drifte et allsidig idrettstilbud ved reduksjon i driftstilskudd.

Kulturstøtte til lag og foreninger reduseres med kr 20.000 fra kr 350.000 til kr 330.000. Tidligere redusert fra kr 390.000 til 367.800 i ØP 2013 og fra kr 367.800 til kr 350.000 i ØP 2014. Tiltaket vil forverre økonomien til lag og foreninger og utløse enda mer dugnadsarbeid for å opprettholde aktivitet. Reduksjon i kulturstøtte vil i stor grad ramme

idrettslag og aktiviteter til unge. Tiltaket vil berøre kommuneplanens samfunnsdel 5.2 «Sikre gode kår for frivillig sektor» og 2.5.4 «legge til rette for og bidra til aktiviteter som skaper levende lokalsamfunn»

Økt personalressurs til Ringebu og Fåvang skolekorps

Det er behov for økt personalressurs tilsvarende 5,64 % stilling som utgjør kr 32.500 i økte kostnader årlig. Skolekorpsset har i løpet av de siste 3 årene hatt stor økning i medlemstall. Alle medlemmene har enkeltundervisning i kulturskolen og denne personalressursen overstiges. Skolemusikken har dekket 70 % av ekstrakostnadene i 3 år, men har ikke lenger økonomi til å dekke kostnadene. De resterende 30 % har blitt dekket av kulturskolens ramme, men for 2017 vil rammen overstiges. Det vil være synd å begrense inntak av medlemmer i korpsset. Skolekorpsset betaler fast pris på kr 52.000 årlig for 25 % dirigent for skolekorps og aspirantkorps. Skolekorpsset har godtatt en økning av den faste avgiften til kr 72.000 årlig fra 2017 og ekstra utgifter for Ringebu kommune vil utgjøre kr 12.500

Økt personalressurs og midler til arrangement til nye Ringebu bibliotek

Det er behov for økt personalressurs tilsvarende 70 % stilling som utgjør økte kostnader på kr 177.300 for 2017 og kr 356.000 årlig fra 2018. Og arrangementsmidler på kr 35.000 i 2017 og kr 70.000 årlig fra 2018.

Nye lokaler til biblioteket i Jernbanegata 1 vil stå klart til juni/juli 2017. Det forventes stor økning i bruk av biblioteket både med tanke på tradisjonelle tjenester som lån av medier, men også økte besøktall som resultat av at moderne bibliotek erfaringsmessig appellerer til bruk utover dette. For at biblioteket skal oppfylle målet i Lov om folkebibliotek om å bli en mer aktuell møteplass for folket, et sted hvor det drives aktiv formidling basert på kvalitet og aktualitet, et sted hvor man får lyst til å oppholde seg, for å bli inspirert og engasjert både gjennom bøker, medier og gjennom ulike arrangement, er det behov for utvidet personalressurs og økte midler til arrangementsaktivitet (honorar til aktuelle forelesere og aktører).

Biblioteket har i dag en personalressurs på 1,3 årsverk og har åpent for publikum mandag og onsdag kl. 12-19, tirsdag og fredag kl. 10-14, torsdager er lokalene stengt. Ved å øke personalressursen med 0,7 årsverk (50 % bibliotekarstilling og 20 % økning av sekretærstilling) vil man kunne utvide åpningstidene,

ha åpent alle hverdager med to faste dager med kveldsåpent, ha personalressurs til avvikling av kveldsarrangement og unngå sommerstengt bibliotek i juli for avvikling av ferie. Et bibliotek må ha personalressurs til arbeidstid uten publikum for å gjennomføre administrative oppgaver som planlegging, klargjøring av materiale, vedlikehold av samling og lokaler osv. Dagens personalressurs ligger lavt i forhold til øvrige bibliotek i Oppland.

Dagens ramme for arrangement på kr 30.000 rekker stort sett til avvikling av barnebokuka. Det er behov for å øke arrangementsrammen med kr 70.000 for å sette sammen et programtilbud for alle brukergruppene, og med variasjon over tema, uttrykk og antall utøvere, i tillegg kan biblioteket da være en ressurs på en helt annen måte overfor skolene.

Barnehagene

Tjenesteenheten har som mål å gi full barnehagedekning i Ringeby kommune og gi alle barn i barnehagen et godt pedagogisk tilrettelagt tilbud i nært samarbeid med barnets hjem. Barnehagene har en visjon som sier: «med hjerte for barna i Ringeby». Dette betyr at hvert enkelt barn skal anerkjennes for den den er. Barnehagen skal gi hvert enkelt barn et godt grunnlag videre i livet som gode samfunnsborgere i Ringeby kommune.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Barnehagemyndighet
- Barnehagetilbud for alle barn 0-3 år gjennom familiebarnehagene og privat barnehage
- Barnehagetilbud i kommunal og privat regi for alle barn 3-6 år i hele kommunen

Utfordringsbildet

Kommunen har i 2016/2017 full barnehagedekning. Tjenesteområdet har godt fornøyde brukere. Dette viser undersøkelser blant både barn og foreldre.

De voksnes kompetanse og utvikling er avgjørende for god kvalitet i barnehagene. Tjenesteområdet har derfor stort fokus på kompetanseheving av de ansatte. Alle ansatte har fått kompetanseheving i 2015/2016. Dette er også fokusområdet i 2016/2017. Høsten 2016 skal hel personalgruppa på studietur til Trondheim. Det er viktig for organisasjonen at alle får være med. Dette oppleves som en suksessfaktor for barnehagene. Kompetanseheving er avgjørende for opprettholdelse og utvikling av kvaliteten i barnehagene.

Barnetallet i kommunen er synkende. På tross av dette er det behov for å beholde samme bemanning som i dag. Dette fordi at barna er mere i barnehagen enn tidligere. Barna har lengre dager og flere dager, alle har 4 eller 5 dager. Voksens tettheten er viktig for å kunne gi et godt kvalitativt tilbud. Forskning viser at de viktigste årene i ett barns liv, har de i barnehagen. Det stilles stadig større krav til kvalitet i barnehagene fra sentralt hold. Det er derfor viktig å opprettholde og etter hvert øke opp voksens tettheten i barnehagene.

Helsedirektoratet har utarbeidet retningslinjer for mat og måltider i barnehagen. Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler slår fast at Helsedirektoratets retningslinjer bør ligge til grunn for arbeidet med mat og måltider i barnehagen. Med

dagens bemanningssituasjon og barns økt oppholdstid er dette vanskelig å etterleve.

De private barnehagene har et stort antall av kommunens barn. Gjeldene lovverk pålegger kommunen å utbetale tilskudd til de private barnehagene etter egne satser. Tilskuddet varierer ut ifra antall barn og oppholdstid. Halvparten av tjenesteområdets budsjett går til tilskudd til private barnehager. Venabygd Montessoribarnhage får tilskudd for 18 plasser. Dette er det de har krav på ut ifra rundskriv fra Udir. Venabygd Montessoribarnhage har varslet at de kommer til å søke tilskudd for flere barn, dette er ikke noe kommunen er pålagt å utbetale. Ut ifra økonomisk rammer og ledig kapasitet i de kommunale barnehagene er det ikke behov for flere plasser i barnehagen i Venabygd.

Det er vanskelig å budsjettere med tilskudd til private familiebarnehager, da f.eks. tilflytting kan gi store tilskuddsutgifter. Det er lagt inn innsparinger på tilskudd i økonomiplan, dette er med dagens barnetall i de private familiebarnehagene.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

De kommunale barnehagene har et godt omdømme i kommunen, og blant barnehager ellers i fylket og landet. Brukerundersøkelser og tilbakemeldinger ellers viser at foreldrene er fornøyd med tjenestetilbudet. Hvert år er flere barnehager på studiebesøk i barnehagene i Ringeby. Dette viser interesse for måten barnehagene i kommunen drives på. Barnehagene har siste året blitt lagt merke utover kommunegrensen for sitt arbeid.

For å kunne opprettholde kvaliteten i barnehagene er det viktig å ha gode voksne i barnehagene. Dette krever kompetanseheving av de ansatte og god ledelse.

I 2016 fikk barnehagene tildelt nasjonal barnehagepris for kunst og kultur. Denne ble tildelt for prosjektet «stas å synge gammalt» Dette var et samarbeidsprosjekt med folkemusiker Camilla Granlien. Barnehagene har etter dette høstet mye skryt og gode ord for dette prosjektet. Representanter fra barnehagene skal i høst delta på samlinger i Fauske og på Røros for å presentere dette prosjektet.

I 2016 fikk barnehagene tildelt skjønnsmidler for å jobbe med prosjekt «barn som aktive samfunnsborgere.» Prosjektleder i 20 % stilling er ansatt. Prosjektet skal jobbe for at barna og barnehagene skal sette spor etter seg utenom barnehagene.

Tjenesteområdet vil også for 2015/2016 ha behov for de plasser som allerede finnes både i de kommunale og de private barnehagene for å kunne opprettholde full barnehagedekning. Med de siste års innsparinger i kommunen sett opp i mot stadig større krav til kvalitet i barnehagene både lokalt og sentralt, ser ikke tjenesteleder innsparingsmuligheter uten at dette vil gå utover kvaliteten. Tjenesteleder mener at den tjenesten som ytes pr. i dag er et «godt nok» tilbud for barn og foreldre, og med dagens barnetall er det lite å hente.

Barnehagene

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		23 153 800	23 153 800	23 153 800	23 153 800
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-554 500	-554 500	-554 500	-554 500
702	Ksak 57/16 Barn med særskilte behov (helårsvirkning)	17Ø-00-013	350 000	350 000	350 000	350 000
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
706	Helårseffekt red. komm. finansiering vikarassistent 50 %	17Ø-00-014	-160 000	-160 000	-160 000	-160 000
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	139 500	139 500	139 500	139 500
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	407 200	407 200	407 200	407 200
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	232 300	232 300	232 300	232 300
	Administrativ innspillsfase					
706	Utvidet ordning gratis kjernetid 3-åringer	17Ø-00-015	150 000	150 000	150 000	150 000
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		23 718 300	23 718 300	23 718 300	23 718 300
	3% utfordring utgjør		(711 500)	(711 500)	(711 500)	(711 500)
	Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		2,6 %	3,3 %	4,0 %	4,8 %
	Reduksjon tilskudd private bhg. (barnetall priv.bhg.)	17Ø-25-001	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
	Inntekt studiebesøk	17Ø-25-004	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
	Reduksjon i bemanning fra 15.08.2017 (særsk. behov)	17Ø-25-005	-103 500	-248 500	-248 500	-248 500
	Reduksjon en avdeling i kommunal barnehage	17Ø-25-002			-182 600	-365 100
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		23 089 800	22 944 800	22 762 200	22 579 700
	Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:					
	Kjøkkenhjelp i barnehagene	17Ø-25-003	331 900	796 300	796 300	796 300
	Økt bemanning	17Ø-25-006	954 800	954 800	954 800	954 800
	Oppgradering og fornyelse av uteområder (inkl. utstyr)		200 000	200 000	200 000	200 000

Beskrivelse av tiltak

Reduksjon i tilskudd private barnehager

Tilskudd til private barnehager er uforutsigbart, da dette reguleres ut i fra antall barn og oppholdstid. Pga. synkende barnetall vil tilskudd til private barnehager gå ned. Prognosen viser at det vil føre til en reduksjon i tilskudd på ca. kr 500.000. Dette vil ikke ha innvirkning på brukerne. Som nevnt tidligere er det vanskelig å forutse omfanget av tilskudd, da det er antall barn med oppholdstid som avgjør tilskuddet til de private barnehagene

Inntekt ved studiebesøk

Barnehagene har studiebesøk som det tas betalt for. Det kalkuleres med kr 25.000 i inntekter innen dette området.

Reduksjon i bemanning

Reduksjon i bemanning på bakgrunn av reduksjon i spes.ped. fra 15.08.2017 Et ønske hadde vært å kunne legge denne resursen inn i grunnbemanningen, for å kunne gi et enda bedre kvalitativt godt barnehagetilbud.

Reduksjon en avdeling

Reduksjon med en avdeling fører til at barn tilhørende på Fåvang må flyttes over til Ringeby barnehage eller omvendt. Barnetallet i kommunen går ned, men det registreres at tilflyttingen av barnefamilier har økt de siste to årene. Reduksjon en avdeling kan da føre til at barn ikke får plass i barnehagen. Dette strider mot barns rett til barnehageplass, og kommunestyrevedtak på at barn i Ringeby kommune skal ha barnehageplass der de bor; Henholdsvis Ringeby eller Fåvang. Tiltaket er signalisert fra høsten 2019 og forutsetter at det er gjennomført en prosess der brukerne og de som blir berørt er involvert. Prosess må ta innrettes slik at administrasjon og politikere kan ta hensyn til disse innspillene ved neste rullering av økonomiplanen.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Kjøkkenhjelp i de kommunale barnehagene

Dette er et plusstiltak. Det er et stort behov for kjøkkenhjelp i de kommunale barnehagene. Det brukes mye tid på klargjøring og tilbereding av mat i barnehagen. Dette er det i dag personalet som står for. Barna har mere tid i barnehagen, og det er viktig å ha fokus på sunn kost. Dette er det også nasjonale føringer på. Barnehagene ser også at voksensentettheten

i barnehagen er liten slik den er i dag, og at de som er der bør ha fokus på barna

Barns økt tilstedeværelse i barnehagene

For å kunne opprettholde og videreutvikle kvaliteten i barnehagene kreves det større voksensentetthet i barnehagene enn det som finnes i dag. Det oppleves som krevende for de ansatte, og det registreres et økende langtidsfravær innen tjenesteområdet. Ved å kunne beholde de voksne som er ansatte i barnehagen på tross av et synkende barnetall, vil dette gi muligheter til økt kvalitet på tjenesten.

Oppgradering og fornyelse av uteområder

Det kreves oppgraderinger og fornyelse av uteområdene i de kommunale barnehagene. Det stilles store krav til utelekeplasser i forhold til sikkerhet på utelekeplass. Det har vært stor økning i barnetall de siste årene i barnehagene, noe som merkes på leker og apparat. Mye av apparater /leker som er i dag, krever utskifting og oppgraderinger. Dette er det ikke midler til innen barnehagens rammer.

Skolesektoren

Prognose for elevtall i økonomiplanperioden

	16/17	17/18	18/19	19/20
Ringebu	125	134	128	126
Fåvang	162	158	163	163
Ungdomsskolen	149	145	145	141
Sum:	436	437	436	430

Elevtallet 16/17 er korrekt pr 01.09.16. Tallene for senere år vil naturlig nok endre seg, men viser en trend. I elevtallet for 16/17 er det regnet med 13 barn bosatt på Koa-Kløverhagen og 2 barn bosatt på Ringebu statlige mottak.

Noen foreldre velger privatskole for sine barn. Inneværende skoleår gjelder dette 35 av kommunens elever. Alle går på Venabygd montessoriskole.

Barn som per i dag er under skolepliktig alder er med i prognosen for sin nærscole.

Lovgrunnlag og vurdering

Kommunen har ansvar for at kravene i opplæringsloven og forskriftene blir oppfylt, i dette å stille til disposisjon de ressursene som er nødvendige for at kravene skal kunne oppfylles (Opplæringsloven §13-10).

Elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen har rett til spesialundervisning. Kommunen kan ikke avslå krav om spesialundervisning med begrunnelsen at det ikke er avsatt budsjettmidler til dette (Opplæringsloven §5-1 med merknader).

Elever med et annet morsmål enn norsk har rett til særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den vanlige opplæringen. Om nødvendig har disse elevene også rett til morsmålsopplæring (Opplæringsloven §2-7).

Ressurstildelingen til Ringebuskolene har siden 1998 basert seg på en lokalt utarbeidet ressursmodell.

Etter at skolene har tatt grep og klart å skyve fokus fra spesialundervisning til tilpasset opplæring, ble skolene sist vår enige om en ny intern fordelingsmodell.

Modellen ivaretar, som den tidligere, kravene i opplæringslovens §13-10. Når skolene har klart å redusere omfanget av spesialundervisning, er det viktig å ha med seg at elevmassen er den samme, men at flere får opplæring innenfor rammene av ordinær tilpasset opplæring. Det gjør at skolene må ha ressurser som setter dem i stand til å tilpasse undervisningen til hele spennet av elever på en forsvarlig måte.

Når det gjelder krav til kommunens ressursbruk til særskilt norskopplæring for minoritetsspråklige, sier ikke loven med kommentarer noe spesifikt om dette, ut over at kommunen har stor frihet til å organisere tilbudet, men at tilbudet skal føre til at elevene raskest mulig kan følge den ordinære opplæringen.

Kompetanse

Kompetansekravet til lærere er endret. Det stilles krav om at alle lærere som underviser i norsk, matematikk og engelsk på barnetrinnet skal ha minst 30 studiepoeng (stp) fordypning. På ungdomstrinnet er kravet at lærerne skal ha 60 stp for å undervise i norsk, matematikk og engelsk, og relevante 30 stp i de fleste andre fag. Det skjerpede kravet til lærernes formelle kompetanse må ivaretas ved gjennom planmessig videreutdanning som er konkretisert i egen kompetanseutviklingsplan.

Kommunen søkte om, og fikk, fire studieplasser i den statlige ordningen for videreutdanning skoleåret 16/17. Disse er fordelt på en lærer på matematikk, to på engelsk og en på norsk. Alle med et omfang på 30stp. I tillegg er det lærere som etter eget initiativ tar videreutdanning. I tillegg starter to skoleledere på rektorutdanning høsten 2016.

Kvalitet i skolen

Det finnes mye statistikk som gir belegg for å si at det skjer godt arbeid i Ringebuskolen. Samtidig er det slik at den som slutter å ville bli bedre, slutter å være god. Kvalitetsarbeid handler om systematikk og langsiktighet.

Trivsel og trygghet er grunnlag for godt læringsmiljø, og arbeid læringsmiljøet står til enhver tid i fokus.

Skolenes utviklingsarbeid retter seg, i tillegg til godt læringsmiljø, mot faktorer som kan øke elevens læringsutbytte og gi økt gjennomføring i videregående skole.

Ungdomstrinnet i utvikling er nasjonal satsing i perioden 2013-2017. Ringebu ungdomsskoles mål for deltakelse i satsingen er mer praktisk og variert opplæring, samt å gjøre alle lærere til leslærere. Dette siste er forankret i at lesing er den mest grunnleggende ferdigheten for all annen læring.

Etter at alle skolene, også ungdomsskolen, avsluttet deltakelsen i den nasjonale satsingen Vurdering for læring våren 2016, følger alle skolene opp med deltakelse i en annen nasjonal satsing, «Språkløyper». Her deltar også barnehagene.

En sentral faktor for godt læringsmiljø er samarbeidet mellom hjem og skole. Foreldreskolen er i ferd med å bli godt innarbeidet på 1. og 8.trinn. Ideelt sett burde tilbudet vært på flere trinn, men det er det per i dag vurdert som ikke realistisk å få gjennomført.

I regi av KS har kommunen deltatt i programmet Den gode skoleeier med politisk og administrativ deltakelse, med mål om å bedre dialogen mellom de ulike nivåene. Levekårsutvalget stiller skoleåret 16/17 spørsmål til skolene knyttet til digital kompetanse som grunnleggende ferdighet. Svarene LKU får inn, vil bli drøftet i LKU og synliggjort i den årlige kvalitets- og utviklingsrapporten.

Oppsummering

Rammene i økonomiplanen vil redusere skolenes handlingsrom, hvilket gir grunnlag for en forsvarlighetsvurdering. Forsvarlighet må i denne sammenhengen ses i lys av hva som er lovpålagt. Opplæringsloven sier at kommunen skal stille til disposisjon de ressursene som er nødvendige for at kravene i opplæringsloven skal være oppfylt. Det finnes ingen absolutter som definerer «nødvendige ressurser», dette må vurderes ut fra et helhetlig grunnlag. De mest sentrale faktorene en da må se på, og ha noen langsiktige tanker om, er følgende områder:

Tilpasset opplæring er et lovfestet prinsipp for opplæringen som skal ivareta at alle elever utvikler gode grunnleggende ferdigheter og kommer på et

faglig nivå som bidrar til at flest mulig har grunnlag for å gjennomføre videregående opplæring.

Det er et klart uttalt mål at andelen elever med spesialundervisning skal reduseres, og at flest mulig skal fanges opp av ordinær tilpasset opplæring. Det stiller igjen krav til tidlig innsats og kvaliteten på den tilpassede opplæringen. Skal skolene ivareta denne utfordringen på en god måte, vil «nødvendig ressurstilgang» defineres som lærerressurser som muliggjør forsvarlig klasse-/gruppestørrelse, og at bruk av assistenter i undervisningen reduseres til et minimum. Assistenter skal ikke erstatte pedagoger, men assistere der det er formålstjenlig.

I kommende økonomiplanperiode vil en måtte fjerne eller omorganisere tiltak en tidligere har prioritert.

En konsekvens er blant annet redusert mulighet til valg av fag på ungdomstrinnet.

Fra foreldre har det jevnlig blitt fremmet ønske om at leksehjelp skal ledes av pedagoger.

Rammeoverføringen til kommunene legger til grunn at leksehjelp skal gjennomføres av assistenter, og det er ikke rom for å endre dette til pedagoger i kommende periode.

Det nye kompetansekravet til lærere representerer en utfordring. For å følge opp kravet må systematisk satsing videreutdanning prioriteres. Det er laget en administrativ kompetanseutviklingsplan som kartlegger status og prioriterer fagområder. Planen oppdateres årlig. Kommunen får tilskudd til videreutdanning gjennom ordningen «Kompetanse for kvalitet», men det ligger også inne krav om kommunal medfinansiering. Å følge opp gjennomføringen av regjeringens satsing «Lærerløft» forutsetter derfor fortsatt overføring av betydelige ressurser til skoleeierne, samt at en må vurdere økt kommunal innsats på området.

God skoleledelse er en vesentlig faktor som kjennetegner skoler som lykkes. I et langsiktig perspektiv er det derfor god investering å satse på dette området, både med tanke på rekruttering og med tanke på tilbud om videreutdanning til skoleledere.

Ringeby skole

Tjenesteenheten har som mål å gi
grunnskoleopplæring for elever i 1. – 7. trinn.
Skolens visjon: Godt å være med lyst til å lære.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring barnetrinn
- Leksehjelp 4. – 7. trinn.
- SFO 1. – 4. trinn.

Utfordringsbildet

Skolen har pr. i dag 125 elever fordelt på 7 klasser. Skolen har ca. 20 fremmedspråklige elever. Det er sterkt fokus på norskopplæring. Alle fremmedspråklige elever får 3t/u med norskopplæring utenom det klassen gir.

Som prognosen tidligere i dokumentet viser, er det relativt stabilt elevtall ved Ringeby skole i fireårsperioden. Prognosen er noe usikker fordi alle kommende førsteklassinger i kretsen er registrert, mens det er rimelig å anta at noen av disse vil begynne på Venabygd Montessoriskole.

Ringeby skole har relativt stor andel fremmedspråklige elever. Dette henger sammen med at flertallet av bosatte flyktninger bor i Ringeby skolekrets, samt de midlertidige elevene fra asylmottaket og Kløverhagen. Til denne siste gruppen får kommunen statlig tilskudd til å gi særskilt opplæring i norsk, mens tilsvarende behov hos bosatte flyktninger må dekkes innen ordinær drift. Vi ser at dette antallet vil øke framover. Skolen bruker i dag i overkant av to lærerårsverk på særskilt norskopplæring for fremmedspråklige. Tidlig innsats og fokus på rask integrering er viktig, men det er grunnlag for å vurdere omfanget av ressursbruk til særskilt norskopplæring for fremmedspråklige.

Ringeby skole har redusert andelen elever med vedtak om spesialundervisning, men har fortsatt utfordringer på området. Skolen forventer å se økt effekt av arbeidet knyttet til redusert spesialundervisning fra høsten 2016. Det vil i praksis si at fokus i større grad rettes mot fellesskapet framfor individet.

I og med at det statlige tilskuddet til særskilt norskopplæring for fremmedspråklige er knyttet opp mot barn som bor på asylmottaket og Kløverhagen, er dette et tilskudd som er avhengig av at mottakene opprettholdes og at det bor barnefamilier der.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Ringeby skole gir et godt tjenestetilbud som tilfredsstiller lovens krav. Skolens overordnede planverk er K06, kommuneplanens samfunnsdel og «Ringebuskolen på vei mot 2027»

Skolens kjernevirksomhet er undervisning til alle elever. Undervisningen skal være i tråd med lover og forskrifter, og tilpasses den enkelte elevs behov og forutsetninger. Skolen klarer ikke å gi flyktningene opplæring på deres morsmål. Det finnes det ikke lærerressurser til. Skolen må konsentrere seg om å lære dem mest mulig norsk.

Beskrivelse av tiltak

Kutt i lærerstilling 30 %

Et kutt på 30 % lærerstilling vil gi redusert støtte og hjelp til elevene. Det vil gi mindre lærertetthet, og større læringsgrupper.

Kutt i assistentstilling 30 %

30 % kutt på assistentstilling vil gi mindre hjelp og støtte i skoledelen. Dersom assistenten blir borte i klasserommet må læreren ta over oppgavene til assistenten i tillegg til den vanlige undervisningen. Det er særlig de yngste elevene som vil merke dette.

Ringebu skole

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		12 602 800	12 602 800	12 602 800	12 602 800
Korreksjon for budsjettendringer 2016						
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-103 500	-103 500	-103 500	-103 500
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)						
Ingen						
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegning.	-81 700	-81 700	-81 700	-81 700
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	337 500	337 500	337 500	337 500
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	8 900	8 900	8 900	8 900
Delsum før omfordeling skoler jfr Ressurstilodelingsmodell			12 764 000	12 764 000	12 764 000	12 764 000
706	Omfordeling jfr. Ressurstilodelingsmodell		-169 400	-169 400	-169 400	-169 400
	Revidert omfordeling		169 400	169 400	169 400	169 400
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)			12 764 000	12 764 000	12 764 000	12 764 000
3% utfordring utgjør			(382 900)	(382 900)	(382 900)	(382 900)
Tiltak som innarbeides i budsjettamme:			3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
	Kutt lærerstilling (reduert klassesdeling og støtte)	17Ø-21-002	-219 400	-219 400	-219 400	-219 400
	Kutt assistentstilling (reduert hjelp og støtte)	17Ø-21-003	-161 700	-161 700	-161 700	-161 700
Sum ny ramme for økonomiplanperioden			12 382 900	12 382 900	12 382 900	12 382 900

Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:

Ingen

Fåvang skole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring i tråd med lov og forskrift for elever i 1. – 7. trinn.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring barnetrinn
- Leksehjelp 4. – 7. trinn.
- SFO 1. – 4. trinn.

Utfordringsbildet

Fåvang skole vil være den største barneskolen gjennom økonomiplanperioden. Skolen har svært få fremmedspråklige elever med behov for særskilt opplæring i norsk, og har få lærere som har redusert undervisningstid på grunn av alder.

Ved Fåvang skole har de ansatte den grunnleggende kompetansen som trengs for å løse de oppgavene de er satt til. Skolen har en plan for nødvendig vedlikehold og videreutvikling av personalets kompetanse, i tråd med sentrale og lokale føringer. Dette arbeidet krever ressurser, noe som gjør gjennomføringen av kompetanseplanen krevende, økonomiplanen tatt i betraktning.

Gjennom omorganisering og fagutvikling har skolen redusert omfanget av spesialundervisning. Skolen ligger godt under landsgjennomsnitt i antall elever som får spesialundervisning. Dette er først og fremst en ressursforskyvning, ikke innsparing. Flere elever får nå sin opplæring i form av tilpasset undervisning innen klassens ramme, noe som er en ønsket dreining og noe mange har utbytte av.

Ca. 50 elever er meldt inn i SFO kommende skoleår.

Skolens behov for pedagogisk støttepersonell er økende. Dette gjelder i forhold til oppfølging av enkeltelever med særskilte behov samt tilstrekkelig oppdekking av personell på SFO. Skolen har flyttet ressurser fra generell undervisningsstøtte og over til å dekke individuelle behov. I tillegg er ressursene til SFO økt. Voksenteiteten ved SFO er bedre enn statens minimumsnorm. Dette dekkes delvis inn av økt foreldreinnbetaling. Leksehjelp driftes av assistenter. Forskyvningen over til individuell støtte og SFO har ført til at mellomtrinnet (5. til 7. klassetrinn) ikke har tilgang til assistentstøtte.

Skolen har 8 klasser de neste 6 årene. Dette gir økt personalbehov, noe som dekkes inn ved omorganisering av eksisterende lærerstab.

For å tilfredsstille kommunen sin plikt til universell utforming for alle har skolen fått utvidet sine lokaler med vel 250 m² (netto). Samtidig er SFO arealene utvidet og to klasserom opprustet. Dette gjør at skolen nå har tilfredsstillende arealer for sentrale funksjoner. Garderobeanlegg og tilgang fra gymsal til garderobes gjenstår.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Skolen sin hovedoppgave er å drive undervisning i tråd med lov og forskrift. Slik skolen er utrustet og organisert i dag, og med personalets kompetanse, skjer dette fullt ut forsvarlig. Skolen har godkjent pedagogisk personale i alle roller. Lærerdekingen kan sies å være tilfredsstillende til tross for at man har imøtekommet nye behov ved omorganisering og intern effektivisering.

Tilgangen til pedagogisk støttepersonell (bl.a. assistenter) i undervisningen og bemanningskrav i leksehjelp og SFO er ikke normert. Samlet sett ligger Fåvang skole lavt når det gjelder bruk av denne type ressurser. SFO og småskoletrinnene er prioritert, slik at oppdekningen blir tilfredsstillende.

Enheten har i dag 4 ansatte på inntil 50 barn i SFO, der enkelte har særskilte behov. Man har 2 assistenter til å drifte leksehjelp. Denne situasjonen kan sies å være stram, men forsvarlig.

Som barneskole har enheten en bevisst profil i forhold til utvikling og tilhørighet. Man skal til enhver tid delta i prosjekter som fremmer læring, forankring i nærmiljøet og opplevelsen av mestring i vid forstand. Deltakelse i «Ungt entreprenørskap», «Kreativt partnerskap» og skolens bruk av nærmiljøet i daglig undervisning er eksempler på dette.

Fåvang skole

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		14 035 600	14 035 600	14 035 600	14 035 600
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-95 700	-95 700	-95 700	-95 700
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
	Ingen		0	0	0	0
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	-87 500	-87 500	-87 500	-87 500
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	344 100	344 100	344 100	344 100
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	14 300	14 300	14 300	14 300
	Administrativ innspillsfase					
706	Merbehov SFO, utvidet fra 4 til 5 dager	17Ø-00-012	100 000	100 000	100 000	100 000
	Delsum før omfordeling skoler jfr Ressurstilodelingsmodell		14 310 800	14 310 800	14 310 800	14 310 800
706	Omfordeling jfr. Ressurstilodelingsmodell		663 600	663 600	663 600	663 600
	Revidert omfordeling		-169 400	-169 400	-169 400	-169 400
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		14 805 000	14 805 000	14 805 000	14 805 000
	3% utfordring utgjør		(444 200)	(444 200)	(444 200)	(444 200)
	Tiltak som innarbeides i budsjettamme:		1,4 %	-0,3 %	-0,3 %	-0,3 %
	Økte inntekter SFO og tilskudd kompetanseheving	17Ø-22-001	-449 200	-449 200	-449 200	-449 200
	Barn med særskilte behov		249 100	498 200	498 200	498 200
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		14 604 900	14 854 000	14 854 000	14 854 000

Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:
Ingen

Beskrivelse av tiltak

Budsjettammen for enheten oppleves som forsvarlig, men svært stram. Budsjettutfordringen på 3 % fører til at ressurser som i utgangspunktet var ment for vikarbruk i undervisning og videre utvikling av SFO anvendes til å balansere budsjettet. Dette fører til noe svakere lærerdekning i enkelte timer, samt noe mindre voksnetthet på SFO.

Tilskudd fra staten

Skolen har en kompetansehevingsplan som speiler statens satsing på videreutdanning av lærere. Denne satsingen har en innretning som gir tilskudd til frikjøp (37,5 %) av lærere på helårsbasis.

Økt brukerbetaling SFO

Årets regnskap og neste års påmelding til SFO tilsier en inntektsøkning på brukerbetaling

Behov for ekstra assistent

Det begynner en elev med sammensatte behov i 1. klasse. Vedkommende har 1:1 dekning i barnehagen i dag. I skolesammenheng (22 t/u undervisning + 24 t/u sfo) vil dette gi en merutgift på en 100 % assistentstilling. (helårsvirkning kr 385.000 + KLP/arbeidsgiveravgift).

Ringebu ungdomsskole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring for elever i 8. – 10. trinn.

Gi norske og fremmedspråklige voksne lovpålagt opplæring.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- grunnskoleopplæring
- grunnskoleopplæring, voksne
- opplæring norsk og samfunnsfag voksne innvandrere og asylsøkere

Utfordringsbildet

Et av målene er at Ringebu skal ha gode og trygge oppvekstvilkår der strategien er å beholde og sikre gode barnehager, skoler og fritidsordninger.

Enheten Ringebu ungdomsskole vil møte utfordringer på flere plan kommende år. Samtidig som prognoser viser en nedgang i elevtallet skal skolen tilby et så bredt og kvalitativt godt tilbud til alle elevene, uansett forutsetninger, at lysten til å lære og motivasjonen til å fortsette i videre utdanning økes. Det å gi elevene en reell mulighet til å velge, vil føre til både mestring og økt motivasjon jfr. St.meld. 22, Motivasjon-Mestring-Muligheter, samtidig som flere av ungdommene i Ringebu også vil se framtidsmuligheter innenfor egen kommune.

Ved å sikre stabile ressurser til skolen som gjør driften forutsigbar, vil dette kunne være en medvirkende positiv faktor til rekruttering av nye lærere. Vi vet at mangelen på utdannede lærere om få år vil nå 20 000.

Elevene sitt skolemiljø § 9a.

Gjennom elevundersøkelsen (Udir) gjennomført på alle trinn sier elevene klart at de trives, blir tatt vare på, blir sett, får oppfølging og veiledning faglig og at de lærer noe. Tilbakemeldingene elevundersøkelsen og Ung-Data gir til skolen, er gode.

Ringebu ungdomsskole driver målrettet utviklingsarbeid. I perioden 2013-2017 er skolen med i Kunnskapsdepartementet sin satsning «Ungdomstrinn i utvikling» med fokus på grunnleggende ferdighet lesing og skriving. Klasseledelse, vurdering for læring og organisasjonslæring er gjennomgående temaer gjennom hele perioden.

§2-1 i Opplæringsloven sier at alle har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Dette innebærer at alle elever, uansett forutsetninger og funksjonsnivå skal inn i grunnskolen. Dette gir rom for mangfold og ulikhet i skolen, samtidig krever det stor grad av tilpassing for den enkelte elev, noe som videre gir skolen utfordringer i forhold til kvalifisert personale. Dersom det ikke er mulig å rekruttere disse utenifra, må skolen bygge opp egen kompetanse. Tilpasset opplæring gjelder for alle elever, ikke bare de med behov for særskilt tilrettelegging. Økt bosetting av flyktninger og dermed økning i antall fremmedspråklige elever øker behovet for norskopplæring til denne gruppen. Dette er en viktig del av integreringsarbeidet da vi vet at «språk åpner dører».

Hovedvekten av brukerne ved læringscenteret har vært bosatt på asylmottaket. Nedleggingen av asylmottaket fører til reduserte inntekter i form av tilskudd. Dette er en dramatisk endring i aktivtetsnivå på Læringscenteret. Enheten vil nå tilby flere norskkurs for arbeidsinnvandrere og BKA-kurs (basiskompetanse i arbeidslivet). Økt bosetting av flyktninger kompenserer noe for nedgangen i elevtall fra mottaket.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Kjernevirksomhet vil kunne ivaretas innenfor rammen, men med smalere opplæringstilbud, færre timer til undervisning og mindre voksentetthet. Ved læringscenteret er driften finansiert gjennom tilskudd og tilbudet er etter tidligere kutt nede på det som er forsvarlig i henhold til opplærings- og introduksjonsloven.

De grunnleggende ferdighetene skal øves i alle fag i grunnskolen, dette er forankret i Kunnskapsløftet K06. Gjennom skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan

(Ringebuskolen på vei mot 2027) ligger det en målsetting om at grunnleggende ferdigheter skal utvikles i alle fag, som verktøy for læring og forståelse. I kommuneplanens samfunnsdel er det et uttalt mål at Ringebu skal gi den enkelte elev godt læringsutbytte. Ringebu ungdomsskole vil møte utfordringer når det kommer til å imøtekomme krav om digitale ferdigheter. Maskinparken ved skolen er utdatert og krever mye vedlikehold. Skolen klarer ikke å opprettholde et godt digitalt tilbud innenfor gitt ramme.

Ringebu ungdomsskole

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		13 974 800	13 974 800	13 974 800	13 974 800
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-191 200	-191 200	-191 200	-191 200
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
	Ingen		0	0	0	0
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	-76 600	-76 600	-76 600	-76 600
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	438 500	438 500	438 500	438 500
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	30 000	30 000	30 000	30 000
	Delsum før omfordeling skoler jfr Ressurstilodelingsmodell		14 175 500	14 175 500	14 175 500	14 175 500
706	Omfordeling jfr. Ressurstilodelingsmodell		-494 300	-494 300	-494 300	-494 300
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		13 681 200	13 681 200	13 681 200	13 681 200
	3% utfordring utgjør		(410 400)	(410 400)	(410 400)	(410 400)
	Tiltak som innarbeides i budsjettamme:		-1,4 %	-2,3 %	-3,3 %	-3,3 %
	Innsparing assistent 25% (oppfølging enkeltelever)	17Ø-23-001	-124 200	-124 200	-124 200	-124 200
	Innsparing lærer 65% (mindre deling og valgfag)	17Ø-23-002	-293 400	-293 400	-293 400	-293 400
	Økt inntekt RLS (BKA og norsk kurs næringslivet)	17Ø-23-003	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
	Bortfall asylmottak RLS reduksjon 170% stilling	17Ø-23-004	-983 100	-983 100	-983 100	-983 100
	Bortfall statstilskudd norsk opplæring asylmottak	17Ø-23-005	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
	Elev-pc (leasing), hver elev får sin pc ved oppstart på ungdomsskole	17Ø-23-006	129 200	258 500	387 700	387 700
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		13 869 700	13 999 000	14 128 200	14 128 200

Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:
Ingen

Beskrivelse av tiltak

Kutt i assistentstilling 25 %

Kutt i assistentstilling vil kunne ramme den tilpassede opplæringen i klasserommet. Hjelpe- og støttefunksjoner i klasserom vil bli redusert.

Kutt i lærerstilling 65 %

Kutt i lærerstilling vil medføre færre timer til deling færre tilbud innen valgfag og fag til fordypning f.eks. språk og arbeidslivsfag og redusert timetall til svømmeopplæring. Det vil bli mer undervisning i større grupper og det vil bli mindre grad av individualisering og tilrettelegging ut fra evner og forutsetninger. Kort sagt mindre rom for å drive tilpasset opplæring i det enkelte fag.

Økte inntekter ved Læringssenteret

Økte inntekter ved Læringssenteret gir mulighet til å imøtekomme ønsket fra næringslivet om BKA (Basiskompetanse i arbeidslivet) og norskkurs.

Avvikling asylmottak

Se omtale under kapitlet Fellesposter.

Elev-PC

Satsingen på digitale ferdigheter og ressurser på ungdomsskolen vurderes som et løft i forhold til å holde tritt med samfunnsutviklingen og gi elevene godt grunnlag for å mestre framtidig voksen- og yrkesliv. Samfunnet er i stadig utvikling. Hva framtida vil bringe er vanskelig å forutsi, men en kan med sikkerhet si at både arbeidslivet og livet som samfunnsborger stiller, og vil stille, stadig høyere krav til det å mestre digitale ferdigheter på alle nivå.

Tenkt som en innstegsmodell hvor nytt 8. trinn får egen skole-pc. Full innføring i ungdomsskolen etter tre år.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Ingen

Helse- og omsorgssektoren

Helse og omsorg i Ringeby kommune arbeider etter felles målsetning og prinsippet om enhetlig og helhetlig ledelse. Endringer innenfor en tjeneste vil få følger for andre områder, noe som også gjelder innenfor økonomi. Tiltakene i økonomiplanen fordeler seg ulikt på tjenesteområdene og flere tiltak vil innvirke på det totale tjenestetilbudet.

Samhandlingsreformen

I forbindelse med samhandlingsreformen har kommunene blitt utfordret til på å ta et større ansvar for et helhetlig pasientforløp. Pasienter blir i større grad behandlet i hjemkommunen. Helse og omsorg i Ringeby har klart å omstille seg for å imøtekomme denne utfordringen og tar i dag imot pasienter med et komplekst sykdomsbilde. Samhandlingsreformen fortsetter og i 2017 blir kommunene utfordret innen rus og psykisk helse på bl.a akutte døgnplasser for denne målgruppa.

En betydelig utfordring i årene fremover vil bli å ha tilstrekkelig helse- og sosialfaglig kompetanse. Kommunen må framstå som en innovativ og attraktiv arbeidsgiver, som legger til rette for å beholde, rekruttere og utvikle kompetanse.

Samarbeidet i Helseregionen Sør-Gudbrandsdal er et ledd i å møte utfordringene for bedre å kunne yte gode tjenester fremover. Gjennom siste året har det vært arbeidet med forebygging, frivillighet, velferdsteknologi, hverdagsrehabilitering og ledelse.

En ny legevakt på Lillehammer er under bygging ved Lillehammer sykehus. Både bygging og drift vil medføre økte kostnader for Ringeby som deltaker i dette samarbeidet. Fronskommunene har inngått legevaktsamarbeidet på natt.

Kommunens dagtilbud er viktig i forhold til forebygging og opprettholdelse av hver enkeltes funksjonsnivå og ferdigheter. En reduksjon i dette tilbudet vil føre til økt press på andre typer tjenester da den enkelte får mindre mulighet til en meningsfull hverdag med aktivitet og sosial omgang.

Kvalitets- og utviklingsplan

Siste året har det vært arbeidet med kvalitets- og utviklingsplan innen helse og omsorg, som erstatter tidligere helse og omsorgsplan. Kommunen som lokalsamfunn står overfor utfordringer i forhold til å legge til rette for god fysisk og psykisk helse gjennom hele livsløpet. Helse og omsorg skal arbeide videre

med å utvikle en tjeneste som holder høy faglig standard, levert på en menneskelig sett god måte og i et system som skaper helhet.

Satsningsområder i planperioden er helse og forebygging, innovasjon og utvikling, likeverdige og helhetlige tjenester, ledelse og medarbeiderskap. Med utgangspunkt i planens handlingsdel og innspill fra levekårsutvalget utarbeider HO årlig en rapport på resultater innen de fire satsningsområdene. Rapporten legges fram i ei arbeidsøkt i levekårsutvalget og kommunestyret.

Helse og omsorg arbeider i tråd med nasjonale føringer. Dagens organisering bidrar til innovasjon og kulturendring, noe som kreves for å få en bærekraftig omsorgstjeneste fremover.

Frivillighet

Tjenestene arbeider kontinuerlig for å øke innsatsen fra frivillige i nærmiljøet samt økt deltakelse fra pårørende. Trenden er at frivillige i mindre grad enn tidligere har mulighet til denne type arbeid og at mange pårørende til brukerne bor utenfor kommunen. Disse forholdene gjør det vanskelig å øke den frivillige innsatsen. Tjenestene verdsetter det frivillige arbeidet som gjøres fra enkelt personer og lag/ foreninger svært høyt, denne innsatsen er viktig for å opprettholde et godt og verdig tilbud for brukerne.

Nærvær

Over tid har det vært en forbedring av nærværet innen helse og omsorg, hvor målsetningen er et samlet nærvær på 92 %. Fortsatt er det til dels store forskjeller mellom de enkelte tjenesteområdene, men prognosene så langt i 2016 er i tråd med målsetningen. Avdelingsledere og tjenesteledere innen helse og omsorg har et nært samarbeid for å løse utfordringene knyttet til fravær og nærværarbeidet utføres i tett samarbeid med NAV lokalt, arbeidslivssenteret i Oppland og fellestjenesten.

Bofelleskap og bolig for enslige mindreårige

I 2016 ble det vedtatt at Hageskogen bofellesskap skal bygges om til bolig for 10 enslige mindreårige flyktninger, med ferdigstillelse i desember 2016. I forbindelse med dette er det vedtatt å bygge nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Ringeby Kommune. Bygget skal

inneholde 12 boliger, inklusiv avlastningsbolig for yngre funksjonshemmede. Arbeidet startes i 2017 og bygget vil stå ferdig våren 2018. I byggeperioden benytter tjenesten 3 leiligheter ved Ringebru Eldresenter.

Budsjett for bolig til enslige mindreårige flyktninger vil bli innarbeidet som eget budsjettområde i økonomiplanen 2017 – 2020.

Budsjett for nytt bofelleskap samt bemanning i avlastningsbolig for funksjonshemmede er spilt inn i tidligere økonomiplan og må iverksettes ved ferdigstillelse. Kostnader synliggjøres i tallmaterialet i økonomiplan 2017 - 2020.

Vedtatt boligpolitisk plan påpeker viktigheten av sentrumsnære og samlokaliserte boliger for eldre, noe som kan føre til bedre mestring for den enkelte og dermed bedre ressursutnytting innen tjenesteområdene.

Velferdsteknologi

Velferdsteknologi blir et viktig supplement til det tradisjonelle tjenestetilbudet fremover. Første steg i dette arbeidet vil være digitalisering av trygghetsalarm systemet som vil danne en plattform for ny sensorteknologi, med alle de muligheter det medfører. Videre blir det arbeidet med å ta i bruk multidoser og automatiske dispensere (medisin håndtering med varsling), E-roms løsninger, E-lås (kodelås ved døra til brukere som ansatte kan bruke) og innkjøp av digitale løsninger i fagprogrammet Geric. Samtidig arbeides det med hvordan tjenestene organiseres for best mulig effekt av nye løsninger.

Budsjettet for helse- og omsorgsområdene utgjør 45% av kommunens totale budsjett. utfordringene i økonomiplanperioden 2017-2020 er store og vil medføre reduksjon i antall årsverk innen Helse og omsorg. Reduksjon av antall årsverk vil så langt som mulig løses ved omplassering, men det må påregnes oppsigelser. Midlertidig stenging av 8 plasser ved Linåkertunet HDO, har medført økt press og ekstra innleie av personal ved hjemmetjenestene og korttidsavdelingen i deler av 2016. Kompenserende tiltak for å ivareta forsvarlige og verdige tjenester for den enkelte bruker har vært i igangsatt. Tjenesten har i perioder hatt ventelister. Ved vedvarende behov for HDO plasser for aldersdemente, utover de som er i drift, må eventuell gjenåpning vurderes og synliggjøres i egen sak.

Høsten 2016 gjennomføres oppfølging av ressurs analyse utført av Rune Devold i 2012/2013. Så langt viser tallene at Ringebru kommune har gjort en stor omlegging av tjenestetilbudet etter den første analysen. Det vil foreligge en ny rapport rundt årsskifte 2016/2017.

Helse og mestring

Helse og omsorg i Ringeby kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttig gjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.
- Kulturendring fra «Hva trenger du hjelp til?» til «Hva er viktig for deg?»

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Legetjenesten
- Rus og psykisk helsetjeneste
- Terapeutisk enhet
- Helsestasjon- og skolehelsetjeneste
- Tildelingskontor
- Freskus
- Bofelleskap for enslige mindreårige flyktninger

Utfordringsbildet

I økonomiplanperioden er det en statlig satsning på områdene rus og psykisk helse og helsestasjon. Innenfor begge områdene er det søkt om prosjektmidler.

Rekruttere og beholde fastleger er en utfordring. Kravene blir stadig høyere i forhold til lønn og tilrettelegging. Flere fastleger ønsker fast ansettelse i stedet for avtaler som private.

Regjeringen vil lovfeste kommuners plikt til å ha psykologkompetanse innen 2020. Innføre kommunale akutte døgnplasser og betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter også for psykisk helse og rus fra 2017.

Det blir oppstart av bofelleskap for enslige mindreårige flyktninger når bofelleskapet blir ferdigstilt i desember. Tjenesten skal da være klar for å ta i mot 5 enslige mindreårige i 2016 og 5 i 2017 jf. Kommunestyrevedtak i mai 2016.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Tildelingskontoret er i dag godt etablert og vi ser at det bidrar til riktig omfang og plassering av tjenester i

omsorgstrappa. Ringeby kommune har i dag kvalitetssikret saksbehandlingsrutiner og har få klagesaker.

Ringeby kommune har et godt utbygd og tverrfaglig helsesenter, som gir gode tjenester til kommunens innbyggere.

Kommunen har gjennom flere år satset på forebygging og friskliv, noe som gir et godt utgangspunkt for videre arbeid. Tjenesten har ledet arbeidet med å utarbeide en sektorovergripende helseoversikt, noe som er hjemlet i folkehelseloven.

Tjenester innen fysioterapi, ergoterapi, rus og psykisk helsetjeneste vil i løpet av 2016 bli vedtaksfestet, noe som vil bedre rettssikkerheten til den enkelte tjenestemottaker.

Høsten 2016 vil det bli innført et sykepleierkontor ved legekantoret, der kronikere kan følges opp av en sykepleier i stedet for lege. Tiltaket er i tråd med nasjonale satsninger og er bl.a. omtalt i st. melding 26. Det arbeides med å utarbeides rutiner for hvilke pasienter og problemstillinger dette skal gjelde.

Kommunen plikter å tilby helsestasjons- og skolehelsetjeneste til barn og unge under 20 år. Kommunen skal gi informasjon, råd og veiledning om hva den enkelte selv og befolkningen kan gjøre for å fremme helse og forebygge sykdom. For å kunne oppfylle lovkravet til aldersgruppen 16-20 år er det viktig å ha et godt organisert og lett tilgjengelig tilbud. Ringeby kommune har pr. i dag ikke noe organisert tilbud til denne aldersgruppen. Den mest vanlige måten å løse organisering av tilbudet er helsestasjon for ungdom som er åpen på kveld/ettermiddag. Ringeby kommune planlegger å starte opp allerede høsten 2016 som et straks tilbud ved Ringeby helsesenter. Ungdommen selv ønsker at tilbudet skal være i Vålebru sentrum, noe som tjenesten støtter opp om. Det har vært sett på alternative lokaler, uten at et egnet sted er funnet. Det er derfor ønskelig å

rehabiliterer den gamle tannklinikken slik at den kan brukes inntil et egnet lokale i sentrum er å oppdrive. En rehabilitering av tannklinikken vil kunne brukes av helsesøster i skoletiden og deler av lokalet vil også kunne disponeres av ungdomsskolen.

Regjeringen kom i juni 2016 med en egen strategi for ungdomshelse, utgitt av Helse- og omsorgsdepartementet, «Ungdomshelse – regjeringens strategi for ungdomshelse 2016-2021». De overordnede målene i denne strategien er blant annet at det skal legges til rette for bedre tilgjengelighet til lavterskel helsetjenester og mer tverrfaglig samarbeid.

Helse og mestring

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		42 511 100	42 511 100	42 511 100	42 511 100
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-974 100	-974 100	-974 100	-974 100
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
	Ingen		0	0	0	0
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	253 600	253 600	253 600	253 600
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	808 300	808 300	808 300	808 300
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	281 900	281 900	281 900	281 900
	Administrativ innspillsfase					
	Overføring av korttids/rehab til Hjemmebaserte tjenester		-9 147 100	-9 147 100	-9 147 100	-9 147 100
	Øyeblikkelig hjelp psykisk helse (kommer i statsbudsjett : 17Ø-30-005		250 000	250 000	250 000	250 000
706	Kjøp tjenester ressurskrevende brukere	17Ø-00-016	1 414 000	1 414 000	1 414 000	1 414 000
	Bofellesskap enslige mindreårige		0	0	0	0
	Økte utgifter legevakt	17Ø-30-008	500 000	500 000	500 000	500 000
	Økte utgifter Helseregion Sør-Gudbrandsdal	17Ø-30-010	425 000	425 000	425 000	425 000
	Lisenskostnader fra Microsoft	17Ø-30-009	80 000	80 000	80 000	80 000
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		36 402 700	36 402 700	36 402 700	36 402 700
	3% utfordring utgjør		(1 092 100)	(1 092 100)	(1 092 100)	(1 092 100)
	Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		3,4 %	3,8 %	3,8 %	3,8 %
	Reduksjon 40% helsesøster (færre barn asylmottak)	17Ø-30-001	-190 800	-254 300	-254 300	-254 300
	Reduksjon kjøp tjenester ressurskrevende brukere	17Ø-30-011	-589 000	-589 000	-589 000	-589 000
	Økte inntekter legetjenesten	17Ø-30-002	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
	Inntekter fysioterapi (bortfall fritak egenbetaling)	17Ø-30-003	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
	Individuell plan (årlig support og vedlikehold)	17Ø-30-012	35 000	35 000	35 000	35 000
	Gynekologisk undersøkelsesbenk (helsestasjon ungdom)	17Ø-30-007	40 000			
	Avvikling asylmottak (40% helsesøster)	17Ø-30-001	-190 800	-254 300	-254 300	-254 300
	Psykolog (lovkrav fra 2020, finansiert v/ruskoord.)	17Ø-30-006	0	0	0	0
	Bortfall leasing 2 biler (utkjøp hj.tj.)	17Ø-30-013	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		35 172 100	35 005 100	35 005 100	35 005 100
	Samlet rammereduksjon Helse og omsorg:	1,9 %				
	Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:					
	Økning med 50% stilling hjelpepersonell legekantor	17Ø-30-004	217 400	217 400	217 400	217 400

Beskrivelse av tiltak

Overføring av korttids/rehab til Hjemmebaserte tjenester

I henhold til omorganisering innfor helse og omsorg.

Kommunale akutte døgnplasser (KAD) innen rus og psykisk helse

Fra 1.januar 2017 blir det innført plikt for kommunene til å ha øyeblikkelig hjelp (KAD) for personer innenfor rus og psykisk helse, slik en kjenner det fra somatikken. Helsedirektoratet har utgitt en revidert veileder for kommunenes plikt til øyeblikkelig hjelp døgnopphold. Veilederen gir uttrykk for at det er opp til kommunene å velge organisering og til en viss grad også faglig nivå på denne tjenesten. Veilederen er derfor lite konkret på form, innhold og omfang i et slikt tilbud. Det er usikkert hvor mye tilbudet vil koste kommunen ut fra hvilken organisasjonsform og lokalisering som blir valgt av kommunene i Helseregion Sør-Gudbrandsdal.

Kjøp av eksterne tjenester

Tiltaket gjelder bruker som har behov for døgnkontinuerlige, sammensatte og tjenester med høy kompetanse nær videregående opplæring.

Legevakt

Ny legevakt ved sykehuset innlandet vil stå ferdig våren 2017. Dette medfører økte driftsutgifter, som fordeles på de samarbeidende kommunene.

Økte utgifter inn mot Helseregion Sør-Gudbrandsdal

Som følge av økte lønnsutgifter vil det bli økte utgifter inn mot intermediærplasser, øyeblikkelig hjelp plasser, kreftkoordinator og administrasjon.

Lisenskostnadene fra Microsoft

Etter nye satser på lisenskostnadene fra Microsoft vil det komme økte utgifter fra Ikomm fra 2017 og ut økonomiplanperioden.

Reduksjon helsesøsterstilling

Reduksjon i helsesøster/jordmorstilling med 40 %. Tiltaket var planlagt som en delvis nedskjæring inn mot Ringebu statlige mottak, pga. at det den senere tiden har vært færre barnefamilier ved mottaket. Siste året har det vært en 80 % stilling inn mot mottaket. Den senere tiden har det vært færre unger ved mottaket slik at arbeidet i større grad er knyttet opp

mot voksne. Den 26.08.16 ble kommunen varslet om at mottaket legges ned med virkning fra 01.12.2016. En del oppfølging i etterkant av nedleggelsen må påregnes og hvorvidt resterende 40 % av stillingen skal tas ned, må belyses som en samlet sak i forbindelse med nedleggingen.

Tjenesten vil fra 01.04.2017 ha en naturlig reduksjon av personell, det er derfor ønskelig at tiltaket ikke trer i kraft før denne dato. Helsestasjonens oppgaver har vært i stor endring og ansvarsområdet har hatt en betydelig økning de senere årene. Helsestasjon og skolehelsetjeneste er pekt ut som satsningsområde fra Helsedirektoratet og tjenesten skal styrkes med 667 millioner kr for 2016 på landsbasis.

Reduksjon kjøp tjenester ressurskrevende brukere

Det er avklart at kommunens utgifter blir redusert med kr 589.000 i forhold til 2016-nivå.

Økte inntekter legetjenesten

Forventet økt inntjening i forhold til refusjon fra HELFO og pasientbetaling

Inntekter fysioterapi

Innføring av automatisk frikort for egenandelstak i kommunal fysioterapi fra 01.01.2017. Fritak fra egenandel på diagnoser som i dag gir pasienter fritak fra egenbetaling hos fysioterapeut, foreslås fjernet, alle må da betale egenandel.

Individuell plan

Årlige drifts- og vedlikeholdsutgifter for nye programvare. Se investeringsbudsjettet.

Gynekologisk undersøkelsesbenk

Opprettelse av Helsestasjon for ungdom fordrer en del utstyr deriblant Gynekologisk undersøkelsesbenk, resterende utstyr og personell ressurs tas innen eksisterende rammer.

Avvikling asylmottak

Se omtale under kapitlet Fellesposter.

Psykolog

Fra 2020 vil det bli lovkrav om psykologtjeneste i kommunene. I perioden frem til lovkravet vil det gis et driftstilskudd til kommuner som ansetter psykolog. For 100 % stilling utgjør tilskuddet kr 500.000 første

driftsår, deretter med en årlig reduksjon på tilskuddet med kr. 100.000.

I gjeldende økonomiplan er det avsatt penger til ruskoordinator. I tillegg har kommunen fått prosjektmidler i 2016 tilsvarende en 50 % stilling og fått lovnad på tilsvarende i 2017 og sannsynligvis videre. Ringeby har dermed finansiert en halv del med prosjektmidler og det er ønskelig å omprioritere de avsatte midlene til en 50 % psykologstilling i 2017. Grunnen til det er at den ansatte i den felles psykologstillingen i samarbeidskommunene Øyer og Lillehammer ser ut til å gå over i ny stilling. Lillehammer vil trenge en psykolog i 100 % stilling alene i det videre og Ringeby ønsker å dele en psykologstilling med Øyer. Da må Ringeby ha midler til en 50 % stilling klar når dette blir aktuelt sannsynligvis i 2017.

Bortfall leasing 2 biler

Etter helhetlig vurdering av leasing og kjøp av biler innen Helse og omsorg, avvikles leasingavtale på 2 biler. Helse og mestring overtar 2 biler (utkjøp) som har vært leaset innen Hjemmebaserte tjenester.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Økning med 50 % stilling som helsefagarbeider ved legekantoret

I tråd med st. melding 26 Fremtidens primærhelsetjeneste er det nå i gang et utviklingsarbeid i forhold til primærhelseteam. Oppstarts vis vil dette involvere leger og sykepleiere på legekantoret. Utviklingsarbeidet vil føre til at tradisjonelle legeoppgaver fremover kan utføres av en sykepleier med spesialkompetanse på feltet. For å frigjøre sykepleierne til denne typen oppgaver trengs det en økning på ressursen som helsesekretær. Eksempel på slike oppgaver vil være sårskift og oppfølging av personer med diabetes. Flere oppgaver skal løses i førstelinjetjenesten og medfører økt etterspørsel etter tjenester på legekantoret. Legeressursen er økt som følge av etterspørselen, men det er ikke økt på hjelpepersonell siden. Større aktivitet på legekantoret gir økt inntjening. I dag begrenses aktiviteten noe pga. mangel på hjelpepersonell.

Hjemmebaserte tjenester

Helse og omsorg i Ringeby kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttig gjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.
- Kulturendring fra «Hva trenger du hjelp til?» Til «Hva er viktig for deg?»

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Hjemmetjeneste nord med Ringeby eldresenter
- Hjemmetjenesten Sør med omsorgen
- Korttids- og rehabiliteringsavdelingen
- J.o.b.a./Miljøterapitjenesten
- Nattevaktstjenesten

Utfordringsbildet

Tjenesten arbeider ut fra en målsetning om at alle skal gis en mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig. Kompetanse må være tilgjengelig der pasienten bor. Hjemmetjenesten må være rustet til å ta imot pasienter fra sykehus og korttidsavdeling.

Hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi er de to største utviklingsområdene innen helse og omsorg de neste årene. Endringene skal fortrinnsvis gjøres i den enkeltes hjem hvor brukeren er i fokus. Overgang til digitale alarmer med sensorteknologi og nytt alarmmottak starter allerede høsten 2016. Behovet for andre digitale produkter utredes fortløpende.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Tjenesteenheten arbeider for å yte trygge og verdige tjenester med god kvalitet til innbyggerne. Tjenestene ytes i henhold til målsetningen, lovpålagte krav og føringer. Tjenesten ivaretar i dag yngre brukergrupper med nye og mer sammensatte sykdomsbilder. Det arbeides i dag godt tverrfaglig og på tvers av avdelinger for å sikre helhetlige pasientforløp. Ved reduksjon i rammer slik som skissert blir det sårbart fremover og tjenesten blir fort marginale.

Hjemmebaserte tjenester

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		50 507 700	50 507 700	50 507 700	50 507 700
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-1 742 900	-1 742 900	-1 742 900	-1 742 900
702	Ksak 57/16 Reversering av forutsatt tiltak 2016 (jfr FM klagebehandling)		800 000	800 000	800 000	800 000
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
706	Leasingavtale traktor utløper (JOBA)	17Ø-00-017	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	449 200	449 200	449 200	449 200
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	1 321 300	1 321 300	1 321 300	1 321 300
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	84 400	84 400	84 400	84 400
	Administrativ innspillsfase					
	Overføring av korttids/rehab fra Helse og mestring		9 147 100	9 147 100	9 147 100	9 147 100
	Overføring av dagsenter og kjøkken Ringebu til Linåkertunet HDO		-1 798 100	-1 798 100	-1 798 100	-1 798 100
	Budsjettendring Ringebu Eldresenter					
706	Leasingavtale digitale trykksalarmer	17Ø-00-018	100 000	100 000	100 000	100 000
706	Oppfølging og vedlikehold medisinsk utstyr	17Ø-00-019	120 000	120 000	120 000	120 000
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		58 948 700	58 948 700	58 948 700	58 948 700
	3% utfordring utgjør		(1 768 500)	(1 768 500)	(1 768 500)	(1 768 500)
	Tiltak som innarbeides i budsjettamme:		0,6 %	-3,0 %	-5,1 %	-5,1 %
	Reduksjon i praktisk bistand 70% stilling	17Ø-33-001	-323 500	-323 500	-323 500	-323 500
	Reduksjon Hjemmetjenesten miljøterapi 70% stilling	17Ø-33-002	-323 500	-323 500	-323 500	-323 500
	Økning egenbetaling 2%	17Ø-32-011	-47 000	-47 000	-47 000	-47 000
	Plusstiltak økt bemanningbofelleskap funksjonshemmede	17Ø-33-006		1 774 500	2 659 000	2 659 000
	Plusstiltak bemanning avlastningsbolig	17Ø-33-007		355 500	711 000	711 000
	Plusstiltak Innføring multidoser	17Ø-33-003	254 000	254 000	254 000	254 000
	Plusstiltak Innføring multidosedispensere (velf.tekn)	17Ø-33-004	100 000	132 000	132 000	132 000
	Ekstra Leasingbil hjemmetjenesten nord	17Ø-33-009	72 000	72 000	72 000	72 000
	Bortfall leasing JOBA	17Ø-33-012	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
	Bortfall leasing Miljøterapi	17Ø-33-013	-32 000	-32 000	-32 000	-32 000
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		58 573 700	60 735 700	61 975 700	61 975 700
	Samlet rammereduksjon Helse og omsorg:	1,9 %		2 130 000	3 370 000	3 370 000
				0	0	0

Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:

Ingen

Beskrivelse av tiltak

Reversering av forutsatt tiltak 2016

Innarbeidet i Ksak 57/16, jfr. FM klagebehandling

Leasingavtale traktor utløper (JOBA)

Overføring av korttids/rehab fra Helse og mestring

Overføring av dagsenter og kjøkken Ringebru til

Linåkertunet HDO

I henhold til omorganisering innfor helse og omsorg

Leasingavtale digitale trygghetsalarmer

Ved utskifting av analoge til digitale trygghetsalarmer vil kommunen få noe ekstra utgifter. En del utgifter har det også vært gjennom tidligere ordninger med de analoge alarmene. Disse utgiftene er ikke synliggjort i denne økonomiplanen, kun det som kommer i tillegg ved utskiftingen.

For å kompensere for de økte utgiftene har Ringebru økt egenandelen på trygghetsalarmer så det skal dekke den ekstra utgiften kommunen får i forbindelse med denne oppgraderingen. Dette blir også synliggjort i dette tiltaket.

Vedlikehold av elektromedisinsk utstyr

Etter forskrift om elektromedisinsk utstyr har kommunen gjennom INNOF inngått en rammeavtale om årlig systematisk vedlikehold av elektromedisinsk utstyr. Tiltaket gir økt trygghet og kvalitet for bruker.

70 % stillingsreduksjon i praktisk bistand

Kuttet foreslås fordelt med 45 % ved hjemmetjenesten sør og 25 % ved hjemmetjenesten nord. Tiltaket vil medføre endring av kriterier for praktisk bistand og eksisterende vedtak må gjennomgås. Konsekvensen vil være at færre får tjenesten og at de som mottar tjenesten får færre vedtakstimer. Praktisk bistand bidrar i dag til at flere kan bo lengre hjemme og forebygger for tidlig behov for HDO bolig. Tiltaket kan medføre omplassering eller oppsigelse. Private aktører innen praktisk bistand kan bli et alternativ, men er ikke på plass i dag.

70 % stillingsreduksjon i hjemmetjenesten miljøterapi

Etter flytting inn på Ringebru eldresenter har tjenesten utarbeidet ny grunnturnus, som har gitt rom for en reduksjon i tjenesten. Konsekvensen vil bli mindre tilgjengelig ressurser, som gjør at det blir mindre rom

for fleksible løsninger, men tiltaket medfører ikke personalkonsekvenser.

Økt bemanning av bofellesskap FH

Behov for økt bemanning i forbindelse med nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne i 2018 samtidig med at flere yngre funksjonshemmede flytter ut i egen bolig. Det vil ved åpning være aktuelt og yte tjenester til flere funksjonshemmede for tjenesten enn i dag. Det vil kreve en økning av personellressursen ved tjenesten. Det er ikke foretatt noen konkret vurdering av hjelpebehovet, men laget et anslag basert på erfaring og kjennskap til brukergruppen i dag. Disse brukerne vil være i behov av en praktisk bistand og opplæring for å lære å bo og fungere i egen bolig. Behovet har vært meldt inn tidligere som tiltak i økonomiplan 2016-2019.

Bemanning av avlastningsbolig.

I nytt bofellesskapet for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal inkludere en avlastningsbolig for yngre funksjonshemmede. Bemanningen av en slik avlastningsbolig kombinert med hjelp fra den allerede eksisterende miljøterapien vil gi en effektiv og god ressursutnyttelse, men det vil være behov for noe personalressurser i tillegg for å kunne ivareta behovet til den enkelte. Behovet har vært meldt inn tidligere som tiltak i økonomiplan 2016 – 2019.

Oppstart multidoser

En omlegging av medikamenthåndtering for brukere av hjemmebaserte tjenester. Kommunen har inngått rammeavtale med Apotek 1 gjennom INNOFF, som gir mulighet for kjøp av multidoser. Bakgrunn for tiltaket er økt sikkerhet, effektivitet og forsvarlig medikamenthåndtering. Tjenesten vil kunne få en bedre ressursutnyttelse av tilgjengelig sykepleierkompetanse på sikt, som kan benyttes til andre oppgaver som det er behov for innen tjenesten.

Multidose dispensere

Innføring av 5 stk. multidose dispensere, som er en automatisk administrasjon av medikamenter som kan håndteres av den enkelte bruker. Tiltaket vil gi økt frihet og egenmestring for den enkelte bruker. Tiltaket vil kunne lette presset på tjenesten under de mest personellkrevende tidene på døgnet. Tiltaket er ment som en utprøving av denne typen velferdsteknologi.

Økning i brukerbetaling

En gjennomgang av regnskapstallene i fjor og hittil i år, viser at det er rom for å legge inn brukerbetaling ved hjemmetjenesten nord og hjemmetjenesten sør. Det er da også lagt inn en 2 % økning for 2017.

Leasingbil hjemmetjenesten

Hjemmetjenestene har i dag totalt 7 leasingbiler. Den ene brukes i dag av begge områdene gjennom året. I dag brukes privatbiler for det området som ikke har den ekstra leasingbilen. Det er derfor behov for en ekstra leasingbil til for å dekke behovet innen hjemmesykepleie.

Bortfall leasing JOBA og Miljøterapi

Etter helhetlig vurdering av leasing og kjøp av biler innen Helse og omsorg, avvikles leasingavtale på 1 bil ved JOBA (overtas av nytt Omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere) og erstattes av kjøp av ny tilpasset bil (se investeringsbudsjettet). Miljøterapi overtar 1 bil (utkjøp) som har vært leaset innen Hjemmebaserte tjenester.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Ingen

Linåkertunet

Helse og omsorg i Ringeby kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttig gjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.
- Kulturendring fra «Hva trenger du hjelp til?» Til «Hva er viktig for deg?»

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Heldøgns omsorg tilrettelagt for demente (HDO)
- Institusjonsskjøkken ved Linåkertunet
- Kjøkkentjenesten ved Ringeby eldresenter
- Produksjon av mat til hjemmeboende
- Dagsenter på Linåkertunet og på Ringeby eldresenter
- Merkantil ressurs tilknyttet Linåkertunet og Ringeby eldresenter

Utfordringsbildet

Linåkertunet HDO vil i økonomiplanperioden ha utfordringer knyttet til kompetanse, både i form av behovet for å øke kompetanse hos egne ansatte og rekruttering.

Legge til rette for økt frivillig arbeid i planperioden blir viktig.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Linåkertunet HDO, enheter tilrettelagt for aldersdemente gir et godt tjenestetilbud til brukergruppen. Personalet har fokus på den enkelte og gir individuelt tilrettelagt pleie og omsorg.

Ringeby kommune har underskrevet avtale med Nasjonalforeningen for folkehelse om å arbeide for et demensvennlig samfunn. I denne avtalen forplikter kommunen seg til opplæring av lokalt næringsliv og offentlige kontorer. Koordinering og oppfølging av avtalen er tillagt tjenesten.

Kjøkkenet på Linåkertunet er et produksjonsskjøkken som i hovedsak lager mat fra råvarer. Brød og kaker lages på kjøkkenet. Kjøkkenet leverer primært mat til beboere ved Linåkertunet, hjemmeboende, kafé og kantine. I tillegg kan det bestilles mat til ulike tilstelninger.

Kjøkkentjenesten ved Ringeby eldresenter produserer mat fra råvarer, har tilbud om frokostgrupper og serverer middagsmat til beboere og besøkende. I tillegg kan beboere og besøkende få kjøpt kaker og smørbrød. Kjøkkenet med kantinen er å betrakte som en viktig del av Eldresenteret, og er en kilde til god ernæring og sosial aktivitet for mange innbyggere i Ringeby kommune.

Dagsenteret på Linåkertunet gir tilbud i grupper tilrettelagt for pasienter med aldersdements og til øvrig hjemmeboende og pasienter tilknyttet omsorgsleiligheter ved Linåkervegen 2A og 2B. Dagsenteret på Ringeby gir tilbud til hjemmeboende og til pasienter på eldresenteret 3 dager i uka.

Linåkertunet HDO

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		17 022 600	17 022 600	17 022 600	17 022 600
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-658 600	-658 600	-658 600	-658 600
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
	Ingen		0	0	0	0
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegning.	170 400	170 400	170 400	170 400
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	494 500	494 500	494 500	494 500
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	49 500	49 500	49 500	49 500
	Administrativ innspillsfase					
	Overføring av dagsenter og kjøkken Ringebu fra Hjemmebaserte tjenester		1 798 100	1 798 100	1 798 100	1 798 100
	Budsjettendring Ringebu Eldresenter					
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		18 876 500	18 876 500	18 876 500	18 876 500
	3% utfordring utgjør		(566 300)	(566 300)	(566 300)	(566 300)
	Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		3,2 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %
	Reduksjon kjøkken Linåkertunet 40%, middag hj.b.	17Ø-32-003	-194 100	-194 100	-194 100	-194 100
	Økning priser kantiner 2%	17Ø-32-008	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
	Økning husleie og tjenester HDO 2%	17Ø-32-009	-60 500	-60 500	-60 500	-60 500
	Merkantil ressurs 60%	17Ø-32-001	-323 500	-323 500	-323 500	-323 500
	Omlegging kjøkkendrift helse og omsorg	17Ø-32-004		-500 000	-500 000	-500 000
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		18 268 400	17 768 400	17 768 400	17 768 400
	Samlet rammereduksjon Helse og omsorg:	1,9 %				
	Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:					
	Reduksjon kjøkken Ringebu eldresenter 90%, kafe	17Ø-32-004	-506 200	-506 200	-506 200	-506 200
	Innkjøp kombidamper	17Ø-32-005	95 000			
	Dagtilbud, aktivtør	17Ø-32-002	-155 300	-155 300	-155 300	-155 300
	Reduksjon dagsenter RES	17Ø-32-006	-77 700	-77 700	-77 700	-77 700
	E-læring ansatte	17Ø-32-007	80 000	80 000	80 000	80 000

Beskrivelse av tiltak

Overføring av dagsenter og kjøkken Ringebru fra Hjemmebaserte tjenester

I henhold til omorganisering innfor helse og omsorg.

40 % innsparing institusjonskjøkken ved Linåkertunet

Tjenesten har vurdert muligheten for å kutte tilbudet om produksjon av middag til hjemmeboende og erstatte dette med tilbud om ukentlig utkjøring av Fjordland eller lignende.

Økte inntekter

2 % Økning på husleie er i tråd med konsumprisindeksen og i samsvar med innlagt økning på øvrige kommunale boliger.

Forutsatt økning på 2 % er lagt inn på salg av mat fra kantinedrift, vaskeritjenester og på fullpensjon mat for beboere i heldøgns omsorgsbolig tilrettelagt for aldersdemente (Linåkertunet HDO)

60 % reduksjon på merkantil ressurs

Tiltaket vil medføre at tjenesten blir sårbar ved ferieavvikling og sykdom, det vil bli mindre bistand til administrative oppgaver, mindre tilgjengelighet og et redusert kundemottak. Flere henvendelser som i dag håndteres i resepsjonen på Linåkertunet vil måtte ivaretas av tjenesteledere og avdelingsledere innen helse og omsorg. Oppgaver i forbindelse med boligtildeling som i dag ivaretas av merkantilt personalet vil kunne måtte overføres til tildelingskontoret.

Omlegging kjøkkendrift Helse og omsorg

Det vurderes mer rasjonell drift av den samlede kjøkkentjenesten innen helse og omsorg. Tiltaket er signalisert fra 2018 og forutsetter at det er gjennomført en prosess der brukerne og de som blir berørt er involvert. Prosess må ta innrettes slik at administrasjon og politikere kan ta hensyn til disse innspillene ved neste rulling av økonomiplanen.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

90 % innsparing ved kjøkkenet ved Ringebru eldresenter

Tjenesten vurderer å redusere tilbudet til kafedrift, hvor middag daglig blir fraktet fra produksjonskjøkken ved Linåkertunet. Beboerne vil få samme kvalitet på maten som ved Linåkertunet. Tiltaket krever innkjøp

av kombidamper til oppvarming av mat. Ringebru eldresenter vil ikke kunne opprettholde dagens frokost og middagstilbud uten tilførsel av ressurser fra andre, da dette medfører at det ikke vil være mer enn en ansatt på arbeid til en hver tid. Ressursmessig må derfor begge kjøkken sees i sammenheng.

Kombidamper til oppvarming av middag ved Ringebru eldresenter, som beskrevet i tiltaket over

60 % innsparing knyttet til dagsenter/ aktivitør stilling

Tiltaket medfører redusert åpningstid med 2 dager på Linåkertunet og 1 dag ved Ringebru eldresenter. Tilbudet på disse 3 dagene er tilrettelagt for hjemmeboende og beboere i omsorgsleiligheter, konsekvens vil bli at disse brukerne får redusert mulighet til å komme ut av hjemmet og til sosial samhandling med andre. Tilbudet er et lavterskeltilbud, og et kutt kan medføre behov av andre mer ressurskrevende tjenester.

E-læringskurs

Programmet er tilrettelagt slik at vikarer og nytilsatte kan gjennomføre medikamentopplæring og øvrige ansatte kan ta oppfriskningskurs hvert 2 eventuelt hvert 4 år. Programmet ivaretar forsvarlig medikamenthåndtering ved tjenestene innen helse og omsorg.

NAV

Her omtales bare de oppgavene i NAV som faller inn under kommunens ansvarsområde.

NAV har som mål å:

- Fremme sosial og økonomisk trygghet og bedre levekårene for vanskeligstilte i kommunen.
- Gjennom ulike former for tiltak gi den enkelte mulighet til å klare seg selv så vel økonomisk som sosialt gjennom en aktiv og meningsfylt tilværelse ut fra sine forutsetninger.
- Ved å gi økonomisk rådgivning bidra til at enkeltpersoner med store betalingsvansker kan få oversikt og mestre sin økonomi.
- Saksbehandle bostøttesøknader, for å bistå de med lav inntekt og høye boutgifter. Husbanken er endelig avgjørelsesmyndighet.
- Flyktningetjenesten bistår flyktninger som skal bosettes i kommunen etter avtale med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI), samt flyktninger som har bodd i kommunen kortere enn 5 år. Dette gjelder etablering, opplæring, arbeidskvalifisering og tilrettelegging.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- økonomisk rådgiving
- bosetting og integrering av flyktninger
- gjeldsrådgiving
- økonomisk bistand vanskeligstilte
- bostøtte

Utfordringsbildet

Arbeidet ved NAV-kontoret skal blant annet fremme sosial og økonomisk trygghet og bedre levekårene for vanskeligstilte i kommunen. Gjennom ulike former for tiltak gi den enkelte mulighet til å klare seg selv så vel økonomisk som sosialt gjennom en aktiv og meningsfylt tilværelse ut fra sine forutsetninger.

Ved å gi økonomisk rådgivning bidra til at enkeltpersoner med store betalingsvansker kan få oversikt og mestre sin økonomi. I tillegg gi gjeldsrådgiving slik at de med behov kan få kontroll på sin gjeldsbyrde, og legge grunnlag for en bedre økonomisk framtid. NAV-kontoret skal også saksbehandle bostøttesøknader, for å bistå de med lav inntekt og høye boutgifter.

Kommunens flyktningkonsulenter er lokalisert i NAV-kontoret. Kommunens bosettings- og integreringsarbeid koordineres av disse. Dette gjelder etablering, opplæring, arbeidskvalifisering og tilrettelegging.

Gjennom det statlige og kommunale samarbeidet som NAV er, gis kommunens innbyggere bistand til på sikt å kunne gjøre seg selvselvforsørgende gjennom eget arbeid.

Utfordringen for NAV Ringebru i perioden er i hovedsak integrering av flyktningene. Dette krever mye, ikke bare av NAV Ringebru, men av hele kommuneorganisasjonen. Også det lokale næringsliv må bidra for at kommunen skal lykkes. Videre er målet å bruke Kvalifiseringsprogrammet mer aktivt som tiltak på veien mot arbeid.

En annen utfordring er å ha aktuelle arbeidsrelaterte og – kvalifiserende aktiviteter å sette brukerne til/stille krav om deltakelse i.

Et viktig satsingsområde er også kompetanseutvikling av de tilsatte. Dette henger sammen med at den enkelte veileder har et bredt arbeidsområde

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Tjenestetilbudet vurderes som godt nok i forhold til behovet. Det kunne vært gjort mer, spesielt på den forbyggende siden i forhold til privatøkonomi, men det er mulig å leve med tjenesten på det nivået den er på nå. Det som er kritisk er økonomiarbeidet opp mot flyktningene. Her burde innsatsen vært økt.

NAV

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		4 805 800	4 805 800	4 805 800	4 805 800
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-102 500	-102 500	-102 500	-102 500
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
706	Utgiftsbuffer flyktninger	17Ø-00-020	38 000	442 500	442 500	442 500
706	Bosetting flyktninger økes fra 5 til 10-15 per år (fordeles fl17Ø-00-020)		195 300	-504 500	-504 500	-504 500
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	25 800	25 800	25 800	25 800
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	158 100	158 100	158 100	158 100
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	111 500	111 500	111 500	111 500
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		5 232 000	4 936 700	4 936 700	4 936 700
	3% utfordring utgjør		(157 000)	(148 100)	(148 100)	(148 100)
	Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
	Språk-/arbeidstreningsoppfølging i egenregi	17Ø-39-001	-157 000	-148 100	-148 100	-148 100
	Økt bosetting flyktninger (fra 15 til 20 / 25)		?	?	?	?
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		5 075 000	4 788 600	4 788 600	4 788 600

Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:
Stortingsmelding om endring NAV

Beskrivelse av tiltak

Språk-/arbeidstreningsoppfølging i egenregi (Tidligere benevnt Ringebumodellen).

Ansette en jobbspesialist som prosjektmedarbeider (f.eks. 3 år) for å arbeide med flyktningene opp mot ordinære arbeidsgivere. Knytte kontakter, få utplassert, og fulgt opp flyktningene. Dette i kombinasjon med språkopplæring på Læringssenteret vil gi bedre resultater i overgang til arbeid og selvforsørging (forskning viser dette). Denne løsningen blir billigere enn å kjøpe tjenesten av andre (gjør forsøk med det nå i 2016).

Økt bosetting flyktninger

Muligheter for, og konsekvenser av, å øke bosetting av flyktninger (ut over dagens 15 per år) utredes, sett opp mot bortfall av statlig asylmottak.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Ingen

Plan og teknisk

Plan og teknisk skal yte service til hele kommunen i form av varer og tjenester. Drift og vedlikehold av veier, vann, avløp, bygninger og kommunale grøntområder er viktige basistjenester som også er viktig for trivsel i kommunen. Plan og teknisk skal planlegge ny arealbruk og legge til rette for at folk flest får utført bygg- og anleggsarbeid i samsvar med lover og forskrifter.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Plan
- Kart og oppmåling
- Byggesak
- Eiendomsskatt
- Sekretariat/forkontor
- Kommunale eiendommer, herunder vaktmester- og renholdstjeneste
- Vei
- Vann og avløp
- Brann- og feiervesen og renovasjon gjennom interkommunale samarbeidsselskap

Utfordringsbildet

Bolig og eiendom

Vedlikeholdsetterslep på kommunal eiendom, boliger og de offentlige byggene blir større og større for hvert år. Dette medfører at det oppstår uforutsette kostnader som skal dekkes innenfor et ellers stramt budsjett. Vedlikeholdsbudsjettet for de kommunale eiendommene er basert på rene driftsoppgaver og ikke på større vedlikeholdsoppgaver. Prisveksten på materiell og entreprenørtjenester er ofte høyere enn deflator (prisveksten) som er lagt til grunn for prisjustering av budsjettet. Dette medfører at det reelle vedlikeholdsbudsjettet blir ytterligere svekket hvert år.

KOSTRA tall viser at kommunen har flere kvadrater bygg pr. innbygger enn sammenlignbare kommuner på kulturbygg, skoler, barnehager og institusjon. Med stor bygningsmasse og høy alder på bygningsmassen øker nå behovet for drifts- og vedlikeholds tjenester.

Husleieinntektene blir økt med prisstigningen på 1,7 % jf. Husleieloven. Det budsjetterte inntektsbeløp er

ikke økt fordi området tidligere år har vært budsjettert med for høye leieinntekter

Veg, vann, avløp, renovasjon (VVAR)

Innenfor selvkostområder ligger det store utfordringer i kommende år, spesielt med tanke på samarbeid om renseanlegg på Frya, vannforsyning på Venabygdsfjellet og at ny E6 vil utløse nytt vassverk for Vålebrua.

Oppfølging av avløpsanlegg i spredt bebyggelse er viktig for å sikre områder og vannforsyning mot forurensing.

Vegområde fikk en styrking i 2014 som kom godt med for å utbedre stikkrenner og drive forebyggende arbeid. I denne økonomiplan reduseres vedlikeholdet på veg. Tjenesteenheten må reversere arbeidet med nedklassifisering av veg og overføring av ansvaret for gatelys langsmed fylkesveg til fylkeskommunen jfr. UPT sak 055/13 fordi fylkeskommunen har stoppet arbeidet i påvente av kommunereformen.

Plan, byggesak, kart og oppmåling

Bemanningen på plan er 2 årsverk, 1 årsverk som kommuneplanlegger og 1 årsverk som arealplanlegger. Bemanningen er redusert med en stilling fra og med 2016. Viktige arbeidsoppgaver er den pågående revisjonen av kommuneplanen, nye E6 planer og private reguleringsplaner. For 2017 er det forventet økt antall reguleringsplaner etter at ny kommuneplan blir vedtatt.

Byggesak og kart og oppmåling består av 3 årsverk byggesaksbehandlere og 1,5 årsverk kart og oppmålingsingeniør. Det er en målsetting om tilnærmet selvkost også på disse områdene, selv om veiledning er en pålagt oppgave som ikke er avgiftsbelagt. Tjenesteenheten jobber med systemforbedring og effektivisering av byggesaksbehandlingen for å komme opp mot

selvkost på denne tjenesten. 1 årsverk på byggesak er fra august 2016 avsatt til tilsyn etter plan- og bygningsloven, og det er forventet økt tilsynsaktivitet i 2017.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Tilbudet på plan og teknisk er akkurat slik at tjenesteenheten klarer å holde tilbudet innenfor lovkravene.

Plan og teknisk

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016)		27 877 500	27 877 500	27 877 500	27 877 500
	Korreksjon for budsjettendringer 2016					
702	Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-750 400	-750 400	-750 400	-750 400
706	Fsak 60/16 Overtakelse av driftsansvar Badedammen Fåvang	17Ø-00-032	92 600	92 600	92 600	92 600
	FDV-kostnader Hageskogen, jfr K-sak 47/16	17Ø-41-006	50 000	50 000	50 000	50 000
	FDV-kostnader Jernbanegata 4	17Ø-41-007	155 000	155 000	155 000	155 000
	Inntektstap tidligere leietakere Jernbanegata		892 000	892 000	892 000	892 000
	Leieinntekter innovasjonssenter		-425 000	-425 000	-425 000	-425 000
	FDV-kostnader Omkjøringsveg Fåvang	17Ø-42-006	100 000	100 000	100 000	100 000
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019)					
706	4% besparelse EPC-kontrakt	17Ø-00-033	-910 000	-2 220 000	-2 220 000	-2 220 000
706	Helårsvirkning utleie St. Olavs plass	17Ø-00-034	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
706	Helårsvirkning FDV St. Olavs plass	17Ø-00-035	100 000	100 000	100 000	100 000
	Tiltak fra årsbudsjett 2016					
706	Bortfall statlig finansiering stilling (tilbakeføring til V/A)	17Ø-00-036	0	0	0	0
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	195 500	195 500	195 500	195 500
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	578 900	578 900	578 900	578 900
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	384 100	384 100	384 100	384 100
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		28 090 200	26 780 200	26 780 200	26 780 200
	3% utfordring utgjør		(842 700)	(803 400)	(803 400)	(803 400)
	Tiltak som innarbeides i budsjettamme:		0,7 %	3,1 %	2,4 %	2,4 %
	FDV-kostnader bofellesskap FH og avlastningsbolig	17Ø-40-001		600 000	1 300 000	1 300 000
	Husleieinntekter bofellesskap FH og avlastningsbolig	17Ø-40-001		-408 000	-916 700	-916 700
	Økte husleieinntekter (indeksregulering)	17Ø-40-012	-178 000	-178 000	-178 000	-178 000
	Økte plan- og byggesaksgebyr 5%	17Ø-40-002	-109 000	-109 000	-109 000	-109 000
	Kart- og oppmålingsgebyr, indeks	17Ø-40-003	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
	Kutt vegvedlikehold - drift egenregi	17Ø-40-004	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
	Kutt eiendomsdrift	17Ø-40-005	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
	Økte inntekter Infoland	17Ø-40-006	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
	Leieinntekter ny tomannsbolig Ulberg fra 01.05.2017	17Ø-40-007	-18 000	-36 000	-36 000	-36 000
	Leieinntekter firemannsbolig Bøen fra 01.01.2018	17Ø-40-008		-140 000	-140 000	-140 000
	Leieinntekter carport MGB	17Ø-40-009	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
	Kartlegging av friluftsområder (andel)	17Ø-40-010	50 000			
	Økt bemanning vaktmester/renhold			(dekkes av beregnede FDV-kostn)		
	Gjeninnføre stilling som arealplanlegger (100%)	17Ø-40-011	600 000	800 000	800 000	800 000
	Retaksering eiendomsskatt		2 000 000	3 000 000		
	Bruk av disposisjonsfond retaksering eiendomsskatt		-2 000 000	-3 000 000		
	3% kutt fra 2018			-803 400	-803 400	-803 400
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		27 887 200	25 957 800	26 149 100	26 149 100

Vurderte tiltak som IKKE er innarbeidet:

Ingen

Beskrivelse av tiltak

Overtakelse av driftsansvar Badedammen Fåvang Innarbeidet i Fsak 60/16

FDV-kostnader Hageskogen, jfr K-sak 47/16

Hageskogen bygges om til bofellesskap for mindreårige flyktninger i 2016. Det installeres nye tekniske anlegg som krever mere oppfølging og serviceavtaler. Det er utregnet et ekstra vedlikeholdsbehov på kr 50.000.

FDV-kostnader Jernbanegata 4

1 halvår 2017 skal det bygges nytt bibliotek. Nye areal krever mere vedlikehold, renhold og vaktmestertjenester. Nye netto driftskostnader er kr 155.000

Inntektstap tidligere leietakere Jernbanegata

DNB: etter at kommunen kjøpte Jernbanegata 4 ble leietagerne borte. Dette medførte at kommunen mistet leieinntekter fra 2016 på kr 892.000.

Leieinntekter innovasjonssenter

Nytt innovasjonssenter skal stå klart rett over nyttår i 2017. Innovasjonssenteret er utleid og vil gi en inntekt på kr 425.000 for plan og teknisk.

FDV-kostnader Omkjøringsveg Fåvang

Ringebu kommune skal investere i flomsikringstiltak og omkjøringsveg rundt Fåvang sentrum. Driftskostnaden er usikker pt, men er fastsatt til kr 100.000 pr år

4 % besparelse EPC-kontrakt

Det er lagt inn et grovt anslag på besparelse i energikostnader som følge av tiltak knyttet til EPC-kontrakt. Fordeling på år er ikke kvalitetssikret mot endelig framdrift i de enkelte tiltak.

Helårsvirkning utleie St. Olavs plass

Helårseffekt økte leieinntekter for de siste leilighetene på St. Olavs plass.

Helårsvirkning FDV St. Olavs plass

Helårseffekt av økte forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdskostnader for de siste leilighetene på St. Olavs plass.

Nytt bofellesskap FH

Driftskostnader nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Boliger kommer ikke før i 2018 med halv virkning. Kostnaden fremgår av K-sak 47/16.

Husleieinntekter bofellesskap FH og avlastningsbolig

Husleieinntekter knyttet til nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne (jfr. tiltaket over).

Økte husleieinntekter (indeksregulering)

Konsumprisindeksregulering av alle utleieobjekter kommunen eier frem til indeks for november 2016.

Økte plan- og byggesaksgebyr 5 %

Dette er en økning som skal dekke pris og lønnsvekst i tillegg til at det er et ønske om å øke selvkostgraden. For 2015 var selvkostgraden 51,6 %

Kart-og oppmålinggebyr, Indeks

Gebyrene skal i henhold til gjeldende gebyrregulativ indeksreguleres etter konsumprisindeksen.

Kutt vegvedlikehold- drift egenregi

Et kutt på kr 250.000 i vedlikeholdet vil medføre at det blir lengere perioder mellom vedlikeholdsgrusing, asfaltlapping, salting og høvling av grusvegene. For myke trafikanter vil ikke dette merkes slik kuttet er innrettet.

Kutt i eiendomsdrift

Dette er en reduksjon som vil medføre at vi må prioritere enda strengere mellom de oppgavene vaktmesterne skal utføre. Kuttet vil medføre at det bare blir helt de nødvendige oppgavene som vil bli utført. En økning i kommunale utgifter ut over prisstigning er også med å reduserer driftsbudsjettet på vedlikehold.

Økte inntekter infoland

Kommunen leverer ut mye informasjon til eiendomsmeglere og konsulenter gjennom et firma som heter infoland. Dette får kommunen betalt for. Vi ser for oss å økte disse gebyrene med 10% for å dekke de faktiske kostnaden vi har med dette arbeidet.

takseringsarbeidet fordeles på 2 år. Tiltaket finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

3 % kutt fra 2018

Plan og teknisk utfordres på reduserte driftsutgifter tilsvarende 3 % av netto driftsramme fra og med 2018.

Leieinntekter ny tomannsbolig Ulberg fra 01.05.2017

Ny tomannsbolig på Ulberg med 4 roms leiligheter skal stå ferdig 1 halvår 2017. Leieprisen er utregnet til kr 7.000 pr mnd. For 2017 vil bygget ikke medføre annet en selvkost. Det vil for 2018 gi en netto inntekt på kr 36.000.

Leieinntekter firemannsbolig Bøen fra 01.01.2018

Firemannsbolig Bøen skal stå ferdig ved utgangen av 2017. Det regnes ikke inntekter på bygget i 2017. Netto inntekt fra 2018 på kr 140.000.

Leieinntekter carport MGB

Carport brannstasjon er et behov som brannvesenet har for sine feierbiler. Det vil bli inngått leiekontrakt som vil gi en nett inntekt på kr 8.000.

Kartlegging av friluftsområder

Kartlegging av friluftsområder er et fellestiltak for kommunene Nord-Fron, Sør-Fron og Ringeby. Ringebus andel av prosjektet er kr 50.000.

Vaktmesterstilling

Ringeby kommune har de siste årene utvidet bygningsmassen mye og står fremfor en utvidelse. For å klare å drifte og vedlikeholde denne bygningsmassen må det ansettes en vaktmester. Det er behov for finansiering i 2017, men det inngår i FDV kostnaden for byggene for 2018 og utover.

Utvide plankompetanse

Det er stor pågang etter nye reguleringsplaner for tida. Ny areadel vil også utløse nye planbehov. For å ikke hindre utvikling må plankompetansen utvides. Kostnad kr 600.000. i 2017 og kr 1.000 i 2018.

Retaksering eiendomsskatt

I 2019 er det 10 år siden forrige taksering av eiendommer i kommunen som grunnlag for eiendomsskatt. Det forutsettes oppstart i 2017, slik at

MGRS (internregnskap)

Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor (MGRS) er et interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 28c mellom Ringeby og Sør-Fron kommuner. Ringeby er vertskommunen. MGRS ble oppretta 1. juni 2005, samtidig med at økonomiavdelingene i de to kommunene ble avviklet.

MGRS skal sørge for at oppdragsgiverne fører sitt regnskap i samsvar med Kommunelovens § 48 og Kommunal- og regionaldepartementets forskrift om årsregnskap og årsberetning, og god kommunal regnskapsskikk.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Regnskapsførsel av kommuneregnskapene, interkommunale samarbeid og kirkelig fellesråd
- Innfordring kommunale krav
- Skatteoppkrever

Utfordringsbildet

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Regnskapsførsel av kommuneregnskapene, interkommunale samarbeid og kirkelig fellesråd.
- Innfordring kommunale krav.
- Skatteoppkrever-gjøremaal.

MGRS har utarbeidet og revidert arbeids- og rutinebeskrivelser både innen regnskap og innfordring. Dette arbeidet har ført til ulike effektiviseringstiltak, tiltak av betydning er at en 80 % stilling innen tjenesteområdet kan reduseres. Dette ble iverksatt fra 1.1.2016.

Til tross for en 80 % stillingsreduksjon har MGRS levert tjenester til oppdragsgiverne av samme kvalitet som tidligere år.

MGRS arbeider aktivt for at dagens teknologiske muligheter innen regnskapsførerfaget skal utnyttes på en god og effektiv måte. Dette vil kreve en større kompetanse innen IKT hos medarbeiderne.

Organisatorisk er skatteoppkreveren (SKO) underlagt den kommunale administrasjon og de kommunale myndigheter. Faglig sett er skatteoppkreveren underlagt de statlige myndigheter.

Det settes krav om måloppnåelser på innfordring av de forskjellige skattearter, og SKO rapporterer resultater til Skatteetaten 4 ganger pr. år.

Stortinget avviste i juni enstemmig Regjeringens forslag om statliggjøring og sentralisering av skatteinnkrevingen i Norge.

For både skatt og kommunal innfordring ser tjenesteenheten at det er svært viktig å være raskt og tett på de som skylder penger, og ha gode rutiner for oppfølging av krav.

Det er mange som har mye forbruksgjeld, og tjenesteenheten konkurrerer med stadig mer aggressive kredittselskaper om de samme pengene.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

MGRS leverer regnskapstjenester som oppfyller krav i lov og forskrifter. I tillegg yter selskapet rådgivningstjenester innen økonomifeltet til deltakerkommunene og de interkommunale samarbeidsselskapene som MGRS fører regnskap for.

Skatteoppkrever- og innfordringsvirksomheten har gode resultater målt mot andre kommuner.

MGRS

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016) (overføring fra kommunene)		4 903 100	4 903 100	4 903 100	4 903 100
702	Korreksjon for budsjettendringer 2016 Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-147 900	-147 900	-147 900	-147 900
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019) Ingen					
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	38 200	38 200	38 200	38 200
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	110 200	110 200	110 200	110 200
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	34 600	34 600	34 600	34 600
	Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		4 938 200	4 938 200	4 938 200	4 938 200
	3% utfordring utgjør		(148 100)	(148 100)	(148 100)	(148 100)
	Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
	Reduksjon 20% vakant stilling		-102 000	-102 000	-102 000	-102 000
	Reduksjon diverse driftsposter		-46 800	-46 800	-46 800	-46 800
	Sum ny ramme for økonomiplanperioden		4 789 400	4 789 400	4 789 400	4 789 400
	Meldte merbehov (som foreløpig ikke er lagt inn i ramme): Ingen					

Beskrivelse av tiltak

Verken eksterne eller interne brukere vil oppleve endringer i tjenestetilbudet.

Kutt i stilling

Det er kuttet ytterligere 20 % stilling, denne har stått vakant i ett års tid.

Kutt i driftsposter

Andre kutt er på ulike driftsposter. Største kuttet er i kursposten.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

MGRS har ikke meldt inn økonomiske behov som ikke er inkludert i ØP2017-2020

MGBV (internregnskap)

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor (MGBV), er et samarbeid mellom kommunene Ringeby og Sør-Fron og har vært drevet som eget selskap siden 01.06.2005.

MGBV organiseres etter kommunelovens § 28 c som vertkommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd.

MGBV sin verts- og administrasjonskommune er Ringeby, og administrativ leder for barnevernskontoret er rådmannen i Ringeby.

Administrativ leder kan når han ønsker eller finner behov for det, konferere med rådmannen i Sør-Fron kommune, men er selv ansvarlig oppover mot representantskapet og nedover mot barnevernssjefen.

Rådmannen i Sør-Fron kommune kan likevel kreve ovenfor administrativ leder å få drøfte saker som gjelder administrasjonen av barnevernskontoret.

MGBV er administrativt fullt ut underlagt vertskommunen og de reglene som gjelder i denne.

Barnevern er en lovpålagt kommunal tjeneste og er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til fylkeskommunen eller til et statlig organ.

MGBV skal på vegne av begge kommunene utføre de oppgaver som kommunene har etter Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17.juni 1992 nr.100. Formålet med loven er:

- å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid,
- å bidra til at barn og unge får trygge oppvekst vilkår

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Råd og veiledning
- Omsorgsutredninger
- Forebyggende arbeid i hjemmet
- Forebyggende arbeid utenfor hjemmet
- Utredning av besøkshjem, fosterhjem og andre nødvendige oppdragstagere
- Oppfølging/tilsyn med fosterhjem

Utfordringsbildet

MGBV har blitt utfordret på 3 % innsparing på ansvar 760 i perioden 2017-2020.

Barnevernet er en tjeneste i vekst, som nødvendigvis ikke behøver å være negativt. Stadig flere barn får hjelp fra barnevernet som har sin bakgrunn i større årvåkenhet om barns situasjon fra mange hold som fører til at det blir oppdaget flere barn som har det vanskelig.

Barnevernsbarnet er barn som bor sammen med sine foreldre, de bor i fosterhjem og i noen tilfeller bor de på institusjon. De aller fleste får hjelpetiltak fra barnevernet da de bor hjemme.

MGBV har pr. i dag (25.08.2016) fått 28 bekymringsmeldinger. MGBV hadde på samme tidspunkt i 2015, 66 bekymringsmeldinger. Det er vanskelig å si hva dette kan tilskrives, men en forklaring kan være at MGBV hadde veldig mange meldinger i 2015 og at det har vært mye negativ fokus i media som skaper en større skepsis til å kontakte barnevernet. Saksmengden i 2016 er normalisert i forhold til 2015. Dersom dette ikke hadde normalisert seg i 2016 ville ikke MGBV kunnet ivareta tidsfrister og lovpålagte oppgaver med de personalressurser tjenesteenheten har.

Arbeidsmengden ved MGBV er fortsatt høy da saker tjenesteenheten har, og har fått nye, er kompliserte og ressurskrevende.

MGBV har i dag 5,9 stilling med faglig dyktige medarbeidere. Det er utfordrende, i tillegg til saksbehandling med utredninger og pålagt oppfølging, å holde tidsfrister og gjøre oppgaver som staten har tatt mer av før (eks. «finne» og godkjenne fosterhjem). MGBV ser et klart behov for å øke sin kunnskap og kompetanse i forhold til utviklingen

innenfor det som er og vil bli barnevernets oppgaver både nå og fremover.

Det kommunale barnevernet har, og får store utfordringer i forhold til, spesielt utgifter vedrørende tiltak som er utenfor hjemmet. Dette er fosterhjemsplasseringer, institusjonsplasseringer, advokatbistand og psykologutredninger.

Vurdering av tjenestetilbudet og forholdet til overordnet planverk

Kommunen er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter barnevernloven som ikke er lagt til et statlig organ. Lovens bestemmelser om tjenester og tiltak gjelder for alle som oppholder seg i riket og tiltak som omhandles i denne lov kan treffes overfor barn under 18 år. MGBV har delegert myndighet i forhold til Sør-Fron kommune.

Det har skjedd mye bra i barnevernet de siste årene med personell økning og fokus på kompetanseheving for å få en bredere tiltaksvifte med flere typer tiltak til rådighet. Selv med bakgrunn i dette så ser MGBV at sakene er omfattende og kompliserte, og at bruk av eksterne tilbydere i tiltak og utredninger er nødvendig.

Ny forskrift i 2014 om tilsyn med fosterbarn setter høyere krav til kommunenes oppfølging av tilsyn med fosterbarn og de som utfører dette, bl.a. i form av opplæring. Kommunen kunne også legge tilsynet til en

annen tjeneste en barnevernstjenesten. Ringeby og Sør-Fron besluttet at tilsynet fortsatt skulle være under MGBV. Opplæring og veiledning blir utført av ansatt ved kontoret.

MGBV har i de fleste sakene forebyggende tiltak i hjemmet. Tiltak utenfor hjemmet er pr. i dag 17 fosterhjemsplasseringer som skal følges opp i forhold til lovkravet for fosterhjemsoppfølging, herunder f.eks. samtaler med fosterbarna, oppfølging av fosterforeldre og biologiske foreldre, tilsyn under samvær og krav fra privat part om endringer i tidligere vedtak.

For å kunne forebygge omsorgsovertakelser må tidlig tiltaksarbeid prioriteres.

MGBV har høst -16 og vår -17 tre konsulenter på videreutdanning i samspill og tilknytning.

MGBV har og høst -16 og vår -17 to konsulenter som skal ta kompetanseheving i Circle of Security (fremmer foreldrenes sensitivitet og tilknytning)

MGBV er som landsgjennomsnittet både i forhold til saksmengde og ressurser.

MGBV har pr. i dag en stabil og faglig sterk personalgruppe med en forsvarlig drift ut fra saksmengde og de ressursene tjenesteenheten har. MGBV ser allikevel nødvendigheten av å effektivisere og utvikle tjenesten for å kunne møte kravene i lovverket/ rapportering / kontroll og den generelle utviklingen av barnevernet.

MGBV (kontordrift)

Versjon	Endringslogg Økonomiplan 2017-2020	Tiltak	2017	2018	2019	2020
701	Revidert B-2016 (pr. 13.06.2016) (overføring fra kommunene)		3 663 800	3 663 800	3 663 800	3 663 800
702	Korreksjon for budsjettendringer 2016 Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		-111 300	-111 300	-111 300	-111 300
	Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019) Ingen					
703	Endring pensjon (v702 + KLP 17,0% + SPK 10,25%)	Formelberegn.	28 700	28 700	28 700	28 700
704	Lønnsvekst (versjon 703 + 2,5% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	241 200	241 200	241 200	241 200
705	Prisvekst (versjon 704 + 2% på driftsposter)	Pristabell 3	67 700	67 700	67 700	67 700
	Administrativ innspillsfase Kommunalt ansvar fosterhjems plasser Kommunalt ansvar hjelpetiltak i hjemmet Utvidet bosetting mindreårige asylsøkere (50% stilling)	(høring - ikke avklart) (høring - ikke avklart) 17Ø-00-030 (legges inn som barnevernstiltak, ikke kontordrift)				
706						
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)			3 890 100	3 890 100	3 890 100	3 890 100
3% utfordring utgjør			(116 700)	(116 700)	(116 700)	(116 700)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:			-2,6 %	-2,6 %	-2,6 %	-2,6 %
Reduksjon diverse driftsposter			-38 900	-38 900	-38 900	-38 900
Økning husleie, jfr. nye satser for interkommunale samarbeid			40 000	40 000	40 000	40 000
Elektronisk arkiv og mobilt barnevern			100 000	100 000	100 000	100 000
Sum ny ramme for økonomiplanperioden			3 991 200	3 991 200	3 991 200	3 991 200

Beskrivelse av tiltak

Tiltakene innfrir dessverre ikke kravet til 3 % innsparing på driftspostene innen barnevernet.

Dersom kravet på 3 % innsparing skal innfris, må dette tas i stillinger. Konsekvensen av dette vil være en ikke forsvarlig drift både i forhold til kvalitet på tjenesten og oppfølging av lovkravene.

Har reduksjon på postene:

- Inventar
- Drift av transportmidler
- Annet forbruksmateriell

Reduksjon i disse postene får liten konsekvens på forsvarlig drift hos tjenesteenheten.

Økning husleie

Økt husleie som følge av nye satser for interkommunale samarbeid, vedtatt i representantskapet.

IKT

MGBV har i 2016 etablert elektronisk arkiv og dette gir årlige kostnader i bruksrett. Det er og lagt til rette for bruk av Digipost når Ringeby kommune iverksetter dette.

MGBV vil etablere mobilt barnevern i januar 2017 som gir årlige kostnader på bruksrett og lisens.

Vurderte tiltak som ikke er innarbeidet

Ingen